

TBKP kuruluş kongresinden bu yana, tüm üyeleri ve örgütleriyle tarihsel bir sınav veriyor parti: Eşiğine vardığımız 21. yüzyılın, atom ve uzay çağının Türkiyesinin gereksinimlerine yanıt verecek bir partiyi hayata geçirebilecek miyiz? Yukardan aşağı direktiflerin parti yaşamına temel olduğu, "düşünme" ile "uygulamanın" ayrılıp kutuplaştığı bir "PARTİ MEKANİZMASI" değil, bilgi alış-verişi - kan dolaşımının, iyi bir koordinasyonun hayata geçeceği, ama her bir canlı hücresiyle yaşayacak: birey olarak her bir yoldaşı ile özgürce kararlar verip bunları uygulayabilecek bir "PARTİ ORGANİZMASI" gerekli bize.

Bu, parti içi demokrasi sorununa olduğu kadar, partinin hareket birliği sorununa da yeni bir bakış geliştirmeyi gerekli kılıyor!.. Sorun somuttur. Yanıtını da hep birlikte, çalışmalarımızın, örgüt yaşamımızın bizlere verdiği öz-deneyim temelinde somut olarak, adım adım bulup çıkarmak zorundayız. Öyle ise şu çağrı hepimizdir:

Özgürlük ve bilinçlilik temelinde "yeni tür bir hareket birliği" nasıl olmalı, nasıl hayata geçmeli? Bu tartışmaya her yoldaş, her örgüt yaratıcılıkla katkıda bulunmalıdır !

* * *

Her yoldaşın kendi görüşlerini olsun, örgütün kararlarını olsun önyargısız sorgulama sorumluluğunu sürekli hissedeceği, eleştiricilik, girişimcilik, yaratıcılık yeteneğini, cesaretini sürekli geliştireceği bir işleyişi nasıl sağlarız ?

Aynı amaca yönelmiş insanlar, birbirinden farklı çözüm yolları öneriyor, geliştiriyor, birbirlerinin çalışmalarını çekinmeden eleştiriyorlarsa, bundan yoldaşça ilişkilerin zayıflamasının her iki yanda da akıllara bile gelmeyeceği bir ortam yaratmak için ne yapmak gerek ?

Partinin çoğunluğunca, sorumlu organlarınca benimsenmiş görüşlerden, yöntemlerden farklı görüşler, yöntemler öneren insanlara bir rahatsızlık kaynağı gözüyle bakmayan, onların girişimini bir yaratıcılık kaynağı, partide çok sesliliğin, canlılığın gelişmesine olumlu bir katkı olarak değerlendiren bir hareket birliği anlayışı olanaklı mıdır ?

* * *

Lenin döneminde Bolşevik Parti çatısı altında Marksist düşüncenin önemli şahsiyetlerinin bir araya geldiğini, aralarında olsun, parti çounluğu karşısında olsun zaman zaman büyük görüş ayrılıklarına rağmen özgürce çalışabilmiş olduklarını biliyoruz: Buharin'ler, Zinovjev'ler, Kolontay'lar görüş birliği içinde oldukları yoldaşlarla birlikte, görüşlerini çoğu kez ayrı platformlar halinde parti kamuoyuna sundular, özgürce tartıştılar.

Bu özgür tartışma alanının giderek daralmasını, "askersel disiplin" anlayışının gelmesini Komintern belgeleri o günlerde, "güncel keskinleşen iç savaş dönemi"nin sonucu olarak gerekçeliyordu - komünist partinin doğal tutumu olarak değil! Bu somut koşulların olumsuz sonucu olarak ortaya çıkan özgül, aşırı merkeziyetçi çalışma biçiminin mutlaklaştırılması, sürekli ilan edilmesi ise, Lenin'in kişisel girişimciliğe yaratıcılığa büyük değer veren örgüt anlayışından büsbütün farklı bir şey oldu...

* * *

Parti çoğunluğundan farklı bir görüşte olan yoldaşların görüşlerini birlikte savunabileceği, platformlaştırabileceği bir yapı içinde hareket birliğini -düne kadar olduğundan farklı, yeni bir nitelikte, görüşlerdeki çeşitliliğe

rağmen karşılıklı güven ve saygının yara almayacağı bir hareket birliğini- hayata geçirebilecek miyiz?

Farklı bir görüşün odaklaştığı yerde, ona kuşku ile bakmak bir yana, bu görüşü taşıyan yoldaşların toplanıp fikirlerini olanağınca derli toplu ifade etmelerini onlardan isteyecek, bunun gerçekleşmesine yardımcı olacak bir partide, hareket birliğinin somut biçimi nasıl olacaktır?

Farklı yöntemler öneren yoldaşların, partinin genel faaliyetine zarar vermemek, ters düşmemek koşulu ile, birlikte görüşlerini hayata geçirebileceği, eylemde sinayabileceği bir parti yapısı ile hareket birliği olanaklı mıdır?

Özgürce bir araya gelmiş yoldaşların girişimciliği temelinde, yan yana yürütülen faaliyetler arasında, yukardan, administratıf emirlere başvurmadan da uyum sağlamak, politika yapmak, başarı kazanmak mümkün müdür?

* * *

"Çevik parmaklar" free-jazz (özgür-caz) grubunu dinliyorum. Enerji dolu dört genç insan büyük bir ustalikle kullandıkları saksafonlarla doğaçlama yapıyorlar: Ne önlerinde hazır notalar, ne de belleklerinde ezberlenmiş melodiler var. Her biri ayrı ayrı kendi müziğini yaratıyor oracıkta. Ama aynı anda bu, oracıkta yaratılan melodiler birbiriyle -farklılıkları ve birliktelikleriyle- mükemmel bir uyum sağlıyor, bir tek bütünsel müzikte birleşiyor...

* * *

Özgürce biraraya gelmiş, merkezi bir koordinasyon çerçevesinde, aynı amaç için değişik çalışmalar yürüten insanlar arasında, doğaçlama yapan bir caz grubu gibi bir uyumun -klasik orkestradaki ortak notalar temelinde oluşan uyumdan kuşkusuz farklı bir uyumun- yaratılması olanaklı mı?.. Bu sorunun yanıtını, hep birlikte, politik deneyimlerimiz temelinde yapacağımız somut önerilerle, ve örgütsel hayatın içinde, uygulamalarımızla verebilecek miyiz?.. adım adım örebilecek miyiz?..

Vazgeçilmez iki önkoşulu var bunun, diye düşünüyorum: Biri, hepimizin hareket birliğine kararlılığı. Köklü bir parti içi demokrasi çerçevesinde partinin genel çizgisinin oluşmasına tüm yoldaşların aktif katılması, partinin bir bütün olarak başarısından sorumluluk duyması. Ve farklı şeyler de söylesek birbirimize güvenin, inancın sarsarsılmaması. Diğer parti organizmasının her hücresinin, her bir yoldaşın girişimciliği, yaratıcılığı, politik ustalığını geliştirmesi...

* * *

Her iki bakımdan partimizin koşulları elverişli görünüyor. Geçtiğimiz zor dönemlerde TIP ve TKP içinde çetin sınavlar verdi yoldaşlar. Yoldaşça güven ve karşılıklı inanç duyguları bu mücadelede pekişti. Yine bu dönemlerde başarılar da kazandı partilerimiz: Düşmanın darbelerine karşın bugün ayakta durabiliyor, yasallık, yığınsallık, birlik temelinde komünist harekete yeni ufuklar arıyorsak, bunu geçmişte kazanılmış olan mevzilere borçluyuz. Politik ustalığı yetkin, yaratıcı, girişimci yoldaşlar partimizin her düzeyinde vardır. Ve bugün henüz önümüzde duran yeni çalışmalar içinde sayıları daha da artacaktır böylesi komünistlerin.

TBKP kuruluş kongresinden bu yana, tüm üyeleri ve örgütleriyle tarihsel bir sınav veriyor parti: Eşiğine vardığımız 21. yüzyılın, atom ve uzay çağının Türkiye'sinin gereksinimlerine yanıt verecek bir partiyi hayata geçirebilecek miyiz? Yukardan aşağı direktiflerin parti yaşamına temel olduğu, "düşünme" ile "uygulamanın" ayrılıp kutuplaştığı bir "PARTİ MEKANİZMASI" değil, bilgi alış-verişi - kan dolaşımının, iyi bir koordinasyonun hayata geçeceği, ama her bir canlı hücresiyle yaşayacak: birey olarak her bir yoldaşı ile özgürce kararlar verip bunları uygulayabilecek bir "PARTİ ORGANİZMASI" gerekli bize.

Bu, parti içi demokrasi sorununa olduğu kadar, partinin hareket birliği sorununa da yeni bir bakış geliştirmeyi gerekli kılıyor!.. Sorun somuttur. Yanıtını da hep birlikte, çalışmalarımızın, örgüt yaşamımızın bizlere verdiği öz-deneyim temelinde somut olarak, adım adım bulup çıkarmak zorundayız. Öyle ise şu çağrı hepimizdir:

Özgürlük ve bilinçlilik temelinde "yeni tür bir hareket birliği" nasıl olmalı, nasıl hayata geçmeli? Bu tartışmaya her yoldaş, her örgüt yaratıcılıkla katkıda bulunmalıdır !

* * *

Her yoldaşın kendi görüşlerini olsun, örgütün kararlarını olsun önyargısız sorgulama sorumluluğunu sürekli hissedeceği, eleştiricilik, girişimcilik, yaratıcılık yeteneğini, cesaretini sürekli geliştireceği bir işleyişi nasıl sağlarız ?

Aynı amaca yönelmiş insanlar, birbirinden farklı çözüm yolları öneriyor, geliştiriyor, birbirlerinin çalışmalarını çekinmeden eleştiriyorlarsa, bundan yoldaşça ilişkilerin zayıflamasının her iki yanda da akıllara bile gelmeyeceği bir ortam yaratmak için ne yapmak gerek ?

Partinin çoğunluğunca, sorumlu organlarınca benimsenmiş görüşlerden, yöntemlerden farklı görüşler, yöntemler öneren insanlara bir rahatsızlık kaynağı gözüyle bakmayan, onların girişimini bir yaratıcılık kaynağı, partide çok sesliliğin, canlılığın gelişmesine olumlu bir katkı olarak değerlendiren bir hareket birliği anlayışı olanaklı mıdır ?

* * *

Lenin döneminde Bolşevik Parti çatısı altında Marksist düşüncenin önemli şahsiyetlerinin bir araya geldiğini, aralarında olsun, parti çounluğu karşısında olsun zaman zaman büyük görüş ayrılıklarına rağmen özgürce çalışabilmiş olduklarını biliyoruz: Buharin'ler, Zinovyev'ler, Kolontay'lar görüş birliği içinde oldukları yoldaşlarla birlikte, görüşlerini çoğu kez ayrı platformlar halinde parti kamuoyuna sundular, özgürce tartıştılar.

Bu özgür tartışma alanının giderek daralmasını, "askersel disiplin" anlayışının gelmesini Komintern belgeleri o günlerde, "güncel keskinleşen iç savaş dönemi"nin sonucu olarak gerekçeliyordu - komünist partinin doğal tutumu olarak değil! Bu somut koşulların olumsuz sonucu olarak ortaya çıkan özgül, aşırı merkezîyetçi çalışma biçiminin mutlaklaştırılması, sürekli ilan edilmesi ise, Lenin'in kişisel girişimciliğe yaratıcılığa büyük değer veren örgüt anlayışından büsbütün farklı bir şey oldu...

* * *

Parti çoğunluğundan farklı bir görüşte olan yoldaşların görüşlerini birlikte savunabileceği, platformlaştırabileceği bir yapı içinde hareket birliğini -düne kadar olduğundan farklı, yeni bir nitelikte, görüşlerdeki çeşitliliğe

rağmen karşılıklı güven ve saygının yara almayacağı bir hareket birliğini- hayata geçirebilecek miyiz?

Farklı bir görüşün odaklaştığı yerde, ona kuşku ile bakmak bir yana, bu görüşü taşıyan yoldaşların toplanıp fikirlerini olanağınca derli toplu ifade etmelerini onlardan isteyecek, bunun gerçekleşmesine yardımcı olacak bir partide, hareket birliğinin somut biçimi nasıl olacaktır?

Farklı yöntemler öneren yoldaşların, partinin genel faaliyetine zarar vermemek, ters düşmemek koşulu ile, birlikte görüşlerini hayata geçirebileceği, eylemde sinayabileceği bir parti yapısı ile hareket birliği olanaklı mıdır?

Özgürce bir araya gelmiş yoldaşların girişimciliği temelinde, yan yana yürütülen faaliyetler arasında, yukardan, administratıf emirlere başvurmadan da uyum sağlamak, politika yapmak, başarı kazanmak mümkün müdür?

* * *

"Çevik parmaklar" free-jazz (özgür-caz) grubunu dinliyorum. Enerji dolu dört genç insan büyük bir ustalıkla kullandıkları saksafonlarla doğaçlama yapıyorlar: Ne önlerinde hazır notalar, ne de belleklerinde ezberlenmiş melodiler var. Her biri ayrı ayrı kendi müziğini yaratıyor oracıkta. Ama aynı anda bu, oracıkta yaratılan melodiler birbiriyle -farklılıkları ve birliktelikleriyle- mükemmel bir uyum sağlıyor, bir tek bütünsel müzikte birleşiyor...

* * *

Özgürce biraraya gelmiş, merkezi bir koordinasyon çerçevesinde, aynı amaç için değişik çalışmalar yürüten insanlar arasında, doğaçlama yapan bir caz grubu gibi bir uyumun -klasik orkestradaki ortak notalar temelinde oluşan uyumdan kuşkusuz farklı bir uyumun- yaratılması olanaklı mı?.. Bu sorunun yanıtını, hep birlikte, politik deneyimlerimiz temelinde yapacağımız somut önerilerle, ve örgütsel hayatın içinde, uygulamalarımızla verebilecek miyiz?.. adım adım öğrebilecek miyiz?..

Vazgeçilmez iki önkoşulu var bunun, diye düşünüyorum: Biri, hepimizin hareket birliğine kararlılığı. Köklü bir parti içi demokrasi çerçevesinde partinin genel çizgisinin oluşmasına tüm yoldaşların aktif katılması, partinin bir bütün olarak başarısından sorumluluk duyması. Ve farklı şeyler de söylesek birbirimize güvenin, inancın sarsarsılmaması. Diğer parti organizmasının her hücresinin, her bir yoldaşın girişimciliği, yaratıcılığı, politik ustalığını geliştirmesi...

* * *

Her iki bakımdan partimizin koşulları elverişli görünüyor. Geçtiğimiz zor dönemlerde TIP ve TKP içinde çetin sınavlar verdi yoldaşlar. Yoldaşça güven ve karşılıklı inanç duyguları bu mücadelede pekişti. Yine bu dönemlerde başarılar da kazandı partilerimiz: Düşmanın darbelerine karşın bugün ayakta durabiliyor, yasallık, yığınsallık, birlik temelinde komünist harekete yeni ufuklar arıyorsak, bunu geçmişte kazanılmış olan mevzilere borçluyuz. Politik ustalığı yetkin, yaratıcı, girişimci yoldaşlar partimizin her düzeyinde vardır. Ve bugün henüz önümüzde duran yeni çalışmalar içinde sayıları daha da artacaktır böylesi komünistlerin.

D. Bolcu

7.11.1988.

~~Yurtdışı~~

YURTDIŞI PARTİ ÖRGÜTLERİNDE YENİDEN YAPILANMA

EKREM KONUK

ve amaçlarına

Partimizin genel görevlerine/bağlı olarak yurtdışı çalışmalarımızda yeni adımlar atmak istiyoruz. Parti yaşamı ve çalışmalarının tüm alanlarını kapsamakla beraber, şu anda öne çıkmış olan konu, yurtdışında legal parti faaliyetine nasıl geçileceği sorusudur. Politik Büro'nun Genişletilmiş Toplantısının ardından F. Almanya yerel parti örgütleriyle yapılan toplantılar, tüm parti üye ve örgütlerinin bu sürece kendi deneyim ve görüşleri ile doğrudan katılmalarının yolunu açıyor. Kutlu yoldaş, bundan yaklaşık birbuçuk yıl önce "parti üyelerimiz, parti tabanı ayağa kalkmalı, kendi sözünü söylemelidir" demişti. Yurtışı parti örgütleri ve üyeleri şimdi bu sürece tam da bu bilinçle yaklaşmalıdır. Niye? Öncelikle şunu belirtmek gerekir. Sorun biçim sorunu değildir. Dikkatimizi yöneltmemiz gereken nokta, legal parti faaliyetine nasıl geçeriz sorusunu, parti yaşamı ve çalışmalarının nasıl geliştirileceği, iyileştirileceği konularıyla bir bütünsellik içinde ele alma gerekliliğidir. Daha somutlarsak. Yeni Parti programımız dan. yola çıkarak, onu B. Avrupa'nın özgün koşullarıyla birleştirerek nasıl bir faaliyet içinde olmalıyız? İşte, bunun gereği olarak legal parti faaliyeti nasıl olmalı? Konuya böyle yaklaştığımızda, bunun adı, Batı Avrupa Parti Örgütlerinin yeniden yapılanması yoluyla yenilenmesidir.

X X X

Parti programımızın stratejik amacı F. Almanya yada Fransa'da Barış ve Demokratik Yenilenme değil. Biz, bu ülkelerde devrim yapmayı da partimizin önüne hedef olarak koymuyoruz. Ama, Batı Avrupa'daki 2,5 milyonluk Türkiyeli kitlenin her kesimi arasında etkinliğimizi artırmak, onları gerek Türkiye ile ilgili, gerekse genel düşüncelerinde barış ve demokrasi fikirleri ruhunda etkilemek

istiyoruz. Kuşkusuz bunu yaparken, verili koşullardan yola çıkmamız gerektiğinden, öncelikle kitlelerle yakınlaşmak, kaynaşmak, öncülük rolümüzü yerine getirebilmemiz için bulunduğumuz ülkeler kardeş Komünist Partileri'nin programları doğrultusunda ve bizim bu programlara bağlı olarak Türkiyeliler bazında geliştirdiğimiz istemler temelinde, onların günlük sorunları için yürüttükleri mücadeleleri destekleyerek daha da geliştirmeye çalışacağız. Türkiyeliler bizi bu mücadeleler içinde sorunlarının çözümünde en ateşli yandaşları olarak tanımaları ile karşılıklı yakınlaşma ve güven ortamı gelişecek. Bunu başarabildiğimiz oranda hem kendi ulusal, hem de bulunduğumuz ülkeler işçi sınıflarının mücadelelerine yönelik enternasyonal görevlerimizi yerine getirmede daha etkin bir faaliyet içinde olabileceğiz.

İşyerleri, yerleşim bölgeleri, yurttaşlarımızın boş zamanlarını değerlendirdikleri yerler bizim, partimizin, örgütlenme alanlarıdır. Komünistler tüm bu kollarda yürüttükleri faaliyetlerle Parti programımızda da belirtildiği gibi demokratik göçmen hareketinin desteklenmesi görevini yaşama geçireceklerdir. Kitlelerin günlük yaşamının ve mücadelelerinin içinde öncülük rollerini yerine getirecek, aktif destek vereceklerdir. Parti örgütlerimizin oluşturulması, parti üyelerinin istihdamı, yönetici organların bileşimi ve yönetim faaliyetinin niteliği, kısaca örgütün yapılanma ve yönetimi bu göreve uygun olmalıdır. F. Almanya' somutundan yola çıkarsak bu konularda önemli eksikliklerimizin olduğunu gizlememek gerekir

X X X

Partimiz, kitle çalışmasına yeni bir anlayışla yaklaşıyor. Kitle hareketlerinin kendilerinin güçlenmesi için komünistlerin destek vermesi! Salt üye kazanmak, daha fazla yayın satmak veya çok kısa bir süre içinde parti eylemine yeni yandaşlar kazanmak gibi dar "parti çıkarlarıyla" değil. Fakat yeni çalışma anlayışımızı yaşama

geçirdiğimizde ~~parti çalışması için doğal olan~~ üye ve yandaş kazanmak gibi görevler, yürütülen çalışmanın doğal sonuçları olacaktır.

Partinin bütününe kitlelere yönelik çalışmaya yöneltmeliyiz.

Örgütlenme ve ajitasyon-propagandanın tüm alanlarında, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin kendi, açık kitle çalışması olarak...

Kitle hareketlerinin kendilerinin güçlenmesi temelinde parti faaliyetini geliştirdiğimizde birçok yoldaşta eski yaklaşımımız sonucu ortaya çıkan "birinci kuşaktan artık fazla bir şey çıkmaz" veya "genç kuşaklarla kaynaşamıyoruz" düşünceleri de yıkılacak. Çünkü o anlamda "iş çıkarmaya" veya "kaynaşmaya" çalışmayacağız. Genç kuşaklara yaklaşımda ve bu alandaki faaliyetlerimizde yeni yaklaşımlar, deneyler geliştirmeliyiz, oldukça zayıf olduğumuz bu alanda ileri atılmalıyız. Ama bunu yaparken bir o kadar önemi olan birinci kuşak arasındaki çalışmayı hiç mi hiç ihmal etmemeliyiz.

Örneğin, yurtdışından oy kullanma hakkı için mücadele ederken, ülkeyle bağları hala en güçlü olan birinci kuşak göçmenler arasında çalışmayı ihmal etmek, sadece slogan atmakla yetinmek anlamına gelir. Bu soruna yeteri kadar ayrıntılı yaklaşılmaması, partimiz üyesi, yılların özverisini göstermiş çok değerli yoldaşlarımız açısından da zorluklar yaratıyor. Onları pratik faaliyetlerinden uzaklaştırıyor. Bu ağacı köküyle topraktan çıkarmaya benziyor. Son yıllarda bunun örneklerini yaşadık. İşte bu noktada da doğruyu savunmanın yanı sıra kadroların eğitimi ve istihdamı gündeme geliyor. Herkese yeteneğine ve doğal çevresine uygun görev...

Tüm yoldaşların işyeriyse işyerinde, mahallede ise mahallede, doğal çevrelerinde kitle hareketlerine katılmaları, ilgili yerlerdeki çeşitli kitle örgütlerine yönelmeleri... Birinci kuşaktan olsun, genç olsun, kadın ^{olması} veya Kürt olsun, tüm yoldaşlarımız için bu geçerli olmalıdır ve örgütlerimizi buna göre kurmalıyız.

Saydığımız tüm çalışma alanlarının, biz gerektiği gibi yönelsek de yönelmesek de özellikle gerici-faşist ve hükümet destekli resmi örgütlenmelerin faaliyet alanları olduğunu gözden kaçırmayalım. Ve partililik anlayışımız gereği görevlerimizi ^{hakkıyla} yerine getirmek istiyorsak bu kesimler arasında barış ve demokratik yenilenme fikirlerinin yaygınlaşması için, bu alanları gericiliğe terketmemek için kollarımızı bir kez daha sıvayalım.

X X X

Yeri gelmişken kitle örgütleri/^{ne} ~~kurum~~ de birkaç değinelim. Partimizin kitle örgütlenmelerine olan ~~yeni~~ yaklaşımı, kitlelerin mücadelelerine yönelik ~~yeni~~ yaklaşımından farklı değildir. Birincisi :, komünistler kitle örgütlerinde parti görevleri gereği, kitle örgütlerinin kendilerinin güçlenmesi için mücadele ederler, ~~anxaxfaali~~ ~~yatlarinexaktifxolarakxkakixixixarx~~ destek verirler. Bunun da ön şartı, kuşkusuz, ilgili kitle örgütlerinin faaliyetlerine aktif katılmaktır. Yani sendika ise, işyerinde ve çevresinde sendika bünyesinde yürütülen mücadelenin içinde olmak. Başka alanlarda çalışıp, önemli toplantılarda boy gösterip, söz almak için sendikal eyleme katılmak değil. Bunun verimini de zaten bugüne kadar kimse görmedi. İkincisi; komünistler bu örgütlerde faaliyet yürütürken kendi komünist kimliklerini gizleyemezler. Partileri adına ama sözkonusu örgütün program ve tüzüğünü çiğnemenen çalışırlar. Bu hem kitlelerin komünistleri tanımalarını, ^{hem de} komünistler üzerinde doğrudan kitle ~~den~~ denetiminin gelişmesini sağlar. Buna gereksinimimiz var. Diğer yandan bazen hiç de haksız olmayan, komünistlerin başka örgütlerde "Truva atı taktığı" ile çalıştıkları önyargısının, güven duygusuyla yer değiştirmesini de böylece sağlayabiliriz. Bu örgütlerde başka politik eğilimlerle iş ve eylem birliği yönündeki çabalarımız da bu tarzla yeni bir ivme kazanabilir. Üçüncüsü; komünistler bu örgütlerin iç işleyişlerinin demokratikleşmesi için, tabanın iradesinin ve fikirlerinin yönetime, onun düşünce ve yapısına yansımaları için çalışırlar. Böylece ~~den~~ doğru ve ileri fikirler, örgütün

kendi tüzüksel ilkeleri çığnenmeden süreç içinde örgüte maledilebi-
 lir. Tabii ki bu ^{konu} örgüte başka bir misyon yüklemek amacıyla değil,
 kendi alanındaki çalışmanın gelişmesi açısından ele alınmalıdır.
 Örneğin bir sendika yada meslek örgütünün göçmenlere eşit haklar
 isteminin içinin doldurulması böyle bir çalışmadır.

Bizim ise bugüne kadarki en büyük eksikliğimiz ilkesel olarak savunmuş olsak bile, küçümsenemeyecek olanaklarımız olsa bile, kendimizi kitle örgütleri alanında, etkin olduğumuz göçmen dernekleriyle sınırlandırmış olmamızdır. Ve işte, tarihsel gelişimi sonucu bugün geldiğimiz noktada, bugünkü yapılarıyla bu örgütleri yerine oturtamıyoruz. Burada, suçlu örgüt, yönetim yada yoldaş aramamak lazım. Sorunun vurgulandığı gibi tarihsel gelişimi vardır ve parti politika ve çalışma anlayışının ^{bu alana} yansıma biçimi böyle oluyordu. Ama bugün, sorumluluk alanında gerekli adımı atmayan yönetim organı veya yöneticilerimiz, hatta onları böyle bir adıma zorlamayacak parti tabanı doğacak yanlışların sorumluluğunu da şimdiden üstlenmiş olacaklardır. Ve şimdi B. Avrupa'daki politik faaliyetin nasıl yasallaştırılacağı tartışılırken, "yığın örgütleri içindeki çalışmalarla bu yasallaşmanın nasıl bağlaştırılacağı" (Yeni Yol, sayı 21, sayfa 14) tartışılırsa yine yanlış yaparız. Biz şimdi göçmen dernekleri sorununa takılmadan, ~~exxalanda exxalixşan x yoldaşlar x x yeni x giriş~~ ~~şimlerini destekley x destekleyede x destekleyerek x bir x anında~~ ~~ndan x bağ x x x~~ B. Avrupa'daki legal faaliyetin amacı ve yapısı üzerine tartışmalı ve bu süreci başlatmalıyız. Bunu yaparken bir yandan göçmen derneklerinde görevli yoldaşlarımızın yeni girişimlerini desteklemeli, diğer yandan da oluşturacağımız yeni ~~yx~~ parti yapısı temelinde tüm diğer alanlara yönelik olduğu gibi çalışmalarımızı yeniden düzenleyip geliştirmeliyiz.

F.Almanya için konuşursak,çoğu zaman kitle örgütü olarak adlandırıldığımız göçmen dernekleri ne derece kitleseldir?Üye tabanını parti üyeleri ve sempatizanlarının oluşturduğu örgütlere

yönelik çalışırken gerçek kitle örgütlerinde uygulamamız gereken çalışma yöntemlerini ne denli uygulayabiliriz? Bu mümkün mü? Yoksa biçimsel ~~olmamakla~~ ~~birlikte~~ bir yaklaşım mı olur?

Çıkış yolu, daha önce de belirtildiği gibi, daha geniş bir örgütlenme amacıyla göçmen derneklerindeki yoldaşlarımızın faaliyetlerini her düzeydeki parti faaliyetiyle desteklemektir. Ama bunu başarmak için daha da önemlisi, partinin bu ~~örgütlen~~ ~~bu~~ örgütlenmelerin tabanını oluşturan parti üye ve sempatizanlarına yönelik görevlerini yerine getirmesi, bu kesimi kucaklaması, ideolojik-politik eğitim ve örgütsel yönlendirmesini iyileştirmesidir. Gereksinim kadar ve niteliği uygun olan yoldaşlar daha sonra göçmen dernekleri alanında görev almalı, diğer yoldaşlar için ^{ise,} bu dernekler değil, kitle çalışmalarının diğer alanları görev alanı olmalıdır. Parti programımızda sözü edilen "Demokratik Göçmen Hareketi" ne kadar geniş olursa olsun, bir örgütten ibaret değildir. Farklı politik, sendikal, kültürel, sportif ve diğer toplumsal örgütlenmelerin, yabancılar danışma meclislerinin, ^{vb.} Alman politik partilerinin yabancılar komisyonlarının, ^{vb.} bunların tümünün bileşenidir. Ve biz parti olarak tüm bu alanlarda, ~~yani~~ ~~göçmen~~ faaliyet yürüterek demokratik göçmen hareketinin gelişmesine katkımızı yapacağız. Parti üye ve yandaşlarını tek merkezden bütün bu alanlara yönlendirecek ^{mek} ve bunu yaparken de ~~onların~~ ~~bu~~ yoldaş ve yandaşların bu çalışmalarda gereksinimleri olan donanımlarını kendi iç faaliyeti ile karşılayacak ^{mak}. Bu anlamda partinin tüm çalışmaları ^{nlp} kitle ~~...~~ mücadelelerinin yükselmesine hizmet etmesi ^{ist} ihtiyacımız budur.

X X X

Tüm bu işleri başarmak için, ^B yani bir yandan kitle hareketlerini geliştirici desteği verebilmek, diğer yandan bu mücadeleler içinde politik işbirliği ve ~~bağlaşıklık~~ ~~bağlaşıklık~~ bağlaşıklık politikamızı daha iyi yaşama geçirebilmek için, B. Avrupa'da legal parti faaliyetine gereksinim duyuyoruz. Ama, iş bununla bitmiyor. Çünkü legal çalışmada

yönetim stilineki eksiklik ve kimi yanlışları gidermek, tüm parti üyelerinin parti politikası ve faaliyetinin geliştirilmesine aktif katılımını sağlayabilmek de mümkün. Boşta kalan, işlevsiz olan üyeler sorununa çözüm bulmak mümkün. En azından bu konularda olanaklarımız artmış oluyor. Değerlendirmesi ise bize kalıyor...

Parti içi demokrasinin geliştirilmesi ve parti yaşamının daha da iyileştirilmesi bu koşullarda ~~ata~~ ete kemiğe bürünebilir. Ve tüm bunlar bazen dile getirildiği gibi ne "yöneticinin otoritesini" sarsar, ne de disiplinsizlik kaynağı olur. Çünkü şimdi otorite ve disiplin kavramları asıl içerigine kavuşuyor. ~~Leninist disiplin anlayış~~ Zamanında Lenin'in öngördüğü ve uyguladığı gibi:

"Ortaya çıkan ilk sorular şunlardır: proletaryanın devrimci partisinin disiplini nasıl korunmaktadır? Nasıl denetlenmektedir? Nasıl güçlendirilmektedir? Önce, proletarya öncüsünün sınıf bilinci ile ve onun kendini devrime adanmasıyla, onun sağlamlığı, özverisi ve kahramanlığı ile. İkincisi, çalışan insanların en geniş kitleleriyle, başta proletarya ile, ama aynı zamanda çalışan insanların proleter olmayan yığınlarıyla yığınlarıyla belirli ölçüde bağ kurma, en yakın ilişkiler sürdürme, ve -eğer dilerseniz- onlarla kaynaşma yeteneğiyle. Üçüncüsü, bu öncü tarafından uygulanan ^{politik} ~~siyasal~~ önderliğin doğruluğuyla, geniş ~~yığınların kitleleriyle~~ kitlelerin, doğru olduklarını kendi öz deneyimleriyle görmeleri kaydıyla siyasal strateji ve taktiklerin doğruluğuyla. Bu koşullar olmaksızın, görevi burjuvaziye devirmek ve toplumun tümünü değiştirmek olan gerçekten ileri sınıfın partisi olma yeteneğindeki bir partide disiplin sağlanamaz. Bu koşullar olmaksızın, disiplini yerleştirmek için yapılan bütün girişimler kaçınılmaz olarak başarısızlığa uğrar ve lafebeliği ve soytarılıkla sonuçlanır. Öte yandan, bu koşullar birden ortaya çıkmaz. Bunlar ancak uzun çaba ve çetin deneyimlerle yaratılır.

lırlar. Bunların yaratılması, bir dogma olmayan, ancak son biçimini gerçek yığın hareketinin ve gerçek devrimci bir hareketin pratik eylemi ile yakın ilişkisi içinde alan, doğru devrimci teoriyle kolaylaştırılır." (V.İ. Lenin, "sol" komünizm bir çocukluk hastalığı. Cilt 31, s.9, Alm.)

Sınıf bilinci, kitlelerle bağlanma, doğru politik strateji, taktik ve politik yöneticilik. Bu öğelerin birliğini sağlamamız mümkün. Birbirinden kopuk öğeler olmamakla birlikte en aksak yanımız olan komünistlerin kitlelerle bağlanma sürecinde ileri adımlar atarsak disiplin konusunda küçümsenemeyecek ~~başarılar~~ kazanımlar elde edebiliriz. Partimizin yeni politik hattı sadece buna uygun değil, tam tersi bugün parti politikamız ve önümüze koyduğumuz görevler bizden her zamankinden daha fazla buna uygun bir kitle çalışması bekliyor. Buna ulaşmak için de ona uygun politik önderlik, yöneticilik gereklidir. Bu durumda da sorun ^{suni} otorite sorunu değil, diğer iki öğenin birleştirilmesindeki başarısına ve yeteneğine sahip yöneticinin doğal otoritesi sorunudur. Bu da bir sorun değil doğal bir olgu olacaktır.

Hiç birimiz kendimizi bu sınavın dışında tutmayalım. Gerçekçi olmak istiyorsak kitlelerle olan bağlarımızı gözden geçirelim. ^{Özetleyin} ~~Otorite~~ mekanizmasını daha fazla ve sürekli çalıştıralım. Bilinçli ve doğal disiplini ve sürekli yenilenmeyi ancak böyle gerçek kılabiliriz.

X X X

Çoğu zaman yurtdışı politik faaliyetlerine yönelik belge yada tez yok, diyoruz. Ama, bunun karşılığında ortaya hiç bir şey çıkaramıyoruz. İşin içinden de çıkamıyor, sıkıştığımız yerde kafalarımızı yukarı çeviriyoruz. Halbuki gerçek durum hiç de böyle değil. Göçmen dernekleri alanında görevli yoldaşlarımızın eksiğiyle, fazlasıyla hazırladığı programatik belgeler ne öyleyse? Ama hayır, partininki daha başka olmalı, daha politik olmalı, v. s. Eşit haklar isteminin

partimizin programatik bir istemi olduğunu unutuyoruz bazen. Çünkü partiye başka bir rol biçiyoruz. Deyim yerindeyse, öyle olsun ki kimse anlamasın, günlük parti faaliyetinde kullanılamayacak bir belge olsun. Partinin kitle çalışması görevini ise derneklere yüklüyoruz. Açık söylemesek de eğilim bu. İşte böyle olunca parti örgütü de politik yöneticilik görevini yerine getiremeyen ~~pasif bir~~ aktif mücadelelere dalamayan bir yapı olmaya mahkumdur. Bunun böyle olmaması gerektiğini, partinin kendi örgütleri vasıtasıyla her alandaki kitle çalışması yürütmesi gerektiğini ~~vurguladık~~ vurgulamaya çalıştık. Ama, o zaman bu tezler sorununu da artık çözmek lazım. Barış ve demokratik yenilenme programımızın bir bileşeni olabilecek olan böyle bir eylem programı en kısa zamanda kaleme alınabilir. Parti yönetiminden, Merkez Komitesinden ise, parti programı ve tüzüğüne bağlı olarak onların yurtdışı koşullarına indirgeyen, kısa ve özlü bir iç yönetmelik istenebilir. İhtiyaç bundan fazla değildir.

X X X

Legal parti faaliyeti nasıl olmalı sorununun ~~diğer~~ bir yanı da, şu sorularla bağlı tartışılıyor. Herkes mi legale çıksın, sadece yurtdışı ülke yönetimleri mi, yoksa salt temsilciler düzeyinde mi? İkinci düşünce yarı-legal, üçüncüsü ise illegal faaliyettir. Bunların adını koymalıyız, çünkü tartıştığımız ^{asıl} konu bu değil.

Partinin bir tek tüzüğü ve programı var. İster ülkede, ister yurtdışında olsun bu değişmiyor. Pekiyi, ülkede yoldaşlar yıllarca zindanı, en ağır işkenceleri, ölümü bile göze alarak partiyi örgütleyecekler, ajitasyon, propagandasını sürdürecekler, biz de bu onurlu mücadelenin ürünlerine bakıp ^{"aferrin"} "Melâl olsun" mı diyeceğiz sadece. Hayır, bu olamaz. Tam da bu noktada partide çifte standart olamaz. Partinin ülkedeki çıkarları açısından alınması gereken zorunlu önlemler dışında tüm örgüt legale yönelmeli.

Ülkemizdeki ve yurtdışındaki yasalar gereği (ülkede yasal da olsak)

yurtdışında parti adıyla yasal örgütlenemeyeceğimizden dolayı, özgün koşulları gözönüne alarak ülkeler düzeyinde, hatta B. Avrupa düzeyinde yasal bir örgütlenmeye gitmeliyiz. Vakıf statüsünde mi olur, Federasyon yada Girişim statüsünde mi olur?...Önemli olan bu değil. Bizim, politik kimliğini gizlemeyeceğimiz bir örgütlenmeye ihtiyacımız var. Bu örgütlenme yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya demokratik bir biçimde oluşturulmalı, koşulları yaratılan yerlerde lokaller açılmalı, olmadığı yerde gruplar biçiminde çalışma yürütülmelidir. Her yasal örgüt gibi bir programı olmalı. Ve işte bu program özlemimizi cektığımız belge olabilmeli. Tüzüğüne göre kongrelerini yapmalı, tüm yöneticiler aşağıdan yukarı örgütlerden seçile seçile gelmeli. Üst yönetimlere seçilen yoldaşlar yerel örgüt çalışmalarından kopmamalıdır. Yerel örgütler, seçecekleri delege veya yöneticiyi pratikleriyle değerlendirebilecek ve önerebilecek olanağa sahip olmalı.

İller düzeyinde lokaller veya gruplar politik faaliyetin merkezi olmalıdır. Lokal olan yerlerde gruplar işyeri, mahalle, gençlik, kadın, demokratik örgütler v.s. alanlarında oluşturulmalı ve çalışmalarını ilgili alanlarda komünal (yerel yönetim-ler) düzeyde politikalar geliştirerek yürütmelidirler. Lokaller üyelerin toplanacağı yerler değil, il düzeyinde toplantıların, politik eğitimlerin, konferansların/ve komisyon çalışmalarının faaliyetlerinin koordine edildiği yerler olmalı. Parti üyeleri için böyle olmakla, lokaller yurttaşlarımızın ve diğer politik örgütlenmelerin sürekli gelip ilişki kurabilecekleri, tartışabilecekleri, bilgi alabilecekleri

merkezler olmalı. Lokallerin yapısı ve yönetimi buna göre ayarlanmalıdır.

Parti yayınları, bildirileri, partinin kendi adıyla düzenli yayınlanmalı ve tüm yoldaşlar çalışma alanlarında komünist nitelikleriyle partinin faaliyetini örgütlemelidirler. Söz konusu ^{legal} örgütlenme partinin kendisi olmalı, ayrıca buna paralel, gölge örgütlenmeler söz konusu olmamalıdır.

Bu örgütlenme, birleşme öncesi yürütülen parti içi tartışma sürecinin sonuçlarının geliştirilerek pratikte yansıyacağı alan olabilir. Örgüt içi demokrasi ve örgüt yaşamının geliştirilmesinin önündeki tüm nesnel zorlukları ^{ortadan} kaldırmalıdır.

Tam da şimdi, örgütlerin birleştirilmesinin gündemde olduğu ve yönetimlerin yeniden oluşturulacağı ^{konferanslar sürecinde} bir dönemde böyle bir süreç başlatılabilir. Bu sürecin hazırlanması ve legal örgütün kurulmasına kadar görev verilecek birleşik bir yönetim organı, bir komite bu dönem içinde gereken tüm hazırlıkları tamamlayarak, legal, demokratik bir kongre ile B. Avrupa'da yeni bir mücadele dönemi açacak olan örgütün oluşması gerçekleştirilebilir. Bu aşamadan sonra, iyi düşünülmemiş, uzun vadeli planlanmamış, aceleyle getiririz atacağımız her adım, yarın karşımıza çok daha ağır sorunlar çıkarabilir.

X X X

itiltil
"Açıktır ki, yeni politikalar onları yaşama geçirecek yeni parti yapılarını, yeni çalışma stillerini şart koşar. Bu herşeyden önce parti anlayışı sorunudur. Leninci parti anlayışını günün koşullarına uygun geliştirip uygulama sorunudur."

atılma
Biz halkı, işçi sınıfını, aydınları nesne kabul eden, onları tepeden buyruklarla, talimatlarla yönetmeye çalışan bir parti anlayışını reddediyoruz. Komünist harekette böyle bir parti anlayışının izlerinin silinmesi için her çabayı göstereceğiz.

17/10/88
TBKP'nin parti anlayışına göre halk gelişmenin öznesidir; herşeyi yapacak olan, demokrasiyi getirecek olan da, sosyalizmi kuracak olan da halktır. Parti halkla birlikte varolmalıdır. Onun önünde, ondan ayrı değil, onunla birlikte ilerleyebilmelidir. Onun için TBKP geniş tartışmayı ve katılımı ve operatif davranışı sağlayacak yapılara ve demokratik bir parti içi yaşama sahip olacaktır.

Karaca yoldaşın 8 Ekim'88 toplantısındaki bu sözleri bize bu konuda yol gösterici olmalı, yaşamda ve günlük mücadelesinde bugünden yansımasını bulmalıdır.

Gerek demokratik göçmen hareketinin kendisinin, gerekse Türkiye barış ve demokrasi mücadelesinin göçmen hareketinden komünist ~~liderlere~~ liderlere gereksinimi var. Ülkede süren yasallaşma mücadelesi, atılacak yeni adımlar bunu gerekli kılıyor. Ülkede gelişen ve gelişecek olan tüm yasallaşma girişimlerine ancak bu yolla somut destek verebilir, genel olarak da, barış ve demokratik yenilenme mücadelesine göçmenlerin katılımını artırabiliriz.

TÜRKİYE SOSYAL
TARAFI
TIRMA

SAKALSIZ'A SORULAR

SORU 1: Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Federal Almanya gezisine başlarken ve dönüşünde "Türkiye'de bir komünist partisi kurulmasına karşı olmadığını" söyledi. Kutlu ve Sargın Yoldaşların dönüşlerinin yıldönümünün ~~xxx~~ arifesinde söylenen bu sözler, Türkiye'de komü ist hareketin pasallaşması açısından "yeni bir durum" olarak değerlendirilebilir mi? Eğer öyleyse, durumda "yeni" olan nedir? Yoksa bu sözler, ⁱⁿ kimi çevrelerin öne sürdüğü gibi, ciddiye alınacak bir tarafı yok mudur?

SORU 2: Kenan Evren'in sözleri ve yol açtığı tartışmalar hem parti üyelerimiz arasında hem de kamuoyunda yeni beklentilere yol açtı. Şimdi gözler bir kez daha TBKP ve komünist hareket üzerine dönüyor. Parti yönetimi yeni bir adım atmayı düşünüyor mu? Düşünüyorsa bu nasıl bir "yeni adım" olacak?

parti yönetimi
önündeki
görüşler

SORU 2: TBKP'nin yasal bir parti haline geliş sizce bundan sonra nasıl bir süreç izleyecektir? Hangi aşamalardan geçecektir? Bu konuda Politik Büro'nun ya da Merkez Komitesi'nin öngörülleri var mı?

SORU 3: Merkez Komitesi'nin yurt dışındaki üyeleri ile Bölge Komitesi sekreterleri, Kutlu ve Sargın Yoldaşların dönüşlerinin birinci yılında, bu dönüşü değerlendiren ortak bir toplantı yaptılar. Bu toplantı, geride kalan bir yılın ~~xxxx~~ nasıl değerlendirdi? Özellikle ~~geri~~ ~~xxxx~~ bu bir yıl boyunca karşılaşılan güçlükler, ortaya çıkan eksiklikler açısından?.. Bunların hangileri aşıldı, hangileri sürüyor?

SORU 4: Kutlu ve Sargın yoldaşların dönüşünden bu yana geçen süre içinde, bu dönüşü yönlendiren eleştirilerden biri de, duruşma'ya katılım dışında, bu dönüşün ciddi bir kıpırdanmaya ya da hareketlenmeye yol açmamış olması. Dönüşün pasif bir bekleyişle karşılandığı yargısı sizce ne ~~xxxx~~ ölçüde doğru. Bunda doğruluk payı varsa, bunun nedenleri sizce neler?

5
SORU 6 : Ayrıntılı yanıtlanması mümkün olmasa bile gene de soracağız: Türkiye'deki parti örgütlerimizin durumu nedir? Karşılaştıkları başlıca zorluklar, varsa tikanıklıklar nelerdir?

6
SORU 7: Sargın ve Kutlu yoldaşların dönüşleriyle birlikte TİP ve TKP'nin Türkiye devrimci solunda yer alan belli başlı parti ve akımlarla arasındaki ilişkilerde bir gerginleşme gözlenmişti. Geride kalan bir yıl değerlendirildiğimiz izde ~~görüldü ki bu gerginleşme bizim payımız acaba~~ ~~var mıydı~~ neydi?

7
SORU 8: Birleşme görüşmeleri başlatılmış olan TSİP'le ilişkilerimiz nasıl gelişiyor? Kamuoyundaki izlenim, Haziran ayından bu yana ki dönemde birleşme adımlarında bir tikanıklık olduğu yolunda. Bu izlenim doğru mu? Doğruysa tikanıklık nereden kaynaklanıyor ve aşılması için ne yapılıyor?

8.
SORU 9: Kutlu ve Sargın yoldaşların dönüşlerine, "Birlik ve Yasallık" belgisi eşlik etti. "Birlik" ile "yasallık" arasındaki ilişkiyi nasıl kuruyorsunuz? "Birlik" sağlayarak mı "yasallık"; yoksa "yasallık" kazanarak mı "birlik"? Bu iki unsurdan öncelik hangisinde?

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAY TARIH ARASTIRMA KAFI

Sahat 27/1

Cevap 1 - Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Almanya gezisi sırasında "Türkiye'de Komünist Partisi kurulabilir" biçiminde söylediği sözlerin yeni bir politik durum yarattığı açıktır. Türkiye'nin demokratik bir ülke haline gelmesi bunun için de 141-142 163. maddelerin kaldırılması, ~~komünist~~ partisinin yasal olarak kurulabilmesi talebi bugün yalnız ilericilerin isteği olmaktan çıkmış, şimdiye kadar bu talebe ısrarla karşı çıkan Evren'in dahi içinde olduğu daha geniş bir çevrenin isteği haline dönüşmüştür. ~~SHP'nin~~

SHP'nin baştan beri bu konulardaki tavrı ve ANAP Yönetim çevrelerinden Evren'in konuşmasından önce yapılan açıklamalar dikkate alındığında, toplumumuzun gündemindeki tartışma artık komünist partisi olsun mu olmasın mı tartışması değil, komünist partisinin bir an önce olup olmaması tartışmasıdır. Yani toplumun gündemi değişmiştir. Toplumumuzun demokratikleştirilmesinde yeni bir mevzi kazanılmış, bir tartışma geride bırakılmıştır. Bu sonucun elde edilmesinde yıllardır bütün baskılara rağmen 141 -142. maddelerin kaldırılması yolunda mücadele yürüten tüm ilericilerin yanı sıra, geçen yıl başkan ve genel sekreter yoldaşlarımızın yasal bir komünist partisi kurmak amacı ile Türkiye'ye dönmeleri bunun sonucu olarak demokrasinin kilit sorununun komünist partisinin yasal olarak çalışması olduğunun toplumumuzun gündemine çıkmamak üzere girmesinin etkisi büyüktür.

Şimdi bizim TBKP olarak önümüzde duran görev, komünist partisinin bir an önce yasal olarak kurulabilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin ivedilikle yapılması yolunda mücadele yürütülmesi, Partimizin politik yaşamda yerini fiilen açıktan almaya başlaması, komünistlerin tek bir yasal partisinin oluşması amacımıza bağlı olarak diğer ~~XXXXXXXXXX~~ komünist güçlerle birlikte ortak çalışmalara hız verilmesidir.

Cevap 2- TBKP'nin yasal bir parti haline dönüşebilmesi için 141-142. maddelerin kaldırılması veya en azından tadil edilmesi, siyasi partiler kanunundaki komünist adıyla parti kuramaz biçimindeki yasağın kaldırılması gerekiyor. Partimizin yasal çalışmasının önündeki bu engeller ancak Parlamento tarafından yapılacak düzenlemelerle ^{ortadan} kaldırılabilir. Biz Politik Büro olarak Parlamento tarafından bu engellerin kaldırılacağı ana kadar olan süreçte partimizin politik yaşamda fiilen, ^{açıktan} politik yaşamda yerini alması gerektiğini düşünüyoruz. Amacımız budur, bütün ~~mak~~ örgütsel ve politik yönelimlerimiz bu amaca bağlıdır.

Cevap 3- Merkez Komitemizin yurtdışındaki üyeleri ile birlikte Bölge Komitesi sekreterlerinin ortak toplantısı geçen bir ~~yılı~~ yıldaki parti eyleminin değerlendirildiği geleceğe yönelik olarak da önümüzdeki görevlerin tartışıldığı bir toplantı oldu. Tüm sorunlarımız açık açık irdelendi. Katılan bütün yoldaşlarımız son politik gelişmelerle birlikte toplumumuzun ~~değişiklik~~ gündeminin değiştiği noktasında birleştiler. Artık gündemde olan sorun Komünist Partisi bir an önce yasal olarak kurulmalıdır. Partimizin eylemi de bu hedefe yönelmelidir. Bunun için de neler yapmalıyız ? sorusuna cevap arandı. Değişik öneriler ortaya çıktı. Bu toplantıda ortaya çıkan ~~komünist~~ sonuçları Politik Büro ve Merkez Komitesi değerlendirecek, önümüzdeki döneme ilişkin parti eyleminin planlaması yapılacaktır. Yine bu toplantıda geçen bir yıl içerisindeki parti eylemi değerlendirilirken örgütsel potansiyelimizi yeteri kadar verimli kullanamadığımız ortak bir tesbit oldu. Bunu gidermenin yolları tartışıldı. Biz ~~kısmen~~ parti olarak bütününde bir çalışma biçiminden diğer çalışma biçimine geçişin sorunlarını yaşıyoruz. Daha açık bir deyimle illegal çalışma biçiminden, legal çalışma biçimine geçişin sorunlarını.

Cevap 4- Dönüşün pasif bir bekleyişle karşılandığı yargısına katılmıyorum. Her halde şöyle bir soruyu kendimize sormamız gerekir. Biz ne bekliyorduk ? Dönüşle birlikte yasalardaki engellerin bir anda ortadan kalkıp partimizin tabelasının hemen asılmasını mı? Yığınların ayaklanıp mevcut yasal engelleri bir anda yok etmesini mi? Herhalde hayır. Bunları beklemiyorduk. Yaptığımız iş yalnızca şu idi: Türkiye'nin temel sorunu demokrasi öğelerinden idi. Demokrasinin temel sorunlarından biri komünist partisinin yasal çalışma hakkıydı. İşte biz hem de devrimci olmayan bir ortamda, yani yığınların hareketsiz olduğu bir ortamda bu hakkı elde edebilmek için bir mücadeleyi başlattık. Yaptığımız iş yalnızca bir mücadelenin başlangıcıydı. En üst düzeyde böyle bir mücadeleye girerken gerekli hazırlıkların (ideolojik, politik, örgütsel düzeyde) yeteri kadar yapılarak yapılmadığı sorulabilir. Hazırlıklarımızın eksiklikleri konusunda yapılan eleştirilerde bir ölçüde haklılık payının olduğuna inanıyorum. Ama toplumsal mücadelede her şeyin tam bir planlamasının yapılabileceğini de sanmıyorum. Bizim örgüt bütününde de rejimdeki değişiklikleri tam olarak görememe, bunun bize sağladığı olanakları yeteri kadar değerlendiremememe gibi önemli bir eksikliğimiz oldu. Merkezin bu konudaki çalışmaları da yeterli olmadı. Bunun yalnızca bizim partimiz için değil, bütünüyle sol için de geçerli olduğu kanısındayım. Rejimdeki değişme görülemedince, komünist partisinin yasal çalışma hakkı için en üst düzeyden mücadelenin başlatılmasının mantığı yeteri kadar anlaşılamadı. Bizim dışımızdaki solun hemen hemen tümünde bizim adımımız ya gerçekleşmesi bu aşamada mümkün olmayan bir talep için mücadele, ya da politik bir uzlaşma olarak değerlendirildi. Her iki uçta yapılan değerlendirmelerdeki temel eksikliğin rejimdeki değişimleri yeteri kadar görememekten kaynaklandığı kanısındayım. Son politik gelişmeler ise bizim merkezi

düzeyde yaptığımız değerlendirmeleri doğrulayan bir biçimde gelişiyor. Yani hayat bizi doğruluyor. Son bir yılda, önemli eksikliklerimize rağmen ciddi başarılar da kazandığımızı söyleyebilirim. Başta söylediğim anlamda bugün toplumun gündeminideğiştirebilmişsek bunda bir ölçüde de olsa bizim payımızın olduğunu düşünmemiz gerekiyor. Hayatta hiç bir şey kendiliğinden olmuyor. Hiç bir başarı pasif bir bekleyişin sonucunda gerçekleşmiyor. Yani hak verilmiyor, alınıyor.

Cevap 5- Biraz evvel biz parti olarak illegal çalışma biçiminden legal çalışmaya geçişin sorunlarını yaşıyoruz diye bir değerlendirme yapmıştım. Bu değerlendirme Türkiye'deki parti örgütlerimiz için özellikle geçerlidir. Buna ek olarak son sekiz yıllık baskı ve terör döneminin kadrolarda açtığı yaraları, birlik sürecinin Türkiye'deki örgütlerimizde yeteri kadar zamanında kavranamamasının getirdiği etkileri eklemek gerekecektir. Bugün biz bu sorunları ya aşıyoruz, ya da bunları aşmanın eşiğinde bulunuyoruz. Türkiye'deki parti örgütlerimiz önümüzdeki döneme çok daha aktif kendisinden beklenen görevleri yapmaya çok daha hazırlıklı olarak ~~girmektedirler~~ girmektedirler.

Cevap 6- Partimizin sol ile olan ilişkilerindeki problemin temelinde, Türkiye'deki politik ortama ve politik gidişe konulan teşhislerdeki ayrılıklar yatıyor. Sol ile olan ilişkilerimizin eskiye oranla kötüleşmiş görünmesi süreci TBKP program tasarısının kamuoyuna açıklanmasıyla başladı. Sargın ve Kutlu yoldaşların dönüş eylemi ile de yeni bir boyut kazandı. Buna bizim sol ile olan ilişkilerimizi bir türlü düzenli hale getiremeyişimizi de eklersek her halde tablo tamamlanır.

Türkiye'deki politik ortama birlikte ortak teşhisler koyamayınca, bu durum hemen kendisini ortak bir eylem hattı gerçekleştirilmekte zorluk olarak kendisini gösteriyor. Politik gidişdeki netleşmelerle birlikte, solun ortak bir eylem çizgisine çok daha yak-

laşacağına inanıyorum. Tabi bunun kendiliğinden olmayacağını da düşünmemiz gerekiyor. Sol ile ilişkilerimizi düzenli, ilkesel boyutlarıyla ele almamız bunu en tepeden en alt birimlerimize kadar uzanan bir çizgide düzenli bir parti politikası haline dönüştürmemiz zorunludur.

Cevap 7- TSİP ile olan ilişkilerimizde tıkanıklık olarak nitelebilecek sorunlarımızın olduğunu sanmıyorum. İki ayrı parti olmanın politik gelişmelere farklı teşhisler koymanın getirdiği ayrılıkların bu zaman kesitinde olmasını tabii karşılıyorum. Ortak çalışmalarımızı geliştirdikçe bunların da ortadan kalkacağına inanıyorum. TSİP ile olan birlik çalışmalarımız planlandığı gibi takvime uygun olarak gelişmektedir. Gerek Türkiye'de gerekse yurtdışında takvimde şu anda bir aksama yoktur.

TSİP ile olan ilişkilerimizde TİP-TKP birlik sürecinde olduğu gibi, ayrılıklarımızı değil birlik olduğumuz noktaları ön plana çıkaran, bunu bir hareket noktası yaparak diğer sorunları çözmeye çalışan bir yaklaşımla mesafe alınabileceğini, böyle bir politika ile TBKP - TSİP birliğinin de mutlaka olumlu olarak sonuçlanacağından eminim.

Cevap 8- Birlik ve yasallık kavramlarının birbirleriyle ilişkisi olmakla birlikte bütünüyle birbiriyle bağlantılı olduğu kanısında değilim. Birlik komünist hareketin birliğini, diğeri ise komünist hareketin yasal çalışma hakkının elde edilmesi yolundaki mücadeleyi ifade ediyor.

Diğer!!
Komünist hareketin birliği sorunu yasal çalışma hakkının elde edilmesinden mücadelesinden bağımsız ele alınması gereken bir konudur. Yani şu anlamıyla: bugün komünist hareketin önünde yasal çalışma hakkının kazanılması reel bir mücadele hedefi olarak olmasaydı birlik sorunu olmayacak mıydı? Hayır, olacaktı. Çünkü komünistler için birlik sorunu, içinde bulunulan mücadele hedeflerinden ve ça-

lışıma biçimlerinden bağımsız olarak ele alınır ve çözümlenmeye çalışılır. Nitekim ülkemizde de komünistlerin birliği süreci böyle gelişmiştir. TİP-TKP arasındaki birlik süreci, yasal çalışma hakkının elde edilebilmesi gibi reel bir hedefin çok uzağında olduğumuz bir dönemde başladı. Her iki partinin de baskı ve teröre en fazla uğradığı illegal mücadele yöntemlerine en fazla dikkat etmek zorunda oldukları bir dönemde gelişti. Birlik yolunda attığımız adımdaki başarılar bize yasallığı kazanma mücadelesini başlatabilmemize bunu önümüze reel bir hedef olarak koymamızı sağladı. Bu, bugün de komünist hareketin birliği yolunda atacağımız her adım bizi hedeflerimize daha da yaklaştıracaktır.

Yasallık yolundaki mücadelemizin başarıya ulaşması ise bize komünistlerin birliğini geliştirmede daha ileri noktalara ulaştırmada yeni olanaklar sağlayacaktır. Şu anlamda bugün illegal olarak yürütme zorunda olduğumuz mücadelemizin dışında kalan veya ulaşamadığımız komünistlerle birlikte olma yolları açılacak, hareketimiz daha da güçlenecektir. Yasallık ve birlik arasındaki ilişkiyi kanımca böyle ele almak gerekiyor.

Batı Berlin'de Konferans süreci başladı

Batı Berlin'de Ekim ayının üçüncü haftasında yapılan ve tüm parti üyelerinin çağrılı olduğu bir toplantı ile ^{bu ay süreci} ~~önümüzdeki iki ay içinde~~, parti konferansıyla ^{sonuçlandırılacak} ~~bitimine~~ ~~dek~~ ~~sürecek~~ bir tartışma dönemi başlatıldı. Bu süreç içinde parti örgütü, geçmiş dönemin çalışmalarının değerlendirilmesiyle birlikte iki temel soruya yanıt getirmeye çalışacak: 1) Geçen yılın konferans kararları yerine getirilebilmiş midir? Yerine getirilmesinde karşılaşılan zorluklar nelerdir? 2) Partimizin Türkiye'de yürütmekte olduğu yasal bir komünist partisi oluşturma ve komünist hareketin birliğini sağlama mücadelesi sürecinde Batı Berlin örgütümüz hangi alanlarda ve nasıl bir örgüt yapısı içinde çalışarak en etkin katkıyı yapabilir? Bugünkü örgütsel yapımız ve çalışma biçimlerimiz bu katkıyı yapabilmemiz için uygun mudur?

Merkez komitesi üyesi bir yoldaşın geçtiğimiz bir yılın kazanımlarını değerlendirdiği konuşmasıyla başlayan toplantı ^{ya henüz eski TBKP'ten TBKP'ye geçişin henüz henüz} ~~Batı Berlin'deki TIP'li yoldaşların da katılımıyla~~ ~~gerçekten bir TBKP toplantısı oldu.~~ Konuşmasında, birlik kongresi, TSİP'le görüşmeler ve Batı Avrupa'daki parti örgütlerinin sorunları üzerinde duran MK üyesi yoldaş, demokrasi ve hareket birliği arasındaki ilişkiye değinerek, bir taraftan tartışmalar sürerken bir taraftan da hareket etmenin gerekliliğini vurguladı; bu çerçevede tüzüğe de son söz olarak bakılmaması ve eksikliklerinin ~~üzerinde~~ ~~durulması~~ gerektiğini, ancak hareket birliği sağlamak için bu tüzüğün uygulanacağını söyledi.

^{MK üyesi son konuşan yoldaşlar}

~~Bu konuşmanın ardından söz alan yoldaşlar~~ daha çok TBKP'nin birlik kongresinin yapılış ve duyurulma biçiminin yarattığı kaygılar, son yıllardaki program değişiklikleri ve bunların yeterince tartışılıp özümselemeyişinin doğurduğu bilinç bulanıklığı, Batı Avrupa'ya yönelik parti politikamızın belirsizliğinin yarattığı sorunlar, partideki yenilenme sürecini ve programı yaşamla bağlamanın zorlukları ve parti eğitimindeki eksiklikler üzerinde durdular.

Kararların oluşturulmasına katılmayan, uygulamada da zorlanıyor

Daha sonra toplantı, ^{bolge} yöre komitesi sekreterinin örgütün son bir yıllık çalışmalarına ilişkin yaptığı genel bir değerlendirme ile devam etti. Geçen yılki konferans kararlarının yeterince tartışılıp, bilince çıkarılmamış oluşunun ~~sonra~~ ^{sonra} örgütlenme ve eylemlere de yansıdığını anlatan yöre sekreteri, yöre komitesinin partinin bütününe harekete geçirmekte zorlandığını, hele Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönmesinden sonra gelişen süreç içinde eski yapılarımızın bu gelişmelere ve tempoya uygun çalışmaların önüne engel olarak çıktığını belirtti. Yaşanan sürece uygun örgüt yapılarının olmayışı, partinin Batı Avrupa'ya yönelik politikasındaki kimi belirsizlikler ile de birleşince, parti politikası ile yoldaşların günlük çalışmaları arasındaki bağlar kurulamamış, parti günün dayattığı sorunların ve gelişmelerin arkasından koşmuş, kararlar demokratik bir biçimde tartışılarak alınamadığı için uygulama aşamasındaki eksiklikler de gereğince eleştirilememiştir. Bütün bunlar yoldaşlar arasında işe karşı duyarsızlıklar ve görev üstlenmede eşitsizlik doğururken, yöre komitesi ^{min} de politika üretmekten çok pratik işler içinde boğulmasını getirmişti.

^{Bolge komitesinin bu değerlendirmesinin ardından}
~~Yöre komitesinin kısa süreli değerlendirmesinden~~ sonra sözü alan yoldaşlar, geçmiş dönemin eksikliklerine ilişkin görüşlerinin yanısıra Batı Berlin'de yapılması gerekli bazı çalışmalar konusunda da ^{sorun} önerilerini getirdiler.

Eleştiriler ^{de} daha çok parti ^{çalışmaları} demokrasi anlayışındaki yetersizlikler, yanlış kadro politikası, partinin Batı Avrupa'ya yönelik bir politika geliştirememiş oluşu, yöre komitesinin yönlendirici rolünün yetersizliği, kitle çalışmalarında belli derne klerin çatısı altına hapsolup tüm faaliyetleri buradan yürütmeye çalışma, bağlaşıklık politikasındaki kimi ilkesizliklerin göçmen örgütleri içindeki çalışmalara da yansımaları, parti programlarının yeterince kavranmamasına ^{sağlayarak} ~~yolaçacak~~ tartışma ve eğitim çalışmalarının yapılmayışı, yeterli ^{açıklık} olmayışının doğurduğu güvensizlikler gibi sorunlar üzerinde duruldu. ^{Bu arada,} ~~TKP'nin bir yıl önceki kadro çalışmaları yapmış olan~~ ^{örgütünün eski sekreteri yöre komitesini oluşturmuş} ^{geçmiş yıllar içindeki ilişkilerle de} ^{yanlış bir politika isteyen kadro politikası istenmiş, istenmiş olmaları} ve ^{bu parti örgütüne uzun yıllar emek vermiş eylemler bu emeklerini} ^{değerlendirmesini} ^{olmayan} ^{ideallerle} ^{eleştirildi}

Bize daha demokratik bir örgüt yapısı gerek

Partinin yasallaşma döneminde, Batı Avrupa'da bulunmanın getirdiği bazı avantajlardan da yararlanarak nasıl bir örgütlenme yapısı ve çalışma biçimlerine sahip olmamız gerektiği konusunda yapılan öneriler, parti-içi örgütlenmenin daha demokratik bir temele oturması noktasından hareket etmektedir. Bu temelden çıkarak şöyle öneriler yapılmıştır: Çalışma alanlarımızın bu dönemde bizim en etkin çalışma yürütebileceğimiz alanlar içinden seçilmesi ve yoldaşların kendi çalışacakları alanları kendi koşullarına ^{ve işleklerine} göre saptamaları; belli alanlarda çalışan yoldaşların aralarında kendi sekreterlerini seçmeleri; partinin çalışma alanı olarak belirlediği alanlarda en yetenekli olabileceklerin yöre komitesi için adaya gösterilmesi; çeşitli alanlarda çalışanların belli süreler için kendi programlarını yapıp, bunu tüm parti örgütüne duyurabilmeleri; sekreterlerin zaman zaman yöre komitesi ile biraraya gelmeleri; her parti biriminin gelir arttırıcı faaliyetler yapmayı da gündemine alması; tüm üyelerin parti politikasını savunabilecek şekilde yetkinleştirilmesi; göçmen politikası ile ilgilenen örgütler ile demokrasi ve dayanışma için çalışan örgütlerin radikal bir biçimde birbirlerinden ayrılması; mesleki örgütlenmenin ağırlık taşıdığı, komünistler, sosyal demokratlar ve muhafazakarları içinde barındıran geniş tabanlı bir göçmen çatı örgütünün oluşmasının sağlanması; ayrıca, çok değişik görüşteki sol örgütlerin birlikte çalışacağı, Türk ve Alman kamuoyunu hedefleyen ve yalnızca Kutlu ve Sargın ile dayanışma değil, daha geniş bir alanda faaliyet gösteren bir dayanışma örgütünün oluşması; kitle iletişim araçlarından ve özellikle televizyondan daha etkin yararlanmak; kültür sorununa daha ciddi, yaşama daha geniş bakan insanların oluşması hedefiyle ^{kurul} yaklaşmak; kardeş parti ile daha yakın işbirliği içinde çalışmak...

Toplantının sonunda, konferansı hazırlamak ^{ve parti} ^{merkez bölge} örgütlerinin nasıl birleşeceğini belirlemek üzere, yöre komitesinin üzerinde görev yapacak olan bir komite, TİP ve TKP'li yoldaşlar arasından seçildi. Bu komite, Batı Berlin'de ^{ne tür} bir örgütlenme yapısı içinde, nasıl çalışılacağı konusunda bir taslak program hazırlayıp tartışılmak üzere konferansa getirecek. Ayrıca, çalışma biçimleri üzerinde yoldaşların yaptığı öneriler gerek temel örgütler içinde, gerekse

tüm üyelerle yapılacak geniş toplantılarda sürdürülecek.

**TÜRKİYE SOSYAL TAV
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI**

I) Durum: TBKP kongresinden uzun bir süre geçti. Biz henüz yerel düzeyde TBKP'nin örgütsel birliğini kurma işine yeni başlıyoruz (Gecikildiğini düşünüyorum) Kongreden bu yana peride bıraktığımız zaman içinde, TBKP önüne yeni hedefler koydu. TSİP'te birlik süreci başladı. Politik göçmenlerin bir bölümünün ülkeye dönmesi üzerine karar kesinleşti.

Yerel düzeyde birliği gerçekleştirmediği gecikme ve ortaya çıkan yeni öderler, Belçika'da TBKP'nin yerel örgütünü kurma ödevini karmaşıklaştırdı. Ortaya çıkan soru şudur: Kurulacak örgütün karakteri (gecicilik-kalıcılık) ne olacaktır ve buna bağlı olarak örgütün hangi plân temelinde kurulması söz konusu olacaktır?

Kanımda TBKP kadrolarının analizi bu soruyu aydınlatmak için gereklidir:

- 1) Parti üye sayısı azdır, toplam 13 üyedir. Bunların ikisi geçmiş bir dönemde parti faaliyeti içinde yer almamıştı. Konferans süreciyle katıldı.
- 2) Bu üyelerin hiçbirisi Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu herhangi bir işletmede çalışmamaktadır.
- 3) Parti üyelerinin yarısından fazlası politik göçmendir.

(2)

- 4) Bir tek kadın üye vardır.
- 5) Üniversiteyle bağlı tek üye vardır.
- 6) Dil bilen 2 üye vardır. (okuyup-yazan anlamında)

Bu veriler gösteriyor ki, parti ne gençlerin ne kadınlığın ve ne de kadınlığın arasında çalışma yapmak için uygun bir üye bilesimine sahip değildir. Politik göçmenlerin ülkeye dönüş süreci yakın bir gelecekte derinleşirse, Belçika'da parti örgütünün yeni sıkıntılar bekleyecektir, belki de parti örgütünü yeniden kurmak gerekecektir.

Sonuç olarak Belçika'da kurulacak örgütsel yapı geçici bir yapı olarak düşünülmesi ve o nedenle de önüne uzun vadeli planlar koymak yerine, hemen şimdi yapılması gereken adımleri koymalı, örgüt yapısı da olanaklar elverdiği ölçüde buna uygun olmalıdır.

II) GÖREVLER

Parti M.K. si Belçika'daki örgütten ne beklemektedir. Bu soruya açık bir yanıt almalıyız. Bu amaçlarda MK'nin Belçika örgütüne gerçekçi bir perspektif çizebilmesi için biz yukarıda açıklanan duruma uygun öneriler geliştirmeliyiz.

Soru şudur. TBKP'nin Belçika'daki üyeleri olan bizler, TBKP kongresinde öne konan örgütsel hedeflere yani BİRLİK, YASALLASMA ve teorik YENİLENME hedeflerine ulaşılmasında neler yapabiliriz. Bu soruya verilecek yanıtlar Belçika'da yerine getirilmesi görevleri ortaya çıkaracaktır.

(3)

BİRLİK HEDEFİ

Burada ilk iş TIP ve TKP kadrolarının yerel düzeyde örgütsel birliğinin sağlanması, üyelerin kaynaştırılmasıdır. Bu görev, tek bir parti örgütü halinde birleşmeyle fiziksel olarak çözülecek, pratik çalışma içinde üyelerin kaynaştırılması pekişecektir.

TKP-TIP kadrolarının kaynaştırılması sorununa genel yaptılar vermek, Belçika'daki duruma uymaz. Örneğin üyelerin farklı "geleneklerden", "çalışma tarzından" geldiği bunda uyum sorunları yaratacağı iddiası gerçeğe tam uymaz. Böylece az sayıda üyeden oluşan bir örgütte, bu partilere özgü genel karakteristik eğilimlerden çok, herbirinin kişisel özellikleri birlik sürecinde rol oynayacaktır.

Buradan çıkan sonuç şudur. Kişisel, anlayış, yaklaşım, ve davranış farklılıklarına rağmen, her TBKP üyesi diğerleriyle birlikte çalışmayı başarmak zorundadır. Ortaya çıkabilecek sorunlar olarak görülmemeli bu gibi kişisel sorunlar, hiçbir şekilde farklı partilerden gelmenin yarattığı kaçınılmaz ve ancak zamanla çözülecek sorunlar olarak değerlendirilmemeli. Çıkan her sorun somut olarak kimler arasında çıktıysa onların eylemleri durumları değerlendirilerek yoldanla yöntemlerle ~~çözümlemeli~~ ve TKP-TIP birliğini güçlendirmek amacıyla çözümlenmelidir.

Öte yandan TBKP, TKP ve TIP'in birliğinin, tüm komünist hareketin birliği olmadığını, daha ileri birliklere doğru temel öneme atılmış bir adım olduğunu açıklamıştır. Partinin TSİP'le birlik ve bu birliğe dayanarak en geniş marksist çevrelerle yasal parti kurma girişimini başlatma görevi vardır. Belçika'da bu alanda örgütimize düşen sorumluluklar nelerdir?

(4)

Kadrolarımızın her birine düşen en önemli görev dışımızdaki Sol-marksist parti ve grupların önce gelen kadrolarıyla ilişki kurmak, onlarla her şeyden önce kişisel arkadaşça ilişkileri geliştirmektir. Özellikle ideolojik alanda belirli yetkinliği bulunan yoldaşların başarı derecesi, bundan böyle dışımızdaki marksist hareketlerle kurduğumuz somut bağlarla ölçülmelidir. Bu bağların kurulmasına paralel olarak, dernek-parti örgütleri aracılığı ile, değişik partilerin süreçlerini takip etmek, bunların bizim üyelerimize kendi partilerinin görüşlerini açıklamalarını sağlamak gibi biçimler değerlendirilmelidir.

Parti üyesi diğer sol hareketlerde ortak iş yapmanın yollarını yöntemlerini bulmalı. Dışımızdaki solun güvenilir dostları olduğunu gösteren yolları içinde göstermelidir.

Parti üyelerimiz, çağdaş demokratik, hitle partisi olarak tanımladığımız geniş KP görüşü hakkında geniş marksist hareketlerin görüşleri, eylemleri kadroları hakkında bilgilerin yöntemlerini bulmalıdır.

Birlik hedefine Belçika Parti Örgütünün katılımı önümüzdeki dönem sonunda (ikinci konferansa ~~100~~ kadar) bu sorulara verecek yanıt ölçü kabul edilmelidir:

1. Yoldaşların ne kadarı, dışımızdaki mevcut soldan kaç kişiyle, ne ölçüde ilişki kurdu?
2. Kaç örgüt derneğe ~~katıldı~~ - parti örgütüne çağrıldı ve kaç konferans yapıldı.
3. Kaç parti üyesi, dışımızdaki solun kaç etkinliğine katıldı, ortak kaç eylem yapıldı?
4. Kaç grubun görüşleri incelendi, marksist parti görüşünü yükseltmek için neler yapıldı.
5. Belçikalı marksist hareketlerin birliği sorunu çerçevesinde BKP ve diğer Marksist partilerle de ortak iş yapılması ve görüş alışverişinde bulunulmalıdır.

(5)

YASALLIK HEDEFİ

TBKP tarafından ortaya atılan yasallık hedefine, bizim katkımız, herşeyden önce Belçika'daki en geniş çevrelerin Türkiye demokrasi güçleri ile dayanışmasını sağlamaktır. Bu konuda elimizde kırmırsenmeyecek düzey birikmiştir.

Dayanışma eyleminin en zayıf yanı bunun dışımızdaki solla birlikte gerçekleştirilmesidir. Ortak dayanışma girişimlerinin zorlukları vardır. Her parti, elbette, herşeyden önce kendisiyle ilgili dayanışmanın önceliğini istemektedir, bu da ortak işi güçleştirmektedir, olmaksızın hale getirilmektedir. Fakat bu engeli aşmak için yeni deneylere ihtiyaç vardır. Örneğin: Herkesin kabul ederek, bir ortak dayanışma eylemine, merkezi kurulabilir. Bunun amacı, dayanışma komitelerinden birbirimizi enforme etmek ve isteyenlerin ortak dayanışma eylemleri örgütlemesine olanak yaratmaktır. Böyle bir girişim, öteki marksist çevrelerle ilişkilerin gelişmesinde sona erdirmelidir. Parti Örgütümüz dışımızdaki sol ile de dayanışma içinde olduğunu göstermelidir.

Önemli, politik göçmenlerin ülkeye dönmesi sorunu vardır. Belçika P.E. bu eylemi vargükle destekleyecektir. Bu konuda MK'ne şu sonuç öneri yapılmalıdır: Dönerek olan politik göçmenlerden her biri, kendi bulundukları ülkenin yanı sıra politik göçmenler ~~ile~~ gitmeyen ülkelere (Fransa, Hollanda v.s.) birinci eylem alanı olarak gitmelidir, ~~bu~~ bu ülkedeki dayanışma eylemine bizzat katılmalıdır. Bu dayanışmayı güçlendirecektir.

6

Belçika'daki politik göçmenlerin gelecekte ülkeye dönüşlerine hazırlık açısından doğrudan doğruya Belçika P.Ö'nün görevidir. Bu su ya da bu zamanda denenecek olan yoldaki karşılaşılabilecek zorlukları hafifletmek için her türlü hukukî, meslekî, mali sorunları çözmelerinde yardımlaşmayı örgütlemektir. Bu amaçla örgüt, politik göçmenlerin hukukî durumunu ayrıntılı incelemelidir. Nispeten ileri bir tarihte dönmesi muhtemel olan politik göçmenlerin hızla birer meslek sahibi olmaları, dil öğrenmeleri v.s. için önlemler düşünülmalıdır. Ayrıca, Belçika'daki düzeyde mali sorunlarını çözmek için, sınırdan ödenen alınmalıdır. Bu amaçlar, bir fon kurulmalıdır. Fon, dericiler her yoldaki durumuna göre ve MK'nın denetiminde kullanılmalıdır. Bu önlemler, döner yekâtilerle her Politik göçmenin kendi kişisel sorunlarını kendi başına çözmek için, giderek parti yapısından uzaklaşmanın eğilimini önlemek ve Parti içinde yoldaki dayanağına bağlılığını güçlendirmek, parti içinde güven ortamı oluşturmak açısından büyük önem taşımaktadır.

Böylece politik göçmenler arasında bir örgütsel dayanışmayı (ortak fon da içinde) öteki marksist çevrelerden Politik göçmenleri katarak genişletmeyi, bir perspektif saymak gerekir. Böyle bir genişlemeyi teşvik edici çalışmalar, Belçika Devletinden ve öteki kurumlardan "Politik göçmenlerin ve çocuklarının ülkeye dönüşlerinde ek, sosyal, kültürel sorunlarını çözmeye katkı", talebinin elde edilebileceği ancak bunu da tüm Türkiyeli, hatta varsa öteki ülkelerden Politik göçmenlerin ortak eğilimini gerektirdiği fikridir.

Yasallaşma hedefine Belçika'da katlıda bulunmanın bir diğer yanı da bizzat Belçika'daki Parti üyelerinin, her fırsatta ülkedeki politik, sendikal, çevreler, üniversite ve benzeri, kişisel ya da resmi (dernek, bir girişim v.s. adına ilişkiler (yazı yazma, mektuplaşma v.s.) kurmasıdır. Ve nihayet TBKP, Belçika'da resmi bir temsilci ile veya bir başka biçim bulunarak legal olarak temsil edilmelidir.

TEORİK YENİLENME

Parti eğitiminin, teorik yenilenme hedefine bugünkü aşamada katkıları, üyelerin yeni parti çizgisini kavramaları için aktif çabaya yapmaktaki gerekliliğidir. İlkeleri hedef partinin teorik çalışmalarına birkaç yoldan etkili şekilde katılması, temin etmelidir.

Bu amaçla :

- MK, FAE'deki olanaklardan Belçika parti eğitimcisinin üyelerini yetiştirmeli. Yoldaşlar eğitimden geçirilmeli.
- Belçika'da yapılacak eğitim faaliyetlerine MK'nın yardımı olmalı.
- Ayrıca MK'nın elinde olanaklar varsa değerlendirilmeli.

Partinin teorik yenilenmesi aynı zamanda komünistlerin eğitimlik içinde birliğine hizmet eder. O nedenle parti eğitimi, parti yayınlarına yansıyan farklı teorik yaklaşımları daha iyi kavrayabilmeli, bu yaklaşımları tartışabilmek için, söz konusu yayınların redaksiyonlarına başvurarak bu görüşlerin sahiplerini Belçika'ya çağırarak, seminerler, tartışmalı toplantılar düzenlemelidir.

Partinin teorik yenilenmesinde bilimsel çalışmaların yeri büyüktür. Belçika P.Ö., bu çalışmaya, şu anda katkıda bulunma olanağına sahip değilse de, minimum birimi ider için hazırlıklara başlamayı önüne hedef olarak koyabilir.

Belçika P.Ö. AT sorularında birkaç yoldaşın adım adım uzmanlaşma hedefine yönelmelidir. İlkeleri AT merkezi olmalı ve AT'nin türüne için özel bir önem taşıdığını düşünerek

Teorik yenilenme hedefine P.Ö'nün katkısı önümüzdeki dönem sonunda sonuçlarla ölçülebilmelidir.

1. Kaç yoldas eğitimden geçti
2. Sonuçta kaç yoldas merkezi teorik ve bilimsel çalışmalara katkıda bulunacak düzeye geldi.
3. Kaç eğitsel toplantı yapıldı.
4. Bu çalışmalara öğrencilerin aktif katılımı ne ölçüde gerçekleşti, ne gibi yeni tartışılacak sorunlar ortaya atıldı v.b.

DİĞER GÖREVLER

P.Ö'nün öteki görevleri birlik, yasallık ve teorik yenilenme ödevlerine tabi bulunmalıdır.

Göçmen işçi sorunları bu açıdan, sindiki koşullarda P.Ö'nün değil göçmen derneklerinin merkezi sorunudur. P.Öğütünün görevi derneğin çalışmalarına parti öğrencilerinin diğer görevlerine engel olmayacak şekilde katılımını sağlamak, derneği desteklemelidir. Aynı zamanda P.Ö'nün göçmenler topluluğuna yönelik politika üretme görevi olmalıdır. Göçmenler topluluğu Belkıs'da olduğu, ki uzun süre de olacaktır, parti de olmalıdır ve onlara yönelik perspektif ve çalışma biçimleri geliştirilmelidir.

III) ÖRGÜTSEL YAPI,

Değindiğim konuları dilekate olarak P.Ö'nün yapısı işlevli olmalıdır. Bireysel ve birlik çalışmaları terkedilmelidir.

Komisyon Hazırlık Sekreteri
(Parti Öğütü)

(B. Güneş)

AYDIN DENİZ → (lutfen bu ismi kullanınız)

Batı Berlin TBKP Konferansı taşıdığı kimi eksikliklere karşın hepimiz için bir demokrasi sınavı oldu. Konferansımız, parti örgütümüzün yaklaşık 2.5 ay boyunca sürdürdüğü tartışmaları, çalışmalarımızı, yeni bir anlayış ve program ile belli hedeflere yöneltebilecek bir noktaya getirdi.

Konferansımızın, geçmişe kıyasla daha demokratik ve üyelerimizin tümünü tartışmalara katacak biçimde hazırlanmasında, konferans sürecinde düzenlediğimiz ilk genel üye toplantıları TIP ve TKP kökenli yoldaşlardan oluşan Hazırlık Komitesi önemli rol oynadı. Birimlerin kendi içlerinde yaptıkları toplantılar dışında, Hazırlık Komitesi, parti örgütümüzün tüm üyelerine açık dört geniş toplantı düzenledi. Bu toplantılarda önce parti örgütünün çoğunluğu, B. Berlin'deki çalışma perspektiflerimize yönelik yapılan toplantıya ise ilgilenen yoldaşlarımız katıldılar.

Bu toplantılarda, TKP yöre komitesinin çalışmaları, geçmiş dönemde yöre komitelerinin yaptığı eksiklikler gibi konular gündeme getirildiği gibi, yeni dönemde hangi anlayışla, hangi hedeflere yönelik çalışmalar yapılması üzerinde tartışma açıldı. Bu toplantılarda, yeni biçimlere karşı duyulan endişeler; eskidiğini bile bile parti içinde aştığımız bazı biçimlerin sağladığı rahatlığa olan yakınlığımız; açıklığı olmayan, küçük birimler içinde çalışan yoldaşların zaman içinde birbirlerine karşı geliştirdikleri güvensizlikler; parti yaşamının bozukluklarının, yıllar önce yapılan kimi hataların yoldaşlarımızda bıraktığı derin izler; geleceğe geçmişten dersler çıkararak, "bugünkü" olumluyu yakalayıp bakanlar; geçmişteki derin yaralar nedeniyle bir türlü geleceğe yönelemeyenler, yani bütün çeşitliliği ile insan unsurumuz ^{ve sorunlarımız} sergilendi bu toplantılarda... Yine bu süreç içinde daha ~~çok~~ yeni yoldaşlarımızın eski sorunları dinlemeye fazla sabırlarının olmadığı, yeni birşeyler yapmak ^{biran önce} işe koyulmak istedikleri görüldü.

Konferans sürecindeki yoğun tartışmaya hakkını vererek katılan, eskiyen nedir, ~~nasıl~~ nasıl değiştirilmeli gibi sorulara ciddi yanıtlar arayan, bu yönde konferansımızdan önüne yazılı-sözlü öneriler getirebilen yoldaşlarımız, konferanstan da o oranda yararlandılar ve umutla çıktılar.

Genel eksiklik yığın bağlarının zayıflığı

Gerek konferans sürecinde, gerekse konferans sırasındaki

tartışmaların önemli bir kısmı, yığınlarla ilişkilerimizdeki zayıflıklar ve demokratik yığın örgütleri içindeki çalışma biçimlerimiz üzerinde yoğunlaştı. Yığın bağlarımız, içinde yer aldığımız 'demokratik' örgütleri demokratik bir biçimde çalıştıramadığımız için mi ~~mi~~ eksiktir, ~~xxxxxx~~ ya da belli dernekler içinde yürüttüğümüz çalışmalardan başımızı uzatıp başka gelişmeleri ve insanları göremediğimiz için mi? Çalışma biçimlerimiz, yaşam tarzımıza, içinde yaşadığımız topluma ve politikamıza ~~xxxxxx~~ ~~xxxxxx~~ denk bir biçimde nasıl değiştirilmelidir? Bugünkü örgüt yapılarımızla, insanlarımızın olduğu her yerde, sendikalarda, kurumlarda, mahallelerde olmayı başabilir miyiz?

Bu ve benzeri birçok konuda yoldaşlarımız birbirleriyle tartışma olanağını buldukları gibi, ~~xxx~~ ~~xxx~~ ~~xxx~~ Berlin'deki örgütlenme yapımıza ilişkin yazılı önerileri olan yoldaşlarımızın önerileri de konferans öncesinde diğer üyelere, hazırlık komitemiz tarafından dağıtıldı. Böylece yoldaşlar, konferans gününden epey önce temel konularda düşünceleri ve görüş geliştirmelerinin ortamı hazırlandı.

Ayrıca yoldaşlarımızdan, konferanstan önce bölge komitesi için aday göstermek istedikleri kişiler konusunda düşünceleri ve bu konudaki görüşleri ve aday önerilerini hazırlık komitesine bildirmeleri istendi. Yoldaşlar bu konuda birimlerinde de görüşmeler yaptılar, ancak aday önerilerini 'birim' olarak ~~gösterme~~ ~~xxx~~ gibi bir koşul önlerine konmadı. Herkese, kendini ve tek tek kişileri önerebileceği söylendi. Hazırlık komitesine yazılı olarak bildirilmiş aday önerileri, konferans günü, divana teslim edildi ve bu önerilerin hepsi tahtaya yazıldı. Bu kişilerin tümüne, aday ~~xxx~~ ~~xxx~~ isteyip, istemedikleri ~~xxxxxx~~ tek tek soruldu. Bu arada başka aday göstermek veya kendini aday göstermek isteyenler de isimlerini yazdırdılar ve böylece kesin adaylar belirlendi. Seçimler öncesinde adaylıkları kesinleşenler kendilerini tanıtıtlarına gibi, üyelere de onlara soru sorma hakkı tanındı. Konferans Bölge Komitesi'ni ~~toplam sayıya göre~~ ~~organize~~ ~~sayıdan~~ ~~istenen~~ ~~farla~~ ~~aday~~ ~~arasından~~ ~~görevi~~ ~~7~~ ~~adad~~ ~~sayıdan~~ ~~toplam~~ ~~5~~ ~~taraf~~ ~~sekti~~. Konferansımızda, bölge komitesi için aday gösterilen dokuz kişiden, komitemiz için ~~septenmiş~~ ~~sayıya~~ bir kişi dışında ilk turda ulaşıldı. Bir kişi için ise, yine salt çoğunluk gerektiren olması seçimlerin dört tur daha sürdürülmesini getirdi. Seçimlerin özellikle uzamasına, aday gösterilen yoldaşlardan birinin, komite sekreteri olmak istediğini ve eğer bölge komitesi ilk toplantısında sekreter seçilemezse iktifa edeceğini açık-

ve konferansımız bu metnin "yağınların içinde ve yağınlar için bir parti" olma anlayışıyla yeniden formüle edilmesini öneren bir karar tasarısını kabul etti.

Kuşkusuz yoldaşlarımız, böyle bir parti nasıl olurur, içinde yaşadığımız Türkiyeliler topluluğu ile canlı bağları nasıl kurarız konusunda farklı görüş ve önerilere sahiptiler. Bu görüşler ise daha çok , konferansın ikinci günü Hazırlık Komitesi tarafından açıklanan Batı Berlin'deki çalışma perspektiflerimize yönelik taslağı'n tartışılması , özellikle de bir gazete bürosu kurulması ve semtlere göre örgütlenme konularına yönelik olarak ortaya çıktı.

Hazırlık komitesi, partimizin yasallaşma sürecinde önüne koyduğu görevlerden hareket ederek, parti örgütümüzü adım adım legaliteye çıkaracak yaratıcı biçimler çerçevesinde bir gazete bürosunun kurulmasını önermişti. Legal yayın faaliyetimizin genişletilmesi ve yaygınlaştırılması yönünde olanaklarımızı arttıracak olan bu büro, çeşitli çalışmalarımızda partinin adının bizzat kullanılmasına da olanak hazırlayacak, Türkiye'nin ve Batı Berlin'in yasaları dikkate alınarak ~~kurulması~~ çalışmalarına yürütecekti.

Böyle bir büronun getireceği önemli maddi yükü de öne sürerek, onun sağlayacağı olanakları bazı yığın örgütlerinin mekânlarından yararlanarak da ~~yaşam~~ sağlamanın mümkün mümkün olduğunu ^{siyasetin} içinde yoğun olarak yer aldığınız bazı derneklerin yapılarının buna elverecek biçimde değiştirilebileceğini savunan yoldaşlarımız olduysa da, partimizin yığın örgütleri ve yığın örgütleri içinde çalışma anlayış ve ilkeleriyle bağdaşmayan bu öneriler destek bulmadı. Hazırlık komitesinin, gazete bürosunun yanısıra, ~~xxxxxxx~~ semt ^{ler} ~~xxxxxxx~~ temelinde ~~çalışma~~ ^{yaşam} içindeki ilişkilere ~~güvenç~~ uygun bir biçimde örgütlenme ^{ile} ~~xxxxxxx~~ az sayıda kişiden oluşan uzmanlık çalışma grupları ^{güçlendirme} (egitim, basın-yayın vb.) şeklindeki örgütlenme ^{perspektifi} ~~xxxxxxx~~ üyelerin çoğunluğu tarafından kabul edildi.)

Bu taslağı kabul ederken aynı zamanda önmüze, Türkiyeli
yığınlar içinde daha etkin, Batı Berlin'in politik ve toplumsal
yaşamında daha aktif bir parti ve partililer koyduk. Ancak
böyle bir örgütün, Batı Berlin'de demokrasi ve barış savaşına
daha çok destek olabileceğini ve uluslararası dayanışma görevini
daha iyi bir şekilde yerine getirebileceğini kabul ettik. Batı
Berlin'de bu hedefe yönelik çalışmalarını gerçekleştirebilmek
için parti-içi yapılanmamızda da daha demokratik ve daha açık

olmalıyız. Bunun yolu ise, kolektiviteleri arttırmak, sorumluluğu paylaşmak, üyelerimizi karar ve denetleme sürecine ^{katılmaya} , iş içinde ve teorik alanda ~~ayrarak~~ ^{egitimle} onların kişisel giriş-
genliklerini geliştirmekten geçiyor. Yeni kabul ettiğimiz taslak çerçevesinde yoldaşlarımızın tümü, çalışma ve sorumluluk alanları ne olursa olsun, bir semt örgütünün üyesi olacaklar. Çalışmalarını kolektif bir biçimde burada tartışacak ve genel olarak burada planlayacaklar. Böylece kendilerini yalnızca bir sekreter değil, bu örgütün üyesi diğer kişiler de denetleyecek. Onlar da diğer yoldaşların çalışma alanlarına ilişkin bilgileri doğrudan edinme, çalışmalar arasında eşgüdüm sağlama olanağına kavuşacaklar. Ayrıca bölge komitesi, dört ayda bir yapacağı genel üye toplantılarında tüm yoldaşları biraraya getirip, çalışmaların birlikte gözden geçirilmesini sağlayacak. ~~15~~ Kuskusuz yaşam her zaman ~~başarısızlık~~ ^{başarısızlıklarla} , masa başında aktarılan yazılmış modellerden daha farklı, daha renkli... Taslak bir yol gösterici. Onu elle tutulur, ~~matru~~ ^{ayrıntılarla} , ~~geri~~ ^{gerek} yaşanılır hale getirecek, ~~zengin~~ ^{ayrıntılarla} geliştirecek, zenginleştirecek olan yine bizler olacağız.

Yeni kurmak istediğimiz yapılar içinde, insan ilişkilerimizi hedeflediğimiz yönde ~~geliştirip~~ ^{arastırarak} geliştirip, 'derneklerimiz' dört duvarı ~~arastırarak~~ ^{arastırarak} çıkarmayı becerebilecek miyiz? Partimizin politik hedefleri ile, günlük çalışmalarımızı bağdaştıran yaratıcı biçimler bulabilecek miyiz? Herşeyi üstten bekleyen, direktif-siz hareket etmeyen partililerin yerini, girişgenlikle kolektivite ve disiplini birarada götürebilen partililer alabilecek mi? Açıklık ve demokrasiden yoldaşca ilişkilerimizi geliştirme, tartışma kültürünü öğrenme, birbirimizi daha iyi tanıma, güvensizliği değil, güveni geliştirme yönünde yararlanabilecek ve Partimizi yalnızca kendi üyeleri arasında ~~geliştirmek~~ ^{geliştirmek} değil, yığınlar içinde ~~matru~~ ^{ayrıntılarla} ve onlarla birlikte tartışan ve iş yapan bir parti haline getirebilecek miyiz? ^{öncelikli olarak,}

Sanırım tüm bu soruların yanıtı, hepimizin tek tek kendimizi değiştirmeye ve yeni bir başlangıç yapmaya ne denli hazır ve kararlı olduğumuza bağlı.

(Önemli sonuçlara)

Naciye Bulut

AY. BÖLGE K.11

YUNANISTAN

KOLLEKTIF VE DEMOKRATİK
BİR HAZIRLIK

ÖNEMLİ ACELE

"YENİ YOL" REDAKSİYONUNA

Konferansımız; Avrupa ve Türkiye'de olduğu gibi TBKP 1. Kongresi sonrası örgütsel yapının örülmesi B. Avrupadaki çalışma tezinin ve doğal olarak son konferansımızdan bu yana geçen 10 aylık çalışmaları ileriye doğru sonuçlarla değerlendirmek, dönemin gerektirdiği çok ciddi sorumluluk ve görevlerimizi, kongre kararlarına indirmek, kararlar almak kendimizi daha da aktif olarak dönüştürmek, ülkedeki demokrasi ve yasallık savaşımına katmak gibi yaşamsal konuları ele aldı. Aynı zamanda bu hedeflere uygun ana gelecekteki görevlerimize yararlı katkı niteliğinde geçmiş çalışmaları eleştirel bir yaklaşımla değerlendirdi.

BAYK'nin bildirilmesi ve konferansı toplanması arasında tam bir aylık süre vardı.

İlk iş olarak, TİP kökenli hiç bir yoldaşımız olmadığından, BK pratik anlamda bir hazırlık komitesi oldu. BK kendi arasında toplanırken, BK üyelerimizde içinde olduğu 4 Parti Birimi-Çalışma Grubu hazırlık toplantıları yapması perspektifi konuştu. Hazırlık döneminde konferans gündemi ve BAYK'nin Tezleri 3 hafta önce tüm gruplara iletilmişti. Bir yandan geçmiş çalışmalar eleştirisel gözle irdelenirken, önümüzdeki dönem için görevlerde öneriliyordu. Öte yandan da B. Avrupa Tezleri'nin tartışması yapılıyordu. Parti Gruplarının tüm öneri ve eleştirileri-yaklaşık 150'yi bulmuştu? BK'de -konferans için hazırlanacak Çalışma Raporuna yansıtılmaya çalışıldı. Böylece tüm parti üyeleri kolektif ve demokratik bir biçimde konferansa hazırlanma olanağı buldular. Burada örgütsel bağ kurulmayan ana kolektifimizde yer alan bir yoldaş ile, 1984 yılında TKP kökenli olup, uzaklaşan ve buradaki parti örgütü ile ilişkileri kesilen bir yoldaş konferansa katılamadı. Örgütsel bağ sorunu olan yoldaşın teknik sorunu çözümlerken öteki yoldaşın katılımı konusunda ise bir çabamız olmadı diyebiliriz. Parti birimleri 2-3'er kez, BK'de 4 kez toplandı. Çalışma Raporunun ve mantığının BK'de hazırlanması 56 saatlik tartışmalar sonucu gerçekleşti. (Raporu ekte gönderiyoruz) Çalışma Raporu tüm üyelere konferansın 5 gün önce dağıtıldı. Üzerinde tartışma ve hazırlık yapılması sağlandı.

Konferansımız, tam katılımı 25 Aralık Pazar sabahı 10'da başladı. Açılış ve saygı duruşundan sonra BAYK'den katılan yoldaşın başkanlığında 3 kişilik bir divan heyeti oy birliği ile seçildi.

Çalışma Raporunun okunması ve üzerindeki tartışmalar eksiksiz tüm yoldaşların söz alıp konuşması eleştirisi, öneri ve başarıların altına çiz-

meleri ile uzun bir zaman dilimini aldı. Özellikle yığınların olmadığı ve toplam 30 kişilik kolektifimizin iç içeliğinin ve mültacılığın getirdiği sorunlar ama yapılan başarılı çalışmaların yanı sıra, olanakların daha iyi ele alınması/Kişisel sorunların ve sosyal ilişkilerin daha yoldaşça ve titiz değerlendirilmesi/Parti içi demokrasinin sürekli geliştirilmesi/İnsiyatif ve kişisel sorumluluk duygusunun dahada arttırılması/Her bir insanımızın gücüne katkısına olan ihtiyacımızın altının çizilmesi/daha çok özveri ve disiplinin parti yaşam tarzı haline getirilmesi/Sekterliğin ve darlığın tüm izlerinin silinmesi/PARTİ FAALİYETİNE karşı daha yüksek duyarlılık ve elştirisel tutumun oluşturulması/Parti basınına daha aktif katkının sağlanması/Sol ile ilişkilerde daha sistemli ve yakınlık kurulması/Yeni politik düşünce tarzının ve çok yönlü politik ve kültürel gelişmenin ,söz ve işin uyumu temelinde ve daha hızlı kavranmasına çalışılması/Sempatizan yoldaşların partiye kazanılması için çabaların arttırılması gibi görüşler dile getirildi.

B.A.Tezlerinin özellikle 3 temel ögesinin-yaşadığımız ülkenin özelliklerinden ötürü-altı çizildi.(Çalışma R.Sf.6)Burada özellikle yeniden yapılaşma ve parti içi demokrasinin dahada geliştirilmesi açısından yeni grupların oluşumu ve seçim ilkesi getirildi.Ayrıca ayda bir tüm kolektif üyeleri(partili-partisiz)katıldığı aylık parti faaliyetimizi değerlendirme toplantıları koyduk.BAYK Tezlerinin desteklenmesi kararı kimi eleştirilerle alınırken parti basınına güçlendirme ^{si} ADIMLAR SÖZ HAKKI ve TÜRKİYE FOSTASI temsilciliklerinin oluşturulması kararlaştırıldı.(Oluşturuldu ve çalışıyorlar)

Konferansımız;en ivedi 4 temel görevi karar altına alıpken çalışmalarımız sonucunda TBKP Kongre Belgeleri ve yaşadığımız ülkenin özgülüne bağlı ayrıca 9 karar aldı.

Konferansımızda seçimler bölümü ise şöyle gerçekleşti.Divan'ın tek tek aday olma,önerme,liste sunma biçimindeki önerisiyle başladı.Eski BK 5 kişilik bir liste vardı.Bunun dışında 3 yoldaşta tek tek kendilerini önerdiler.Yapılan gizli oylama ve açık ~~tek tek~~ sayım sonucunda BK'nun sunduğu liste 17-15-15-15-13 oy,öteki tek tek adaylarda 4-3-3 oy aldılar böylece en fazla oy alan 5 yoldaş, yeni BK üyeleri olarak seçilmiş oldular.Konferansımız,Divan Başkanının kapanış konuşmasıyla ve yaklaşık 1.5 saatlik bir çalışma sonucunda ~~tamamlandı.~~

Yunanistan BK Adına
K.S. KORUCU
K.S. KORUCU

İSVİÇRE

TSİP'li bir delegasyon yoldaşlar den izledi

Kasım ayında
yaptı.

İsviçre parti örgütü 19 Kasım 1988'de birlik konferansını yaptı. TBKP'nin kongresinin kamuoyuna duyurulmasından sonra TİP ve TKP İsviçre Bölge komiteleri biraraya gelerek, mevcut iki başlı çalışmaya, bölgemizde yapılacak olan konferansla son vermeyi kararlaştırdılar. Bölge komiteleri düzeyinde yapılan karşılıklı görüşmelerde TİP ve TKP'li yoldaşlardan oluşan bir hazırlık komitesi kuruldu. Hazırlık Komitesi teknik olarak konferansı örgütlemeyle görevlendirildi. Tek tek bütün yoldaşlarla görüşülerek önerileri alındı. Partinin hangi biriminde daha verimli çalışabileceği üzerine konuşuldu, ayrıca aday olmak isteyen yoldaşların kendilerinin konferans esnasında aday gösterebilecekleri özellikle bildirildi. Kısaca, hazırlık komitesi konferansın demokratik bir biçimde gelişmesini engelleyebilecek psikolojik havayı ortadan kaldırdı. Hazırlık komitesinin toplantıları bütün üye yoldaşlara açık yapılamadı. İsviçre Parti Örgütü Avrupa' da birlik konferansını gerçekleştiren ilk ülke oldu. Hazırlık toplantılarının tüm üyelere açık yapamayıımızın tek nedeni, konferansın beklenenden daha kısa sürede gerçekleştirilmesidir.

Hazırlık komitesi, konferans delegelerinin önüne mutabakat listesi ile çıkılmasına karar verdi. Konferansımıza, TSİP'li yoldaşlar bir delegasyonla katıldılar. Yaptıkları konuşmada: "TBKP'nin kurulmasını TSİP'in yakından izlediğini, TBKP ve TSİP arasında ki birlik görüşmelerinin en kısa zamanda çözülmesini ümit ettiklerini bildirdiler."

Konferansımız, parti kongresinin aldığı karar doğrultusunda, partiden çeşitli nedenlerle ayrı düşen yoldaşların yeniden parti sıralarına alınması için çaba sarfedileceğini kararlilikla vurguladı. Konferansa bu durumda olan yoldaşlardan katılan olmadı. Konferansımız verimli bir tartışma ortamı içinde geçti.

Yoldaşlarımız, hiç bir şeyden korkmadan görüşlerini dile getirdiler. İdeolojik olarak yenilenmenin gerekliliğinin altı çizilerek, artık ideolojinin kriterinin partinin pratiğini teşkil etmesi gerektiğini bildirdiler. Düşüncelerin somut olarak bize hizmet etmesi gerektiği belirtilerek, bize hizmet etmeyen anlayışın terk edilmesinin zorlu olduğunu vurguladılar. Partinin halkın içinde onunla sıkı sıkıya bağlı olması gerektiğinin günümüz koşullarında en önemli unsur olduğunun altı çizildi. Yoldaşlarımız ayrıca yenilenme ve yeni düşünce kavramlarından ne anladıklarını somut örneklerle ortaya koydular.

Konferansımız partinin bugünkü koşullarda legal çalışmasının önünde engel kalmadığını partinin açık çalışması gerektiği vurgulandı. Parti çalışmalarımızın artık varsayımlar üzerine kurulu politikalarından vazgeçmesi gerektiği daha çok gerçekleştirilebilecek hedefler üzerinde durmasının daha akılcı olacağı belirtildi.

Genel olarak yoldaşlar eski örgüt anlayışıyla bir yere varamayacağımızı vurgulayarak örgüt yapısının değiştirilmesini önerdiler.

Parti başkanımız konferansımızda değerlendirildi. Sadece partililerin okduğu gazete yerine engin kesime hitap edebileceğimiz gazetelere ihtiyacımız vardır, denildi.

Konfransımız 4 ana konuda karar tasarısını oybirliği ile kabul etti.

Bu karar tasarıları şunlardır: 1-Legaliteyi kazanma üzerine 2-Göçmen İşçiler üzerine 3-Geriye dönüşleri destekleme üzerine 4-Genel af üzerine.

M. Aydın

İngiltere

Görüşme Partisi'nde aslelik
Görüşme Partisi'nde aslelik

İNGİLTERE BÖLGE KONFERANSI

Bölgemizde Konferans hazırlıkları, Aralık ayının ilk haftasında, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nce hazırlanan ve gündeme alınması istenen "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine" ve "Parti Basını Üzerine" başlıklı iki belgenin tüm üyelere iletilmesi ile başladı. Üyeler gerek bu konularda, gerekse konferans sürecinin demokratik işleyişi için kafa yordular, görüş geliştirdiler. Daha sonra Yeni Sol redaktörü Kardam yoldan da bulunmuş kolektif toplantısında, Bölge Komitesi'nin ~~konferans~~ Konferans hazırlık sürecine ilişkin önerileri görüldü. Buna göre gazete alanlarındaki komiteler gerek yukarıda belirtilen iki konuya ilişkin değerlendirmelerini gerekse kendi alanlarındaki çalışmalarını değerlendiren bir raporu Bölge Komitesine iletecekler, Bölge Komitesi de kendi raporlarıyla birlikte tüm üyelere indirecekti. Aynı bir Konferans Hazırlık Komitesi oluşturma önerisi, bölgemizde bulunmayan koşulların bulunmadığı düşüncesi ile genel kabul görmeydi. Bu toplantıya ilk kez üyelerin yanında yakın yandaşlar da katıldı.

Bu toplantıyı geçen haftalar içinde önce komiteler kendi raporlarını oluşturdular. Propaganda-Aktasyon Komitesi'nin Batı Avrupa'daki Faaliyetimiz üzerine geliştirdiği tez tüm örgüt ve üyelere iletilti. Bu tezden ~~ana düşünce~~ ~~gizli~~ ~~Parti Konferansında~~ ~~bu tür toplantılar~~ Bölge Komitesi'nin komiteye ilişkin tartışma becerisine yansıdı. "Yurt Dışındaki Politik Faaliyetimiz Üzerine" başlığını taşıyan bu belge, Bölge Komitesi'nin kendi sorumluluk dönemini kapsayan çalışma raporu, ^{gündem önerisi ve} Avrupa komitelerinin çalışma raporları Konferans öncesinde tüm üyelere ~~iletilen~~

-4-

sonunda belirlendi. Konferans

Konferans'ta mali konu ele alındı. Bölge komitesi mali rapor sundu. En büyük gelir, bağışların, en büyük gider kalemimi ise Kutlu-Sargın Kampu'na sunum oluşturdığını görüldü. Bölge komitesinin önerisi üzerine, Parti'yi mali yönden güçlendirmeyi birinci görev kabul eden ^{Parti} komitesinin ~~de~~ çalışması, ayrıca, üyelik identitelerinin gelirin %10'u olarak devam etmesi bir kararıyla, oy çokluğuyla kabul edildi.

Bölgeye yürütülen Parti faaliyetleri, tüm eleştirilerle birlikte genel kabul gördü.

Konferansa üye ve ^{klm} yandaşların yanı sıra daha önce TKP'nin İngiltere örgütünden ayrılmış bir yoldaş da katıldı. Yoldaş gündemdeki konularla ilgili görüşlerini ~~konferansa~~ dile getirdi. Konferansın kendisi için oldukça yararlı olduğunu belirterek kolektife teşekkür etti ve başarılar dileyerek seğimlerden önce ayrıldı.

Daha önce yapılan tartışmalar sırasında hasır bırakılan ~~konferansa~~ ve konuları yuharıdan belirtilen ~~konferansa~~ karar tasarıları görüşüldü.

Gündemin son maddesi yeni Bölge komitesi üyeliği için seğim idi. Önce üye sayısı, tartışılarda kararlaştırıldı. Daha sonra adaylar ^{tek tek vade toplu olarak üyelerin kendilerini önerme hakkıyla} belirlendi. Kimi yoldaşlar adaylardan olumlu ve olumsuz yanıtları istüne düşüncelerini dile getirdiler. Bundan sonra oylamaya geçildi. Gizli oy ağırlık sayımı sonunda, saptanan yönetici sayısından üçte bir fazla aday arasından Bölge Komitesi üyeleri ~~seçildi~~ büyük bir çoğunlukla seğıldi.

Konferans yeni yöneticileri kutlama ve başarı dilekleri ile son buldu.

NAZIM DEHAN

İngiltere

ingilizce

PARTİ BASINI ÜZERİNE

Bölge Konferansımız,

Parti yayınlarına yönelik ideolojik-politik katkı, eleştiri, öneri, yerel haber-yorum yazıları, satış ve aboneler, ve en önemlisi, yayınları örgütsel faaliyetler için başlıca araç olarak kullanma konularında önemli eksiklikler bulunduğunu saptayarak,

- Parti basını ile ilgili eksiklikleri aşmak için en başta her düzeydeki tüm parti örgütlerinin ve üyelerin konuya gereken önemi vermeleri ve -bu yönde uzun erimde kalıcı sonuç almak için- gerekli politik bilinç düzeyinin yükseltilmesi doğrultusunda sistematik çabalar gösterilmesini,

- Bu yönde olumlu gelişme sağlanmasına yardımcı olabilecek örgütsel önlemler arasında, ilk adımda parti basını konusunun tüm yönleriyle her düzeydeki parti toplantılarının standart gündeminde önemle yer almasını, parti örgütlerinde bir basın-yayın sorumlusunun bulunmasını ve bu sorumluların zaman zaman biraraya gelip durumu değerlendirerek karar organlarına rapor vermesini,

karar altına alır.

* Kararın parti örgütlerinde basın-yayın sorumluları oluşturulmasına ilişkin bölümünün - konunun partinin tümüne malolmasına ters yönde etki yapabileceği gerekçesiyle- çıkarılması yönündeki değişiklik önergesi oyların yaklaşık üçte iki çoğunluğuyla kabul görmeyerek, yukarıdaki metin bu değişikliği önerenlerin çekincesi saklı kalmak üzere, oybirliğiyle kabul edildi.

MALİ SORUN ÜZERİNE

Bölge Konferansımız,

Partimizin önünde duran politik amaçlara ulaşılmasında örgütün mali olanaklarının önemli rolü olduğu bilinciyle,

- Partinin örgütümüzün mali gücünün artırılması yönünde tüm üyelerin çaba göstermesini,

- Mali kaynakların artırılması yönünde çalışmalar yapmak üzere bir Mali Komite oluşturulmasını,

- Parti üyelerinin ödenti ve bağış ödeme düzenliliğini ve düzeyini özveri ve bilinç temelinde sürekli yükseltmeye gayret göstermelerini, ve bu doğrultuda bölgemizde ödenti miktarının günden güne arttığı gibi, her türlü parti ve sosyal gelir, gelir geliri olanlardan haftada 1 sterlin olmak kaydıyla gelirin %10'u olarak kalmasını,

karar altına alır.

1. Akademiye üye olarak, oy birliğiyle

BAZI PARTİLİLERİN ÜYELİK DURUMLARI ÜZERİNE

Bölge Konferansımız,

- Bölge Komitesi'nin raporu doğrultusunda, Ali Özgüven, Fergül Özgüven, Abdullah Yılmaz ve Altan Yılmaz'ın kendilerini partinin dışına çekmiş oldukları saptamasını yapar;
- Ayrıca, Parti ile arasında bilinen bir sorunu bulunmamakla birlikte, ödenti ödemeyen, bir parti organına bağlı olarak çalışmayan yoldaşları Tüzüğümüzün üyeliği belirleyen 1. maddesine aykırı olan bu durumlarının devam edemeyeceğini dikkate alarak, kendi üyelik konumlarını gözden geçirmeye ve Parti üyeliğini sürdürüp sürdürmemeye konusunda bir tercih yapmaya çağırır.

1 Aleyhte oya karşın, oy çokluğuyla

KOLLEKTİF TOPLANTILARI ÜZERİNE

Bölge Konferansımız,

- Parti örgütümüzde kollektif yönetim ve parti-ici demokrasi koşullarının daha geliştirilmesine katkıda bulunacağı düşüncesiyle ve bölge parti örgütümüzün özgül yapısının bunun için elverişli olduğunu gözöründe tutarak,

Partinin tüm üyelerinin katıldığı kollektif toplantılarının düzenli olarak iki ayda bir yapılmasını ve bu toplantılarda gerektiğinde bağlayıcı kararlar alınabilmesini,

karar altına alır.

Oybirliğiyle

Aktif Jandarması kaldırıldı, balıkta eyleme döndü

TBKP Federal Almanya örgütünün en üst konferansı, yerel örgüt delegelerinin aktif tartışmacı katılımı ile 4-5 Şubat tarihlerinde yapıldı ve TBKP'nin parti içi yaşamın demokratikleştirilmesinde B. Avrupada önemli bir ilk adım oldu.

F.Almanya'daki TİP ve TKP örgütlerinin birleşme sürecini noktalamak, B. Avrupa'daki politik faaliyetin amaç ve perspektiflerini ve F.Almanya'daki örgütsel yapılanma sorunlarının tartışmak temel görevleriyle toplanan Konferans, TBKP f.Almanya örgütünün önümüzdeki dönem çalışmaları yön verecek kararları aldı ve yeni örgüt yönetimini seçerek çalışmaları tamamladı.

Konferansta TBKP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Karaca da bir konuşma yaptı.

DEMOKRATİK TARTIŞMA VE PARTİYİ GÜÇLENDİRME

Konferansa Bölge Hazırlık Komitesi bir çalışma raporu sundu. Dünyada ve F.Almanya'daki gelişmelerin değerlendirildiği giriş bölümünden sonra parti örgütünün durumunun ele alındığı raporda, bugünkü durumun her bakımdan açık değerlendirilmesi gerektiği belirtilerek durgunluğa neden olan etkenler politik ve örgütsel çalışmalarda eksiklikler olarak belirlendi. Rapor buradan çıkarılan sonuçları şöyle özetledi: Sadece organ ve yönetici otoritesi parti örgütlerini yaratıcı çalışmaya sevketmeye yetmemektedir; yeni parti anlayışına ve politikaya uygun bir örgütsel yapılanma gereklidir.

Raporda Bölge Komitesi'nin çalışmalarına ~~bu~~ yer verildi. Bölge Komitesi'nin yönlendirici, denetleyici ve destekleyici bir faaliyet yürütememesinin üzerinde durulduğu bu bölümde, sözkonusu eksiklikler kollektif çalışma eksikliğine ve organ içinde örgütlenme ve yığın çalışmalarına ilişkin farklı yaklaşımlar bulunmasına bağlandı. Bu eksikliklerin sonuçlarının özellikle gençlik ve yığın örgütlerine yönelik alanlarda boyverdiğine değinildi.

"İdeolojik çalışmalarımızın eğitim çalışmaları ile sınırlı kalması, eğitim çalışmalarında merkezi eğitimler dışında yönetim olarak yeni biçim ve yöntemlerle çalışmayı zenginleştiremememiz bir gerçektir. Parti faaliyetinin can damarı olan bu çalışmalardaki eksiklikler, tüm parti üyelerimizin ve örgütlerimizin parti dışına yöneliklik ajitasyon-propaganda çalışmalarında kendini gösterdi." denilen ideolojik çalışmalarla ilgili bölümde, bu yeterliliklerin yığın çalışmalarının tümüne ayna gibi yansıdığı ve somut yığın çalışması yapamamanın somut bir sonucu olarak da dayanışma çalışmalarının yığinsal bir temele dayandırılmadığı kaydedildi.

Partideki yenilenme sürecinin de ele alındığı raporda, "Partimiz yenilenmeden yanadır ve bunu hepimiz ısrarla savunuyoruz" saptaması yapıldı. Parti içinde ele alınması gereken sorunların ise, yeni bir anlayış ve bu anlayışın temel alındığı yeni bir çalışma tarzıyla çözüme kavuşturulabileceği belirtildi. Tartışma kültürünün de sorunların açıkça tartışılması yoluyla geliştirilebileceğinin vurgulandığı raporda, "Demokratik bir tartışmak, so-

runları çözümsüz hale getirmek bir yana çözümün asıl yoludur. Bu yöntem kullanmayı ısrarla savunmalı ve kullanmayı öğrenmeli" denildi.

1-1 Hazırlık komitesi raporu,yerel örgütlerin yaşadığı kon ferans sürecini ve buralardaki tartışmaları özetledikx ten sonra,bu deneyle donanmış olarak Bölge Konferansıxx nın şu sorulara yanıt getiri ci bir tartışma yürütmesi gerektiğini belirtti:Tüm parti artık nasıl bir politika izlemelidir?Parti programı ve Kongre kararlarıyla bağlı politik çalışmal r nasıl ele alınmalıdır?Somut koşullar da nasıl bir örgüt yapısı,ç lışma biçimi,organ ve örgüt ler arasında nasıl bir ilişkiler sistemi gereklidir?

Raporda,Batı Avrupa'daki faaliyet üzerine yürütülen tar tışmalara da değinildi ve yerel konferanslarda ortaya x çıkan farklı görüşler özetlenerek konferansın bu konuda bir eğilim belirlemesi istendi.Rapor,konferans delegele rine şu çağrıyla yaptı:"Bu konferans bu anlamda demokrasi tartışma ve partiyi güçlendirme kaygısıyla verimli bir çalışma yürütmelidir."

RAPOR ÜZERİNE TARTIŞMALAR

Yalnızca II yoldaşın söz alıp konuşabildiği rapor üzeri ne tartışmalar bölümünde,konuşmacılar rapordaki değerkx lendirmeleri çeşitli aç lardan eleştirdiler.Bu bölümde, Yığın örgütü birimi,Ludwigshafen,Stuttgart,Hamburg,Emme rich,Oydenburg,Düsseldorf,Essen,Gelsenkirchen,Duisburg delegeleri konuştular.Diğer bir bölüm delege de öteki gündem maddelerindeki sözhaklarını rapor üzerine eleşti rilere ayırarak kullandılar.

Raporla ilgili görüşlerini ifade eden bir yoldaş,"Sözko nusu rapor tüm F.Almanya TBKP örgütlerinin çalışmaları nı değerlendirmeli~~xx~~ ve sonuçlar çıkarmalıydı.Oysaki,

Bölge Komitesi yalnızca kendi çalışmasından söz ediyor. Bilinmeliki,BK'nin çalışması tüm partinin çalışmasıdır." dedi.Raporla ilgili bir başka görüş ise,"Raporda hep ya pamadık deniyor ve bize söyleyecek bir söz kalmıyor.Hal buki,Bölge Komitesinin konseptleri olmalı ve bunlar değ erlendirilmeliydi.Nitekim gençlik ve kadın çalışmaları nın potansiyellerinden bahsedilmekte ama bunların ne ol duğu anlaşılamamaktadır."biçimindeydi.

Yoldaşlar yığın çalışmalarının değişik alanlarındaki sorunlara da değ indiler.Komünistlerin göçmen örgütlerin deki faaliyeti bu çerçevede ele alındı."Komünistler yalnızca göçmen örgütlerinde değil çeşitli hareketler için de yer almalı ve çalışmalıdırlar"diyen bir kadın yoldaş bunun kadın hareketi için de geçerli olduğunu,kadın yoldaşların değişik nitelikli hareketlerde de yer alması gerektiğini söyledi.Göçmen örgütlerindeki çalışma tarzı nı eleştiren bir yoldaş da,bu konudaki somut durumu çarpıcı bir şekilde söyle dile getirdi:"En çok yakındığımız konu,yerel parti örgütlerinin göçmen derneklerine müdahalesi oluyor.Ama biz de dernekte 6 komünist oturup kalkıp komünistler elini dernekten çeksin diyoruz."Başka bir yoldaş da,partinin B.Avrupa'da yasallaşma çabalarıyla birlikte göçmen örgütlerinin atıllaştırıldığını savundu.

Federal Almanya ve Türkiye'deki gelişmeleri yüzeysel olarak izliyor ve somut bir çalışma yapmıyoruz.Bundan öte,yerel sorunları da izlemeli böylesi gelişmelerin içinde olmalıyız.Göçmen sorunları somut çalışma alanımızdır." diyen bir yoldaşın görüşünü de bir başka yoldaş,"Böylesi sorunlar tartışılırken şehir meclislerinin toplantılarına katılıp izlemeliyiz"önerisiyle destekledi.

Kadın ve gençlik çalışmaları da ağırlıklı tartışma konularıydı. Komünist bir kadın olarak raporda kadın çalışmalarına ve kadın sorununa çok az bir yer verilmesini ~~çok~~ eleştiren yoldaş, kadın sorunlarının tespit edilmeye çalışılmasının bu aşamada bir anlam ifade etmediğini, partinin bu konuda her hangi bir programı olmadığını, F?Almanya da kadın çalışmasının politikasının oluşturulmasına katılımın da eksik olduğunu, bununla ilgili olarak parti içi demokrasinin geliştirilmesinde kadın yoldaşların özel bir yere sahip olmaları gerektiğini belirterek, geçtiğimiz günlerde F. Almanya'da Avrupa çapında ki bir kadın toplantısında partinin herhangi bir düzeyde sorumlusu ya da konuşmacısının olmamasının ne anlam geldiğini sordu. Aynı konuda bir başka kadın yoldaş, kadınlar arasında ki çalışmalarda kendi deneylerini özetledikten sonra şunları söyledi: "Partimizde kadın sorunu hep arka plana atılmaktadır. Kadın konferansı önerimize hala bir yanıt verilmedi. Buradan aynı öneriyi tekrar yapıyorum. Partimiz kadın sorunlarının ele alınacağı bir konferans düzenlemelidir." Aynı yoldaşlar, ^{uyeleri} ~~yoldaşların~~ aile içinde demokratik bir yaşamın geçerli olması için özel çaba içinde olmaları gerektiğini belirttiler.

Gençlik çalışmalarıyla ilgili görüş belirten yoldaşlar partinin bu alandaki faaliyetini eleştirdiler. Yalnızca bedel değil gençliğin tüm sorunlarına eğilmeliyiz diyen ~~çok~~ yoldaşlar, bu sorunların genç kızların sorunlarından meslek eğitimi sorununa kadar uzandığını belirttiler. Partinin geçmişte gençlik alanında başarılı bir çalışma deneyimi olduğunu belirten yoldaşlar, "Yığınlarla bağlanma aşamasında bedel hareketi yükselmisti. Ancak bedel miktarının

düşürülmesi aşamasında bizim gençlik bağlarımızda ve aktivitemizde ciddi bir gerileme gündeme geldi ve tıklandık Bu alandaki girişimden gerici güçler propagandif sonuçlar çıkardılar."dediler.Konferansa gençlik alanıyla ilgili bir konferans önerisi de getirildi.

"Kürt sorunu,dedi bir yoldaş,yaşadığımız B.Avrupada göç men işçilerin sorunudur,Türkiye'nin bir sorunudur,Orta-Doğu'nun y ni dünyanın sorunudur.Tüm bunlar ise bizim politik faaliyet alanımızın konularıdır.Bölge Komitesi ise Kürt sorunuyla bağlı sıcak gelişmelere rağmen duyarlı bir çalışma yürütmüyor.Konu Bölge Komitesi'nin gündemine yeni tarzda girmelidir.Bölge Komitesi'ne bağlı bir Kürt Sorunu Bürosu olmalıdır.Konferans bu konuyu tartışmalıdır.

Konuyla ilgili olarak söz alan bir başka yoldaş da görüşlerini şöyle özetledi:"Parti örgütlerimiz Kürt sorunuyla ilgili programatik görüşlerimizi yeterince bilmiyor.Oysaki, F.Almanya'da 400 bin Kürt var ve Kürdistan'dan B.Avrupa'ya yönelik göç sürmektedir.Eşit haklar mücadelesinde bu konu yerli yerince hesaba katılmalıdır.Bunun için de en başta temel parti örgütlerimiz bu konularda hazırlıklı olmalıdır Öte yandan Kürt politik hareketleriyle her alanda ilişkimiz kopuktur.Bu ise,Kürt kitlesinin somut sorunlarıyla ilgili bir faaliyetimiz olmamasından olsa gerektir.Parti örgütlerimiz Nevrozla ilgili kampanyanın hazırlıklarına şimdiden başlamalıdırlar."

Bölge Komitesi raporunda ideolojik çalışmalarla ilgili bölümün ağırlıkta eğitim çalışmalarına ayrılmış olması da eleştirildi. Bu bölümde, teorik yenilenme sürecinin yavaş ilerlediğine de değinen yoldaşlar, sözle iş yanyana olmalı yenilenme süreci güçlendirilmeli dediler.

Yalnızca bir yoldaş parti politikası üzerine konuştu. Karaca yoldaşın Konferansta yaptığı konuşmaya büyük değer biçtiğini söyleyen yoldaş, üzerinde çokça tartışma yürütülen yasal komünist partisi konusundaki tartışmalara yeni bir boyut getiren Kutlu Yoldaş'ın BGM'deki son değerlendirmesi ile bağlı bu yaklaşımın büyük önem taşıdığını, Marksist solun kitlesel partisi tartışmalarında başka türlü bir yaklaşımın hareketimizi tehlikeli bir yola sokacağını belirtti. Şimdi, dedi yoldaş, 1 yıla yakın zamandır partinin bu alandaki somut politikası ve eylemi neydi sorusuna yanıt vermek gerekir. Yoldaş, yerel seçimlerle ilgili genelgenin de yenilenme çizgisi temelinde ele alınmadığını, yerel seçimlerle ilgili yaklaşımın temelinde "TBKP"ye özgürlük istemi olursa, partinin politika yapması, alternatif politikalarını yığınlara yayması güçleşir dedi.

Konuşmasını parti içi demokrasi konusuna ayıran bir yoldaş da şunları söyledi: "Gizlilikten, eski örgüt anlayışı ve çalışma tarzından bizi fikir üretmeye iten yeni bir çalışma tarzı ve örgüt anlayışına geçiyoruz. Bu bir yenilenme sürecidir. Parti içi demokrasinin geliştirilmesi buna eşlik etmeli. Parti yaşamının demokratikleştirilmesi sürecinde ortaya çıkan farklı görüşlerin kaos yarattığı fikrine katılmıyorum. Bugünkü durumun değiştirilmesinin tek yolu demokrasi ve tartışmadır. Parti içi demokrasinin olanaklarından yararlanma

da aktif bir çaba içinde olmayıyız.Farklı görüşlerimizi ifade ve savunmada gerçeğin kendi tekelimizde olmadığı hesaba katmamız da tartışma kültürümüzü geliştirecektir."

Örgütsel yapılanma ile ilgili görüşlerde özetle şöyleydi: Bölge Komitesi politika ~~olumsuz~~ üreten bir organ olarak oluşturulmalı ve bu tarzda çalışmalı,Örgütte fazla bürokratik yapılar kaldırılmalı,örgüt birimleri yığınlara yakın oluşturulmalı,İllegal çalışmanın artışı hücre tipi örgütlenmeler terkedilmeli,temel parti örgütleri yığın çalışması yürütecek bir tarzda örgütlenmeli,yerel parti örgütleri geniş katılımlı toplantılar düzenlemeli,örgütsel işleyiş yerel örgütlerin inisiyatiflerinin artırılması yönünde yetkinleştirilmeli.

Bölge Komitesi raporu ve örgütsel yapılanma konuları üzerine sözü alan yoldaşların bu görüşlerinin yanısıra,Konferans'da B.Avrupa'daki faaliyetin yasallaşması,F.Almanya'da göçmen ~~Tür~~ Türkiyeli kitleleriyle bağlanmanın sorunları,ideolojik politik faaliyet ve parti basını üzerine önemlice bir tartışma olmadı

B.AVRUPA'DAKİ POLİTİK FAALİYETİMİZ

B.Avrupa'daki politik faaliyetin amaç ve perspektifleri üzerine Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin tartışmaya açtığı metni üzerine yerel konferanslarda yürütülen tartışmaların sonuçları ve bazı yerel örgütlerin bütünsel görüşleri Konferans'ta ele alınarak tartışıldı.Konferans'ta söz alan konuşmacıların büyük çoğunluğu,BAYK'ın tartışmaya açtığı metni "Aceleyle gelmiş" ve Batı Avrupa çapında bütünsel bir tartışmaya temel yaratıcı bir nitelikte bulmadıklarını ifade ettiler

BAYK metninin yanısıra, bu metnin temel doğrultusuna ilişkin farklı fikirleri olan Yığın Örgütü Birimi, Hannover ve Düsseldorf parti örgütlerinin yanısıra Hamburg delegeleri de Konferansta farklı görüşlerini ifade eden yaklaşımlarını dile getirdiler. B. Avrupa'daki politik faaliyetin amaç ve perspektifleriyle ilgili görüşler, "Herşey Türkiye için" yaklaşımından "B. Avrupa'da örgütsel varlığın gereksiz olduğu" görüşüne kadar farklılıklar içeriyordu. Konferansa ayrıca, Krefeld, Russelsheim, Bremen, Markisches-Kreis, Ludwigshafen, Bergkamen, Lübeck, Ascheffenburg, Münih örgütlerinden delegelerin ve örgütlerin yazılı ve sözlü olarak sundukları görüşleri de yansıdı.

Konferansta B. Avrupa'daki faaliyet üzerine yapılan tartışmalar süreci de değerlendirildi. "Parti içinde canlılığın ve zenginliğin işareti" olarak değerlendirilen tartışmalar, parti içi yaşamın demokratikleştirilmesine büyük bir katkı olarak nitelendi. Bir bölüm delege ise, BAYK metni dışında farklı görüşler içeren diğer yaklaşımların da tartışılmak üzere örgüte dağıtılmasını "karışıklık yaratan" olarak değerlendirdiler.

Konferansa, B. Avrupa'daki politik faaliyetin amaç ve perspektifleri üzerine yürütülen tartışmanın uzatılması, BAYK metni dışında ortaya çıkan farklı görüşlerin temsili ile yeni bir komisyon oluşturularak yeni bir tartışma metni hazırlanması ve yeni metnin 6 ay içinde hazırlanarak örgütlerde tartışmaya açılması ve en geç 1 yıl içinde yeni bir konferansta ele alınması önerisi yapıldı. Bu önerinin kabul görmesi üzerine Konferans bu yönde karar aldı.

Konferans, TBKP Genel Başkanı Nihat Sargın ve Genel Başkan Yardımcısı Haydar Kutlu'ya bir mesaj yollanması ve politik göçmenlerin ülkeye özgürce dönüşlerinin desteklenmesi yönünde kararlar da aldı. Diğer konferans kararlarının başlıkları da şöyleydi: FAC'nde seçme ve seçilme hakkının kazanılması yönündeki mücadele üzerine, FAC ve Türkiye de alçak uçuşların yasaklanması üzerine, 'Transız Devrimi' nin 200.Yılı kutlamaları üzerine, Gençlik çalışmalarının iyileştirilmesi ve gençlik konferansı düzenlenmesi üzerine, kadın çalışmalarının iyileştirilmesi ve kadın konferansı düzenlenmesi üzerine, Bölge Komitesi'ne bağlı bir Kürt ulusal Bürosu kurulması üzerine, Batı Avrupa'daki politik faaliyet üzerine yapılan tartışmanın sürdürülmesi ve yeni bir tartışma taslağı hazırlamak üzere bir komisyon kurularak 1 yıl içinde yapılacak yeni bir konferansta tartışmanın sonuçlandırılması üzerine.

Daha sonra seçimlere geçildi. Eski Bölge Komitesi yeni yapılanma modeliyle bağlı olarak 19 kişilik bir Bölge Komitesi aday listesi sundu. Aday listesinde yer alan yoldaşlar kısa konuşmalarla kendilerini tanıtarak talip oldukları görevleri açıkladılar. Listede yer alan bir yoldaş, eski Bölge Komitesi'nin çalışmalarını eleştirerek bu nedenle aday olduğunu söyledi. Diğer bir yoldaş da, Bölge Komitesi listesinde yer alan bir yoldaşın kende semt komitelerinden kısa zaman önce ayrıldığını belirterek yerel örgütün bilgisi dışında bu yoldaşın bu biçimde Bölge Komitesi listesinde yer almasını eleştirdi.

İlk tur oylamada bölge komitesi listesinde yer alan 17 yoldaş seçildiler. 2 aday ise kullanılan oyların yarısından bir fazlasını sağlayamadıklarından seçilemediler. Yeni aday

ların da eklenmesiyle oylamaya devam edildi.İki turda seçimlerin sonuçlanamamasından sonra,Bölge Komitesi'nin tüm örgütlerin eğilimini almadan liste önemmesini protesto eden bir yoldaş adaylıktan çekildiğini açıkladı.Daha sonra,Bölge Komitesi'nin önerdiği iki aday da yönetime seçildiler.

TBKP Federal Almanya Örgütleri konferansı,TBKP'nin parti içi yaşamın demokratikleşmesi,parti içinde açık tartışma ortamının gelişmesi yönünde bir ilk adım oldu.Konferans delegeleri,parti içindeki farklı görüşleri temelini yarattığı yaratıcı tartışmaların ortaya çıkardığı fikir zenginliğini Konferans'ta somut olarak yaşadılar.Onlar,aynı zamanda parti içinde yaratıcı tartışma ve eleştiri ortamının parti üyelerinin aktif katılımı ile güçlenebileceğine tanık oldular.Konferansta pratik olarak da görüldüki,demokrasi parti içinde de yaratıcı bir faaliyetin ve zenginliğin kaynağı,sorunların çözümünün tek biçimidir.

Konferans delegelerinin tartışmalara aktif katılımı F.Almanya parti örgütünün politik faaliyetinin güçlendirilmesinde yeni bir potansiyelin ^{de} işareti oldu.

Yeni türden parti

KEMAL KERVAN

"Yenilenme"... Neden geldi gündemimize? Hayat ilerledi, dünya değişti. Bilimsel teknik devrim yeni koşullar yarattı. İşçi sınıfının yapısında köklü değişimler oldu. Toplumda kültürün ve kültür yaratıcılarının, aydınların rolü arttı... İnsanlığın fiziksel varlığını, uygarlık ve kültürel yol olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan global sorunlar çıktı ortaya... Tüm bu yeniler bizim de kendimizi yenilememizi yaşamsal bir zorunlulukla gündemin başına getiriyor...

Bu böyleyken yine de yenilenme tartışmalarına kuşkuyla bakan, işçi sınıfının mücadelesine geleneklerini yitirme kaygılarını dile getiren yoldaşlar var. Soruyoruz kendimize diyoruz: Marks'lar, Engels'ler hayat dolu bir bilimsel sosyalizmi miras bırakmışlardı bize. Biz bu onurlu mirasın yüklediği sorumluluğu yerine getirdik mi? Teslim aldığımız bayrağı hangi yeni doruklara taşıdık? Yeniyi, özgürlük kavramada, kucaklamada kullanabildik mi onların bilimini?..

Onlar dünyada her zaman yeninin en önde bayraktarı olma geleneğini yaratmışlardı: Çevre sorunu, bilimsel teknik devrimin sonuçları gibi sorunlar karşısında bu geleneği sürdürdük biz, Dünya Komünist Hareketi olabildik mi? Bilimsel sosyalizme işçi sınıfı içinde saygın bir yer kazandırabildik mi? Bu bir yana, son on yıllarda dünyanın dört bir yanında komünist partilerin gittikçe küçülmeleri önlenemedi mi? Hayatın soruları sorulara yanıt veren alternatifleri yaratamadık. Politik zikzaklar içinde olağanüstü güç ve saygınlık yitirmeleri önlenemedi mi?

Yenilenme gündemimize bugün geliyor. Oysa hayat biteviye yeniliyor kendini. Hayat ilerlerken biz de geri kalmamış, birlikte yürümeyi başarmış olsaydık, biz de adım adım yenilenmiş olsaydık kendimizi, gündeme böylesi radikal bir sıçrama olarak mı geldirdi yenilenme zorunluluğu?..

Karamsarlık değil. Gündüğümüzdeki sancı, hayır: Üzerimize aldığımız görevi yerine getirememiş olmaktan doğan utanç. Ve yıllar boyu kendim de ortak olduğum -eli kalem tutan her yoldaşın şu ya da bu ölçüde hem suçlusu hem de kurbanı olduğuna inandığım- bu ağır hataların tamir edilmesine duyduğum sorumluluk.

Yenilenmek korkmadan tüm soruları baştan sorabilmek. Yanıtlarını klasiklerde değil, hayatın kendisinde aramak. Lenin'e, Marks'a, Lenin'in Marks'a baktığı gibi bakmayı öğrenmek. "Sınıf mücadelesi": Yeni bir sınıf mücadelesi anlayışı, yeni yöntemler gerekli günümüzde bize... "Devrim": Yeni bir devrim teorisi... "Parti": Yeni bir parti teorisi...

"İkesizlik"? Hayır en temel bir ilkeye, diyalektik yasası Heraklit'in bulgusuna bağlılık: Aynı akarsuda iki kez yıkanılmaz... Hataya düşme tehlikesi? Hata işlemekten korkan, hata yapmayacağı diyen de komünist mi olurmuş?

21.Yüzyılın eşliğinde işçi sınıfının yeni türden partisi nasıl olmalı? Buna "Lenin'in partisi gibi" diye yanıt vermek, yanıt değildir: Hangisi? Örneğin 1905'de, Lenin'in devrimci girişimi üzerine RSDİP 4. Kongresi'nde, Bolşeviklerle Menşeviklerin birleşmesiyle oluşan, gevşek

Kadek, Bulharin, Zinoviyev, Kamaniyev'lerin farklı görüşleriyle Özgürce gruplaşabildikleri parti mi? Yoksa Kominterne Giriş Koşulları'nda "iç savaşın keskinleştiği güncel dönem" gerekçesiyle "askerî disiplin benzeri demirden bir disiplin" diye tanımlanan, merkeziyetçiliğin altını çizen parti mi?... Bu sonuncuyu Leninî partinin kemale ermesi olarak alan partinin gelişme çizgisini gevşek bağlardan o askerî merkeziyetçiliğe doğru düz bir evrim çizgisi olarak gören bir anlayış yaygınlaşmıştı Lenin'in ölümünden sonra. Oysa gerçekte Lenin'in partisi örgütlenişini ve parti yaşamını soyut modellere değil, tarihi boyunca değişen somut koşullara göre biçimlendirdi. Çeşitli biçimler uygulandı, mücadelelerin içeriği, onun biçimini belirledi her seferinde.

Günümüzde karşımızda duran politik görevlerin içeriği, örgütleniş biçimimizi, parti yaşamımızı ne şekilde etkiliyor?... Demokratizm, komünist hareketin, işçi hareketinin doğasında vardır. Ona sırt çevirmek, önemini yadsımak her zaman derin yaralar açtı hareketimizde. Ama onun önemi günümüzde daha da artıyor. Önümüze koyduğumuz "Birlik, Yasallık, Yenilenme" görevleri için yeni türden, yani bugüne kadarkinden farklı bir parti, örgütlenişine demokratizmi, bireyin kolektif mücadeleye tam özgürlüğü ile katılımını temel yapacak bir parti gerekiyor vazgeçilmezlikle.

Birlik için özgür parti vazgeçilmezdir: Değişik görüşlerden komünistleri, Marksist aydınları çatısı altında birleştirebilecek bir parti hedefimiz olmalıdır. Bu ise daha bugünden tek tek sol partilerimizin hem aralarındaki ilişkilerde, hem de iç işleyişlerinde demokratizmin mükemmelleşmesi koşulunda boyatar ancak. Partide farklı görüşler taşıyan, öneriler getiren yoldaşlar, görüşünün azınlıkta-çoğunlukta olusundan bağımsız olarak kendini özgür ve partiyle özdeş hissedebilmelidir. Kişisel özgürlük ile yeni türden bir hareket birliği aynı gerçeğin iki yüzü haline gelmelidir.

Yasallık için özgür parti vazgeçilmezdir. Söz konusu etmek istediğim -yasal komünist partisi mücadelesinin kuşkusuz ciddi bir sorunu olan- devletin yasalarına uyma sorunu değil. Toplumsal yasallık için, komünistlerin partisinin demokratik yaşamın vazgeçilmez bir unsuru olduğunu emekçilerin anlayıp benimsemeleri için önemli parti içi demokrasinin geliştirilmesi. Elbette yasa dışına zorlanmamız, yolkarasi anti-demokratik yasalar ciddi bir engeldir önümüzde. Türkiye halkı özgür insanların partisini tüm boyutlarıyla yasal komünist partide tanıyacaktır ancak. Ama daha bugünden yapımızla, parti yaşamımızla yarının mükemmel yapısının bir aynası olmalıyız emekçilere.

Yenilenme için özgür parti vazgeçilmezdir: Geçmişte hayatın getirdiği yenilere ayak uydurmamızın önündeki baş engel, değişik, birbirinden farklı görüşler geliştirmekte, farklı yöntemleri yan yana sınamaktaki yeteneksizliğimiz oldu bence. Farklı görüşleri daha kafamızda doğduğu anda, partiye karşı suçluluk duyguları içinde kendimiz mahkum ediyorduk. Görüşlerini sürekli olarak partinin resmi görüşlerine uyarlamayı bir tür yazılmamış parti normu sayıyorduk. Hayata ayak uyduracak fikir canlılığında partide gerçekleştirilmek için bu hataları aşmamız, çok renkliliğin partiyi ancak güçlendireceği anlayışını parti yaşamımızın yol göstericisi yapmamız gerek.

Bilimsel teknik devrim pek çok yeni soruna kaynak oluyor. Ama aynı zamanda bu sorunların üstesinden gelmenin olanaklarını, araçlarını da yaratıyor. İnsanın özgürlüğünü çevreleyen doğal ve toplumsal sınırları genişletmenin

bakiş ufku genişliyor, onun özgürlük özlemi yitkinliğe dönüş
fazla bilince çıkıyor. İnsanlar her attıkları adım, her
yaptıkları seçimle kendi kişiliklerini
gerçekleştirdiklerini, bunun sorumluluğunu kendilerine
karşı hiç mazeretsiz kendileri taşımak zorunda olduklarını
kavriyorlar giderek. Bunun yaratıcı kaygısını sürekli
yürelerinde duymaya başlıyorlar.

Geçmişte bu özgürlük tutkusu ve sorumluluk kaygusu aydınlar
arasında görüldü. Ve çoğu zaman da partide bunu "aydın
bireyciliği" diye hor görme suçunu işlerdik. Bilimsel
teknik devrim bu kişilikli tutumu emekçiler arasına da
giderek yayıyor. Hesap soran, direktifleri körleme kabul
etmeyen, "neden" diyen işçiler, emekçiler ön plana
sıralarımızda. Düne kadar olduğu gibi, "demirden disiplin"
dayatmasıyla bu olguyu partilerimizde bir zayıflık, bir
laçkalık kaynağına dönüştürmek de; yeni tür bir parti
içinde onu, yaratıcılığın, özgürlük, sürekli gönüllülük
temelinde bir yeni tür hareket birliğinin kaynağı,
yenilenmenin bir kaldırıcı yapmak da bizim elimizde.

*

Benim bundan önceki yazılarımdan birinde yaptığım,
"doğaçlama yapan caz grubu gibi bir parti yaşamı" benzetmem
Üzerine M.Taş yoldaş, "partiyi parti olarak alsak, şefli ya
da şefsiz orkestralara, ya da herhangi birşeye benzetmesek"
diye karşı çıkmış. Bu eleştiriyi haklı bulduğumu
belirtmeliyim. Söz konusu yazıda, henüz tartışmaya yeni
açılan bir konu üzerine daha çok yüksek sesle düşündüğümden
genel bir düzeyde, sembollerle konuşmayı, kafamda oluşan
ilk soru işaretlerini saklamadan soru olarak ifade etmeyi,
somut önerilere girişmeyi yeğledim. Ama şimdi artık
giderek olabildiğince somut konuşmamız, görüşlerimizi
köşeli, birbirinden ayırt edilebilir öneriler haline
getirmemiz gerektiğini düşünüyorum ben de.

Doğrusu bu konudaki ilk somut katkıların örgütsel
çalışmadan sorumlu olan yoldaşlardan gelmesini beklemiştim.
Ama Yeni Yol'un 24. sayısında sorunu ele alan Erdal Talu
yoldaş da ne yazık ki köşeli, somut öneriler yerine, aynı
semboller düzeyinde kalmayı yeğlemiş. Doğaçlama yapan caz
grubu yerine notalarını birlikte yazıp, birlikte icra eden
klasik orkestra önerisi ile yetinmiş...

Özgürce mücadele edecek yoldaşların, örgütlerin sürekli
sınanan bir gönüllülük temelinde uyum sağlaması için,
"olağanüstü yetenekler" gerektiği görüşüne katılmıyorum.
Ayrıca o özgürlük ortamı hayata geçtiği zaman, inanıyorum
ki kadrolarımız bugün tahmin edilenlerin çok üstünde bir
yaratıcılık ve politik yeteneklilik potansiyeli koyacaklar
ortaya. Tüm hatalarımız ve aldığımız yaralar bir yana,
geçen on yılların çetin koşullarındaki mücadeleler boşuna
gitmedi. Zengin bir deneyim hazinesi birikti
yoldaşlarımızda. Bugün henüz el değmemiş duran -ve bireysel
özgürlük ortamı sağlanmadıkça hiç bir zaman da sonuna dek,
tümüyle hayata geçiremeyeceğimiz- bir birikim.

Bugün

çinde bulunduğumuz noktadan bakınca, Talu

etmeliyim ki Talu yoldaşın "senfonimizin notasını
olağanüstü yetenekte bir kişinin yazması yerine, birlikte
yazabilmemiz" önerisi de sempatik görünüyor bana. Bunu
partinin genel politikasının yukarılarda bir yerlerde
oluşturulup dayatılması yerine "hareket birliğinin
sağlanmasında, parti kolektifinin, politikanın
belirlenmesine ve kararların alınmasına katılımını
sağlamak" diye belirttiği yapının gerçekleştirilmesi
kastediliyor olsa gerek. Ama öyle ise, politikanın aşağıdan
yukarıya katkılarla oluşturulmasının somut biçimleri,
araçları önerilmeliydi diyorum. Oysa yazı bunun yerine
"parti içi enformasyon" diye "partimizin izlediği güncel
politikalar" onun hangi konulara yöneldiği, ne yapmak
istediği ve hangi sorunlarla karşı karşıya bulunduğu
yukarıdan aşağıya, yöneğimden üyeye iletilmesi sorunu
üzerinde duruluyor. "Her düzeydeki yönetici kadroların" da
-aşağıda politikayı çözüme politikasına katkıyı sağlama
görevi söz konusu olmuyor da- kendi üstlerindeki
kadrolardan bilgileri almayı ve parti kolektiflerine
bütünüyle aktarmayı "politik çalışmalarının hareket
noktası" yapmaları isteniyor. Bu nasıl "birlikte nota
yazmak"?

Öte yandan kimi yoldaşlarımızda bir de "başına başına" örgütlerinin "başına buyruk" olmasına tümüyle bağlı başına bir olumsuzluk olarak bakan, bu temelde bir hareket birliğini "birliksiz hareket" ile eş anlamlı gören görüşler var. Bu, Yaroslav Hasek'in Onlu "Aslan Asker Şveyk"inin şu sözlerini anımsatıyor bana: "Üsteğmenimiz Makoveç hep şöyle derdi bize: 'Disiplinsiz olmaz, sizi gidi bostan öküzleri. Yoksa size kalsa, maymunlar gibi ağaçlara tırmanırdınız. Ama askeriye adam edecektir sizleri, gidinin avanakları.' Ne kadar doğru değil mi? Düşünün şimdi - bir park diyelim ki Karl-Farkı, ve her ağacın üzerinde de bir disiplinsiz asker! En korktuğum şey oldu bu her zaman."

Ben, askersele yakın o demirden disipline "adam edilmeden" de öz-disiplin geliştirmeye, özgürlük, gönüllülük, kişisel sorumluluk temelinde birlikte hareket etmeye elverişli olduğuna inanıyorum insan doğasının.

*

Yüksek sesle düşünmeyi sürdürdüğüm kaydı ile, somutlamaya çalışacağım parti yaşamını.

Yarınları kuracak politik hayatın nabzının günümüzde içinde farklı politik görüşlerin yan yana yer aldığı geniş hareketlerde attığını düşünüyorum: Kadın hareketi, barış hareketi, sendikal hareket, çevre hareketi... Öyle ise, komünistlerin de faaliyetlerinin merkezine bu hareketler içinde çalışmayı koymaları, buna uygun biçimler geliştirmeleri en doğrusu olmaz mı? Bu hareketlerde aktif çalışan yoldaşlar onların önünde partinin savunduğu değerlerin, program ilkelerinin, parti birimlerinin kolektif deneyimini yansıtan genel politikanın sözcüsü, parti önünde de parçası oldukları o hareketin hedef ve yöntemlerinin sözcüsü olmalı diyorum. Ve bunun için, aynı hareket içinde benzer çalışma biçimlerini benimseyen yoldaşların özgür inisiyatifleri ile bir araya geleceği, her birinin kişisel girişimciliğine en geniş alanı açacak özerk birimlerde gerçekleşen bir parti yaşamı düşünüyorum. Tüm değişik gruplar arasında bilgi ve deneyim alışverişinin en iyi biçimde örgütleneceği bir yapı...

Belirttiğim gibi, bu çalışma biçiminin uyumu, hareket birliğini yok edeceğine inanmıyorum. Merkeze "koordinasyon görevi" vermeyi onu bir tür küçümsemek olarak algılayan görüşleri de paylaşıyorum. - Böylesi bir yapıda merkezi koordinasyon çok ciddi, yaratıcı bir işleve dönüşecektir. Örgütlerin ayrı ayrı deneyimlerinin, önerilerinin sentezini oluşturmak, onları partinin kolektif deneyimine, genel politikasına dönüştürmek demek bu. Böylece oluşacak direktifler partiyi oluşturacak özerk birimlere bağlayıcı olarak dayatılmamasını, ama önerilen genel doğrultu olarak onları yönlendirmesini düşünüyorum. Bu, kamuoyu önünde partinin sesinin gür şekilde duyulmasını sağlayacak, bireysel girişimciliğe en geniş alanı açacak, ve aynı zamanda da yönetime örgütün gönüllü desteğini sürekli sunma olanağı verecek bir biçim olabilir...

Tartışmayı sürdürmek, değişik yaklaşımları değişik somut önerilerle ete kemiğe büründürmek ve çeşitlendirmek dileğiyle.

TBKP Başkan Yardımcısı M. Karaca yoldaşın FAC Bölge Konferansı'nda yaptığı konuşma

4 Şubat 1989

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ

Sonbaharda yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimi ve seçime kadarki süreç, ya 12 Eylül felsefesini kimi değişik biçimleriyle devam ettirecek, ya da 12 Eylül anlayışını kimi tortular da bıraksa tasfiye edecek.

Eğer diyoruz, devrimci güçler geniş demokrasi güçleriyle bağlanabilirse, demokrasi ve özgürlüklerin mücadelesini geniş güçlerle birlikte yürütebilirse, temelleri zayıflamış olan 12 Eylül anlayışında ayak direyenler etkisiz hale getirilebilir ve tasfiye edilebilir. Bunun sonucunda da "gelenekselleşmiş" asker kökenli cumhurbaşkanlığına son verilebilir.

Demokrasi meselesi Ulkemizin en köklü meselelerinden biridir. Cumhurbaşkanlığı bizim Ulkemizdeki rejim açısından önemlidir. Evren'in 12 Eylül'ün başı olarak Çankaya'da oturması, yeniden cumhurbaşkanlığı için "düşünenler" arasında basında tartışılıyor olması, rejim açısından, demokrasi açısından kaygı vericidir.

Bütün çözümler gösteriyor ki, Türkiye'nin demokratikleşmesinde kritik bir aşamaya gelmiş bulunuyoruz. Söz konusu olan 12 Eylül rejiminden çıkış sürecinin niteliksel yeni bir aşamaya mı, yoksa bugüne kadar olduğu gibi sürünen bir şekilde belirsizliğe mi yöneleceği sorundur. Sonuç, demokratik güçlerin, şu ana kadarından çok daha farklı ve aktif mücadelesi ve herşeyden önce sol güçlerin birlik vereceği belirleyecektir. Bizim belirtmek istediğimiz şudur: Girişimi, inisiyatifi ele almak ve hükümetin demokratikleşme sürecini kendi çıkarları yönünde uzun bir zamana yayma taktiğini geriletme gereklidir. Şunu anlamalıyız: Açık askeri diktatörlüğe karşı savaşın içeriği, yöntemi, biçimi başkadır; ne olduğu belirsiz bugünkü rejime karşı mücadele bütünü başkadır.

YASALLIK MÜCADELESİNDE YENİ ETAP

TBKP, 16 Kasım 1987 günü, Türkiye komünist hareketi tarihinin çok önemli kararlarından birisini almıştır. Parti Başkanı ve Genel Sekreterimizi Ülkeye, eğer Ünlü deyimle söylemek gerekirse, "komünizmin makus talihini yenmek" amacıyla göndermişizdir.

Bu eylemle, egemen sınıfların en bağnaz antikomünist kesimine karşı partimiz, tüm halk adına, öne atılmıştır. Sonuç, bu antikomünizmin en kaba kesimlerinin yenilgisi olacaktır.

Şimdi önümüzde yeni bir etap var. Komünist Partisi'ne özgürlük sorunu her ne kadar gündeme hükümetin iradesine egemen girilmişse de, "Komünist Partisi'ne özgürlük" hedefine ulaşmamızın önünde ciddi engeller hala yüksektir. Bugünkü rejimi elinde bulunduranlar, Komünist Partisi'nin yasal olarak kurulmasını geciktirmek ve zayıf olarak çıkması için elden geleni yapacaklardır.

Marksist sol, Türkiye komünist hareketi, bu geciktirme ve yalıtılayıp zayıflatma taktiğini kitlelere dayanarak ve kendi birliğini kurarak aşabilir. Kutlu yoldaş DGM

ertesesi günü tabelamızı asacak değildik. Marksist sol ve daha geniş demokrasi çevreleriyle görüşüp, görüş ve amaçlarımızı anlattıktan sonra, marksist sol içinde olabilen en geniş çevreyle birlikte girişimde bulunmayı hedefliyorduk." Kutlu yoldaşın açıkladığı bu gerçek, bugün de partimizin yasallaşma konusundaki temel doğrultusudur. İşte yoldaşlar "komünist" adıyla geniş marksist çevreleri birleştiren kitlesele bir partinin kurulduğu gün, Türkiye emperyalizm kışkıracısındaki tarihsel antidemokratizmi en temel noktasında parçalamış, özgürlüğe doğru çok büyük bir sıçrama yapmış olacaktır. İşte partimizin yakın gelecekteki katkısı bu olacaktır.

KOMÜNİST HAREKETTE YENİLENME

Bugün, yerel düzeyde TKP ve TİP kökenli kadrolarını birleştiren partimiz, birlik kongresinde yeni bir platform, yeni bir çizgi belirledi. Bu platform, Türkiye Komünist hareketinin yenilenme çizgisidir. Bu, her alanda yenilenmedir. Teori alanında, programatik alanda, örgütsel alanda... Yeni görüşler ortaya atıyoruz, tartışıyoruz ve çizgimizi sürekli geliştirmeye çalışıyoruz.

Elbette, tüm bu görüşler tartışmaya açık görüşlerdir. Bunlar kesinlikten henüz uzak görüşlerdir. TBKP Birlik Kongresi'nde kesinliğine en fazla katkı getirdiğimiz hususları parti programımızda dile getirdik. Geriye kalan sorunları çözmlemeye çalışıyoruz. Ve bunu ülkemizin tüm marksistlerinin kolektif çabalarıyla gerçekleştirmeyi gerçekten arzuluyoruz. Sorunlar karmaşıktır ve onları aydınlatma tek başına partimizin gücünü aşmaktadır. Tüm dünya konusitleriyle birlikte Türkiyeli komünistlerin ortak çalışması, görüş değiş tokuşu gereklidir.

Yenilik her zaman tedirgin edicidir. Marksizmden ayrıldığımız, bir başka rotaya doğru yelken açtığımız kaygılarına rastlıyoruz. TBKP Marksist-Leninist bir partidir ve öyle de kalacaktır. Kaygıları aşmanın en iyi yoluna gelince, bu yol şudur: Kaygılar dogmatik yaklaşımların, kör inançların ürünüdür. O halde onlara gidermenin en iyi yolu, teorik alanda yenilenmeyi daha da derinleştirmek, daha etkin teorik çabalar harcamaktır.

Yenilenme şarttır. Dünyamızdaki gelişmeleri zamanında çözümlenememek komünist harekete pahalıya mal olmuştur. Bugün hepimizi kavgılandıran bir dizi olumsuz olgu, örneğin komünist partiyeleinin zayıflaması, işçi hareketinde ortaya çıkan bunalım belirtileri, sosyalist ülkelerin karşılaştıkları ciddi zorluklar, bilimsel-teknolojik devrim sürecinin yarattığı bir dizi yeni gelişmeyi zamanında göremeyişin ağır sonuçlarıdır.

Ben, kimi dostlarımızın abartma yaptığını düşünmesini göze alarak, şunu söylemek istiyorum: TBKP Birlik Kongresi, TKP ve TİP'i marksizmin yenilenmesi, dogmatizmden arındırması temelinde birleştirmiştir ve bu özelliği ile TİP-TKP birliği yenilenmenin uluslararası plandaki ilk ve küçümenecek başarılı ürünlerinden birisi olmuştur. Komünist hareketde yenilenmenin kargaşa, istikrarsızlık, bölünme, çatışma, bunalımlık yaratacağı yolundaki iddialara iyi bir yanıt, yenilenme sürecinin Türkiye'de komünist hareketi birleştirici bir rol oynadığına söylemektir. Bu biçim uluslararası komünist harekete yaptığımız mütevazı bir katkıdır.

Ve eğer biz teorik yenilenmenin önemini kavramasaydık TİP-TKP birliği belki de olmayacaktı ve böyle bir birlik olmasaydı bugün gözümüzün önünde gelişen komünist hareketin yasallaşma sürecini 16 Kasım eylemiyle böyle güçlü ve

bulamayacaktık.

TBKP MK, partimizin tüm Üyelerinden yeni yaklaşımlara, teorik sorunların yeni tarzda ele alınmasına canlı bir ilgi beklemektedir. Böylece yenilenmeyi daha sağlıklı temellere oturtabilelim.

KOMÜNİST HAREKETİN BİRLİĞİ VE TBKP'NİN YERİ

Bize sık sık yöneltilen bir eleştiri, bizim yasallaşmadan, sırf kendi yasallığımızı ve dar anlamda bir TBKP'nin yasal olarak çalışmasını anladığımız yolundadır. Kaba antikomünizm ve liberalce yürütülen taktiklerle, kısaca bizden kat kat üstün karşıtlarımızla yürüttüğümüz mücadelede elden geleni yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. Kutlu ve Sargın yoldaşların özgürlüğünü elde etmek ve TBKP üzerindeki yasağın, bu haksız, çağ dışı yasağın kaldırılmasını talep etmek herhalde bizim hakkımızdır ve belli ki, bu talepler şu ya da bu marksist partiye karşı değil, işbirlikçi oligarşinin antidemokratik rejimine karşı mücadele talepleri olarak yükseltilmektedir. Sanırım hiç kimse bize bu mücadeleden vazgeçmeyi öütlemeyebilir. Buna karşılık biz, yasallaşma sürecini çağdaş bir komünist partisinin adım adım, tuğla tuğla örülüp oluşturulması süreci olarak görüyoruz. Şu kesindir yoldaşlar: Bu yüce partinin bir tuğlası olmaya TBKP hazırdir. [Yeter ki, çalışan insanların, üzerinde dümene inat "komünist" sözünü partileden büyük binası hareketimizin üzerinde yükselsin.]

Böyle bir amaç için en geniş marksist çevrelerle diyalog ve birlik için bundan böyle de elden geleni yapmaya devam edeceğiz. TSİP ile birlik sürecini derinleştirmek, başarıya ulaşması için kendi partimize düşeni yerine getirmek, TBKP'nin gündeminde bugün en temel yeri tutuyor. Açıktır ki yoldaşlar, farklı kulvarlardan koşan partilerin kulvarlarını belli bir mesafe almadan tek kulvara indirmek kolay olmuyor. Bu konudaki zorlukları ve tikanıklıkları el birliği ile aşacağız.

Parti anlayışımız değişmelidir

Parti anlayışımız, partinin yapısı konusunda yeni yol'da tartışma sürüyor. Dilerim ki daha fazla yoldaş bu tartışmaya katılır. Çünkü görüşüme göre okuyucu mektuplarında dile getirilen sorunların bir kaynağını da burada aramak gerekiyor.

M.Taş yoldaşın 24. sayıda yazdıkları, tartışmayı daha da somutlaştırarak sürdürmeye katkıda bulunuyor. Ancak hemen birçok yanına, hatta temel yaklaşımına katılmadığımı da belirteyim. M.Taş yoldaşının partinin desantralize edilmesine karşı çıkışına katılıyorum. Ama aynı zamanda Kemal Kervan yoldaşının yazılarından ben böyle birşeyi çıkaramıyorum. Bu konuda Kemal yoldaş belki görüşlerini daha da açması gerekiyor.

Desantralizasyona hayır diyorum, ama bugüne kadar gelmiş olan merkeziyetçiliğe, merkeziyetçilik anlayışına da hayır diyorum. Partimizi durgunluğa iten, günümüzün gereklerine yapı olarak cevap veremez hale getiren, bu bürokratik merkeziyetçi anlayıştır. Tüzüğümüz programımızla, politik hedeflerimizle uyum içinde olmamakla birlikte, kimi temel noktaları iyi yakalamış. Bunlardan birisi de merkeziyetçilik ile demokrasinin birbirinden ayrılmazlığı. Yıllar yılı biz parti anlayışının bu birbirinden kopmaz ögesini ayırmış, hatta birbirinin karşısına koymuşuzdur. Bugün de böyle yapıyoruz. "Nasıl bir demokrasi" diye soruyoruz, ama "nasıl bir merkeziyetçilik" diye sormuyoruz. Demokrasi anlayışımızda köklü bir değişim sözkonusu ise, bu, merkeziyetçilik anlayışımız için de geçerlidir.

Bu konuları tartışırken alıntı yapma alışkanlığından da vazgeçmemiz gerekir görüşündeyim. "Marks böyle demiş, Lenin şunları söylemiş", benim gözümde argüman karakteri taşımayan skolastik sözlerdir. Biz herşeyden önce Marks'ın, Engels'in, Lenin'in yöntemini kavramak zorundayız. Bir sözü söylemişlerse, neden, hangi koşullarda ve ne amaçla söylediklerini bilmemiz, eğer söyledikleri doğruysa, neden doğru olduğunu ortaya koymamız gerekir. Mutlaklaştırmamız gereken bir tek alıntı vardır, Engels'ten: "Mutlak olan tek birşey var, o da hiçbir şeyin mutlak olmayışı."

Merkeziyetçilik, herşeyden önce bir koordinasyon sorunudur. Ayrı ayrı alanlarda çalışan insanların tek bir yöne, tek bir hedefe yönelmeleri koordinasyon olmadan mümkün değildir. Tek tek bireyler arasında, tek tek örgütler arasında koordinasyon sağlanamazsa verilen uğraş bireyselleşir, genelin bir parçası olmaktan çıkar, bütünsel olmaktan çıkar kördüğüşe dönüşür. Bu her toplumsal, ekonomik örgütlenme için geçerli olduğu gibi, partiler için de geçerlidir, komünist partisi için de. Demek ki koordinasyonun olması gereken her yerde merkeziyetçilik de olmak zorundadır. Koordinasyonu savunan birisini desantralizasyonu savunuyor diye algılamak bence çok yanlıştır. Bu nedenle tartışmamız "merkeziyetçilik mi, değil mi" şeklinde değil, "nasıl bir merkeziyetçilik" şeklinde sürmelidir.

Seçimler sonucu örgütler arası koordinasyonu sağlamakla görevlendirilmiş olan parti organlarının belirli yetkilere de

sahip olması doğaldır. Ancak bu yetkiler, yönettiği örgütlerin işlerine karışmak, bu örgütlerin yetki alanında bulunan işleri üstlenmek şeklinde uygulandığı an bürokratik bir gelişmenin önü açılmış olur. Bunun tersi, yani alt organların üst organların yetkilerini kullanmaya kalkması da keyfiliğe yol açar. Bu nedenle her organın yetki sınırları yoruma kapalı bir şekilde kesin belirlenmelidir. Ne Politik Büro Merkez Komitesinin yetkilerini kullanabilmeli, ne de Semt Komiteleri TPÖ'lerin yetki alanlarına müdahale edebilmelidir. Böylesi bir yaklaşım yönetici organların görevlerini çizmemizi de kolaylaştırır

Parti yapısına yukarıdan aşağıya bir bakalım. Kongre tüm partililerin politik faaliyetinin uzun erimli hedeflerini çizer, güncel çalışmaların yönünü belirler. İki kongre arası MK güncel gelişmelerin ışığında kongre kararlarını tüm parti çapında somutlar, bunların hayata geçmesi yönünde kararlar alır, fakat tek tek örgütlerin neler yapacağını belirlemez. PB, MK kararlarının gerçekleşmesi yönünde çalışır, günlük gelişmeler ışığında atılacak adımları saptar. Daha alt organlar partinin bu şekilde belirlenen politikasını kendi alanlarına uyarlarlar. Parti politikasının ete kemiğe büründüğü yerler ise TPÖ'lerdir. Bu yapıya hiyerarşi diyoruz. Emir komuta zinciri söz konusu olmadığı için başka bir sözcük bulmak belki daha iyi olur.

Bunun bir de aşağıdan yukarıya olan yönü vardır. TPÖ'ler parti politikasını yaşama geçirirken karşılaştıkları zorlukları, deneyimleri, önerilerini üst organa bildirirler. Burada toplanan bilgiler söz konusu organın yetki alanı çerçevesinde genelleştirilir, çalışmaların daha da iyileştirilmesi yönünde önlemler alınır. Bu organlar, kendi çalışma alanları için çıkardıkları sonuçları bir üst organa bildirirler, bu böyle MK'ya, Kongreye kadar işler. Görüldüğü gibi yukarıdan aşağıya soyuttan somuta, genelden özele aşağıdan yukarıya da somuttan soyuta, özelden genele doğru bir akış söz konusudur. Bu akışın herhangi bir halkasında yetkiler birbirine karıştırılırsa, genelden özele, özelden genele olan bu akış kesintiye uğrarsa, tüm örgüt işleyişinde bir uyumsuzluk ortaya çıkar. Bu dediklerim tabii ki işin örgütsel işleyişi ile ilgili yani. Yoksa, bir TPÖ üyesinin genel politikayla, üst organların işleyişi ile ilgili görüşler geliştiremeyeceği, bir PB üyesinin bir TPÖ'nün çalışmasıyla ilgilenmemesi gerektiği, şeklinde yorumlanmamalıdır. Parti içi tartışma bu örgütsel yapı dışında yürümek zorundadır. Aksi takdirde örgütsel işleyiş genel parti dene-timi altına alınamaz, eksikliklerin yeterince değerlendirilmesi sorunu "hiyerarşik" yapı içinde eriyip gider.

Benim burada çerçevesini kabaca çizmeye çalıştığım çalışma anlayışı, herşeyden önce TPÖ'lere ve tek tek yoldaşlara büyük görevler yüklüyor. Kendi alanında ve yetkisinde bulunan bir iş konusunda sürekli yukarıdan buyruk bekleyen bir anlayışla böylesi bir yapının gerçekleşemeyeceği ortadadır. Fakat tek tek yoldaşların bu anlayışı kendi başlarına aşma yönündeki çabaları da yetersiz kalır. Yönetici organlara da bu yönde büyük görevler düşmektedir. Ben bu görevi "yönetici organların otoritesini ortadan kaldırmak, saygınlığını kurmak" sözleriyle ifade etmek istiyorum. Yönetici organlara,

TPÖ'lerin daha uyumlu, daha etkin çalışmasını sağlayan birer kurul gözüyle bakmak gerektiğine inanıyorum. Üst organlar sorunları ne kadar gerçekçi bir şekilde genelleştirebilirlerse, aldıkları kararlar ne kadar hayatla uyum içinde olursa, önümüze çıkan sorunları TPÖ'lerin deneyimleri ışığında çözmeye ne kadar yardımcı olursa, saygınlık da o ölçüde oluşur. Otorite ise yaptırıma dayalı merkeziyetçi bir yapı anlamına gelir. Hiç kimse zorla komünist olamayacağı gibi, komünistlerin çalışma anlayışı da zorla iş yapmak anlamına gelemez.

Demokratik merkeziyetçilik, azınlığın çoğunluğa, alt örgütlerin üst örgütlerin kararına uyması anlamına geliyor. Bu ilke gönüllülük esasına dayanır, çünkü parti gönüllü birlik demektir. O halde demokratik merkeziyetçiliğin bu ilkelerini durmadan tekrarlamak, dünya yuvarlaktır demekten başka birşey ifade etmez. Asıl bizim üzerinde durmamız gereken yan, bu ilkeleri gönüllülük esasına nasıl oturtacağımızdır.

Çok renklilik diyoruz. Parti programı, kongre kararları çevresinde oluşturmak istediğimiz çok renklilik nasıl olacak? Buna klasik bir takım sözcüklerle, Kur'an surelerini okur gibi alıntılar yapmakla yanıt vermek mümkün değildir bence. Örneğin aynı tüzük çerçevesinde çalışmamıza rağmen örgütsel yapı konusunda Hannover örgütümüzün ayrı bir yaklaşımı vardır, Hamburg örgütü olarak bizim yaklaşımımız ayrıdır. Şu soruya yanıt vermek durumundayız: Zaman içinde deneyimlerin ışığında tek bir örgütlenme tipi mi ortaya çıkacaktır, yoksa genel geçerli ilkeler temelinde farklı yapılar yanyana mı bulunabilecektir? Buna ben henüz yanıt veremiyorum, ama her iki ihtimalin de olabilirliği üzerinde duruyorum. Toplumsal alandan bir örnek vermek istiyorum: Uzun yıllar sosyalizmde, komünizmde aile yapısının nasıl olacağını tartıştık durduk. Bugün ben ideal bir yapının olmayacağını, farklı aile yapılarının yanyana bulunacağı görüşündeyim. Nitekim bu, bugünden böyle olmaya başlamıştır. Çok renklilik kendisini bu alanda da dayatıyor. Hayat bizi kalıplardan kurtulmaya zorluyor. "Sosyalist aile anlayışı, sosyalist sanat anlayışı, sosyalist ahlak anlayışı v.s." diye diye insanları kalıplara sokmaya çalıştık hep, özel yaşamlarında nasıl davranmaları gerektiğini bile belirlemeye çalıştık. Devrimci bir kadının makyaj kullanmaması gerektiğini, klasiklerden alıntılar arayarak "kanıtlamaya" çalıştık. Kravat taktığımızda kendimizi "affettirmek" için Lenin'in kravatlı resmini cebimizde taşıdık. Teorik alanda da artık bu seviyesizlikten kurtulmamız gerekiyor.

Merkeziyetçilik nasıl işleyecektir? Bunu yanıtlamak için nasıl olmaması gerektiğini önce canlı örneklerle anlatmaya çalışayım. 1. Kongremiz partiden ayrılan yoldaşlara parti saflarına katılma çağırısında bulunuyor. Politik Büro, kararı somutlamak için genelge çıkartıyor, dikkat edilmesi gereken kimi noktalara işaret ediyor ve bu yönde alt organlara yardımcı oluyor. Bu kadarıyla kalsa, diyecek birşey yok. Ama kararı somutlayayım derken, alt organların çözümlemesi, kendi alanlarında somutlaması gereken kararlar da alıyor. Bu konuda merkezi örgütlenme öngörüyor, partiden ayrılan insanlarla nasıl görüşülmesi gerektiğine varana dek planlar çiziyor. Bürokrasiyi önleme kaygısını dile getiriyor ama, bence bürokratik yaklaşıma parlak bir örnek veriyor,

alt organlara hemen hemen düşünecek, tartışacak hiçbir şey bırakmıyor. Yukarıda değindiğim "genelden özele akışı" bozan bir tutum bu. Biz kentimizde PB'nun kararı yönünde hareket etmek zorundayız. Ama bana göre Kongre kararı bu şekilde tam anlamıyla gerçekleşmiş olmayacak. Burada çarpıcı ve hepimizin bildiği bir örnek olsun diye bunları anlattım. Yoldaşlar, "ben bu tür hatalar yapmam" diye bir iddiada bulunduğumu sanmasınlar. Etrafımıza biraz bakarsak, bu tür şeylerin kendimiz dahil, az veya çok her yerde olabileceğini ve hepimizin yoldaşların uyarılarına ihtiyacı olduğunu görürüz. SK yöneticisi yoldaşlar bir düşünsün, TPÖ'leri hiçe sayarak "şu yoldaşımız şunu yapsın, bu yoldaşımız bunu yapsın" diye kararlar alındığı olmuyor mu? Bu kararlar yoldaşların kendisine dahi sorulmadan alınmıyor mu, çoğu kez? Öyle ise, yoldaşların girişimciliğinin yetersiz olduğu, görev verilmedikçe iş yapmadıkları yönünde şikayetlerimiz haklı olabilir mi?

Merkeziyetçilik öncelikle politik alanda ortaya konmalıdır. Her organ kendi görev alanında politik perspektifler geliştirmelidir. Bu gene genelden özele akış içinde olmalıdır. Üst organlar kendi alanlarında politik yönlendirme yapmadıkları sürece alt organların inisiyatif geliştirmesi mümkün olamaz, onlardan bu yönde bir beklentide bulunmak da haksızlık olur. Parti programımıza temel olan görüşler yoldaşlar tarafından anlaşılamiyorsa, yadırganiyorsa bunda sorumluluk ilk başta yönetici organlardadır. Böylesi bir ortamda merkeziyetçi hiyerarşi istediği kadar iyi işlesin, programı yaşama geçirmek için harekete geçemeyiz. Veya, hiyerarşiye dikkat edip, koordinasyonu savsakladık mı, bir işi iki kez yapma, aynı işe iki yoldaş koşuşturma, kadroları yerliyerine oturtma işinin içinden bir türlü çıkamayız. Merkeziyetçilik o zaman ne işe yarar? Olsa olsa yöneticilik yapmaktan hoşlanan yoldaşları tatmin etmeye.

Biz partinin eylemde birliğini administratif, tüzüksel önlemlerle sağlayabileceğimizi düşünürsek, çok yanılırız. Nitekim olmuyor da. Tüzük yerliyerinde duruyor, eylemde birlik konusunda alışlagelmiş anlayış geniş ölçüde sürüyor. Bununla birlikte çok değerli, yetenekli, yıllarını partiye vermiş olan yoldaşlarımız bir bir partiden ayrılıyor, umutsuzluğa kapılıyor. Tüm komünistlerin birliğini oluşturmak için çabalayan partimizden komünistler istifa ediyor, kan kaybediyoruz.

Artık gerçekten bu sorunlara ciddiyetle eğilmeliyiz. Politik Büromuz programımızla pratik faaliyetlerimizin uyum içinde olmadığı saptamasını yapıyor. Bu saptama ciddi bir saptamadır. Üzerinde düşününce şu sonucu çıkarmak mümkün: Programımızla tüzüğümüz uyum içinde değil.

Bir benzetme yaparak bu görüşümü anlatmaya çalışayım. Sovyetler Birliği'nde birkaç yıl önce bunalım öncesi bir durumun var olduğu saptaması yapıldı. Nedeni, üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişmesi önünde engel oluşturmaya başlaması olarak belirlendi. Alınan önlemler de bu engeli kaldırmaya yönelik olduğundan, perestroikanın devrim anlamına geldiği saptandı. Partimizdeki durum da bunun bir benzeri. Aynı türden bir diyalektik çelişki sözkonusu. Parti yapımız ve parti anlayışımız, partili

yoldaşların, parti çalışmalarının günümüz koşullarına uygun olarak gelişmesi önünde engel olmaya başlamıştır. Şimdi yapmamız,gereken, bu yapının devrimci bir anlayışla nasıl değiştirileceğini tartışmaktır.

Ahmet Akarsu, Hamburg

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Lütfen Karaca'ya iletin. Acele!

A. Karadeniz

KARACA'YA SORULAR

1) TSİP ile TBKP, geçen yıl Haziran ayında yaptıkları ortak açıklamada, iki partinin birliğini geriye dönülmez bir süreç olarak gördüklerini belirterek, birleşik partiin programının 1988 yılı içinde tamamlanacağını açıklamışlardı. Oysa geçtiğimiz 7 Şubat günü yapılan yeni bir ortak açıklamayla, ortak bir program tasarısının hazırlanamadığı açıklandı. Büyük bir iyimserlikle başlayan ortak çalışma nasıl oldu da bu noktaya geldi?

2) TSİP ile TBKP'nin aralarında birlik görüşmelerini başlatacaklarını bildiren ilk açıklamada, bu görüşmelerin gidişi konusunda her iki partinin kamuoylarının sürekli bilgilendirilecekleri söylenmişti. oysa geride bıraktığımız 8 ay boyunca bu konuda hiçbir bilgilendirme yapılmadı. Verilen bu söz niye tutulmadı? Eğer her iki partinin de kamuoyu görüşmelerin gidişi konusunda aydınlatılmış olsalardı, acaba bunun bugün varılmış olandan daha olumlu bir noktaya varılmasına yardımcı olmaz mıydı?

3) Şu aşamada ortak bir program tasarısı hazırlanamamış olmasının nedeni, "program anlayışları arasındaki farkların devam etmesi" ile açıklanıyor. Öte yandan, görüşlerde bir yakınlaşmadan da söz ediliyor. Yakınlaşma hangi noktalarda sağlandı? ~~Farklılıklar hangi temel noktalardadır?~~

4) Program anlayışındaki farklara rağmen, birlik sürecinin ilerlemesi söz konusu olabilir mi? 7 Şubat tarihli ortak açıklamada TSİP ve TBKP yönetimlerinin konuyu görüşecekleri ve ortak bir değerlendirme yapacakları söyleniyordu. Bu değerlendirme yapıldı mı?

5) TBKP yönetimi, TSİP'le birlik görüşmelerinin bugün vardığı noktada bu deneyimi nasıl değerlendiriyor?

→ 4) Ama gerçeklikler de sürüyor?...

(1)

Mehmet Karaca'nın Yeni Yol'un sorularına yanıtları

1. TBKP'nin ve TSİP'in birlik görüşmelerine iyimser bir hava içinde başladıkları gerçektir. Haziran ayı açıklamasına bu iyimserlik yansımıştır. Her iki partinin üyeleri ve sol kamu oyu da aynı iyimserliği sanıyorum paylaşmıştır.

Şimdi gelinen noktada bu iyimserliği yitirmek, birlik sürecinden umut kesmek için ortada ciddi nedenler yoktur. Program tartışmalarına ara verilmesi birliğin geri dönüşü olmayan bir süreç olduğu saptamasını kanıma göre şüphe altına bırakmamalıdır. Çünkü bu saptama, iki partinin, başından beri bilincinde oldukları tüm farklılıklara rağmen birleşme iradelerini yansıtıyor. Birlik iradesinin zayıfladığına dair ise ortada irkütücü işaretler yoktur.

Diğer yandan, ortak program tasarısının 88 sonuna kadar hazir olacağı yolundaki açıklama, program komisyonunun çalışmasını takvime bağlama amacı taşıyordu. Bu arada, Komisyondaki olumlu tartışma havası, sonunda tartışmaların belli bir evresinde, her iki taraf ^{da} artık tasarımı yazım aşamasına geldiği ^{durumuna} ~~gelmeye~~ ^{varmışlardır} ~~ve başlamıştır~~. Nitekim tasarı yazımına da başlanmış, fakat ilk oturunda taraflar belirli konularda görüş birliğine varamadıklarını görmüşlerdir. Ortak Komisyon, kendisine tanınan süreyi de zaten aştığı için, artık bu görüş ayrılığını giderme konusunda görüşmeleri sürdürmemiş, konuyu her iki partinin PB'larına değerlendirmek üzere göndermiştir.

Gelinen nokta budur. Ortada, hayal kırıklığına yol açacak aramayı bir başarısızlık yoktur.

2

Yanıt 2. Görüşmelerin gidişi hakkında 8 ay boyunca kamu oyunu aydınlatmadaki zorluk, ortak komisyonun 88 Ağustosundan, geçtiğimiz Ocak ayı ortasına kadar, herhangi bir yazılı metne bağlı olmaksızın ve hiç bir tutanak hazırlamaksızın, görüşmeleri yüksek sesle düşünme yöntemine göre sürdürmekasından kaynaklanmıştır. Bu yöntemin seçilmesinin amacı, komisyonun her iki parti kamu oyuna ortak bir tasarı çıkartmanın önündeki engelleri aşma düşüncesidir. ~~Acelleyle ortaya atılması maksadıyla görüşlerin başlayıcı olmasını samirama bir başka yolla önlemek bugünkü tartışma kültürü eksiiklii ortamında gerçekten çok zor olabilir.~~

Bununla birlikte TBKP ^{Bölge Komitesi} görüşmeler boyunca ortaya çıkan önemli gelişmeler hakkında parti örgütlerini bilgilendirmiştir. TSİP'le birlik girişimini başlatıldıktan sonraki ilk gelişme, ^{Ekim} ~~Ekim~~ ayında ortaya çıkması, tarafların imzaladığı protokol ^{geliştirilmesi} ~~değerlendirilmesi~~ parti örgütlerine iletilmiş ve konuya ilişkin ^{değerlendirme} ~~değerlendirme~~ ile örgütler aydınlatılmaya çalışılmıştır. Daha sonraki gelişmeler hakkında ise, ^{Eylül ayında} ~~Ekim ayında~~ yapılan Bölge Komitesi ^{gözetim} ~~gözetim~~ lerinin ortak toplantısında ^{konuya ilişkin} ~~konuya ilişkin~~ açıklamalar yapılmıştır. Nihayet yazılı tasarılar üzerine yapılan ilk görüşme de birlikte de zaten komisyon gelişmelerine ara verilmiş ve her iki parti de bu ilk sonucu kamu oyuna duyurmuşlardır. Yapılan ^{bu} ~~görüşme~~ ^{görüşmede}, her iki partinin daha geniş açıklamalar yapması da kararlaştırılmıştır. ~~TBKP ilk konuyu değerlendirecek ve parti örgütlerine duyuracaktır.~~

Program tasarısı ile ilgili ilk sonuç, belirttiğim gibi, ancak Ocak ayında ilk tasarı önerilerinin ortaya çıkması ile birlikte alınmıştır. Bu konuda tartışmalar devam edeceğine göre, sizin ^{de} ~~de~~ belirttiğiniz gibi, birliğin daha olumlu bir noktaya varmasına her iki partinin kamu oyu bundan böyle katkıda bulunma olanağına

EK/2/2

3

2

sahip olacaktır. Zaten birliğin güvencesi de böylesi katkıların olmasına bağlıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

İkiye ele
2/a

(2/a)

Diğer yandan, bildiğiniz gibi, TSİP'le birlik görüşmelerini başlattığımız zaman, iki parti arasında ~~yakın~~ programa ilişkin görüş farklılıklarının yanısıra yasallaşma konusunda da farklı yaklaşımlar söz konusuydu. Bu konudaki tartışmalar kamu oyu önünde açık olarak yürümüş, parti üyelerinin tartışmaya katkıda bulunma olanakları doğmuştur. Bu arada, yasallaşma konusunun bütün konuların önüne geçtiğini, birlik görüşmelerinde tayin edici önem kazandığını da hatırlatmak isterim.

TÜRKİYE SOSYAL TARTIŞMA VAKFI
TÜSTAV
TARİH

(4)

Yanıt 3

- İki partinin birbirlerine yakınlaştıkları noktalar demek yerine, genel olarak birleştikleri önemli noktalardan söz etmek daha doğru olacaktır sanırım.

Herşeyden önce, her iki parti çağdaş dünyada çok önemli de^{le,}ğişiklikler olduğunu, barış sorununun ve öteki global sorunların keskinleştiğini, bunları sınıfsal çıkarları karsıt da olsa^{ya} geniş bir uluslararası işbirliği ile çözümlenir olanaklı olduğunu ifade etmektedirler. Açıktır ki, global sorunların sınıfsal ve genel insani^{ya}larının diyalektik kavranışı, tüm programatik ç a lışma bakımından bizce büyük önem taşıyor ve yeni yaklaşımlar gerektiriyor. [Değişen bir dünyada Türkiye de değişmeden kalamaz ve tüm değişimler var olan hedefleri, o hedeflere varma yollarını da kaçınılmazlıkla gözden geçirmeyi zorunlu kılar.]

Diğer yandan, her iki parti, hemen bugünden ülkenin ekonomik, sosyal, kültürel ve politik yaşamında, ~~şu anda ki politika~~ ~~politikaları~~ ~~ekonomik beklentiler~~ mümkün olan en ileri dönüşümleri içeren bir "barış ve demokratikleşme projesi"nde de prensip olarak anlaşmışlardır. Bizim kanımıza göre, bugünkü dünya durumunun ve Türkiye'deki durumun yapılabildiği kadarıyla analizi, bizi kaçınılmazlıkla böyle bir proje yapmaya götürmüştür.

Uluslararası komünist hareketinin deneylerine, özellikle sosyalizmi kurma pratiğine her iki parti de eleştirel ve bilimsel yaklaşma gereği duymakta ve buradan da gerek parti teorisi ve gerekse sosyalizm anlayışı açısından yaratıcı marksizmi ülke koşullarına uygulamaya çalışmaktadırlar. Kısaca burada söz konusu olan, çağdaş bir komünist partisinde çeşitlilik içinde birlik konsepti ile, çoğulcu bir sosyalizm anlayışındaki fikir birliğimizdir.

~~Önemli bir çoğaltılabilir.~~ Fakat bu kadarı bile iki parti arasındaki yakınlığın ne denli ciddi boyutlar taşıdığını göstermeye

5

Bu arada söz konusu konularda her şeye rağmen yeterli genişlik ve derinlikte bir tartışmanın yapılamamış olduğunu, o nedenle fikir birliği miz üzerine yaptığım bu saptamaların henüz tam bir kesinlik kazanamadığını da belirtmek isterim. Bizim açımızdan belirttiğim türden bir yakınlıktan söz etmek mümkündür ve bu iyimser yaklaşım, daha ^{ileri} ~~çok~~ fikir birlikleri için sağlam bir temel yaratmaktadır.

Yanıt 4) ^{Evet,} iki partinin, yapılan açıklamada "programın ayışları" diye tarif edilen, programın içeriğine ilişkin farklılıkları da devam etmektedir. TBKP ve TSİP üyelerinden oluşan program komisyonu bazı temel konularda görüş birliği ne varanmış görünmektedir. Bunlardan birincisi, günümüz koşullarında KP'lerinin var olan ve bundan ~~on~~ ^{yirmi} ~~beş~~ yıl öncesi verilere dayanılarak hazırlanmış olan programlarını köklü şekilde gözden geçirmek gerekiyor mu? sorusu ile ilgilidir. Diğeri ise, daha somut bir sorundur: "Barış ve demokratikleşme projesi" ile "sosyalizm" amacı arasına bir üçüncü aşama ya da programatik hedef parti programına konmalı mı?

Bizim kanımıza göre, her iki parti tarafından saptanan dünya ölçüsündeki yeni ya da bizim şimdi algılayabildiğimiz gelişmeler, programı ve partinin politik çizgi ve hedeflerini hazırlarken mutlaka dikkate alınmalıdır. Elbette bu gerçekten zor bir iştir. TBKP Birlik Kongresinde biz böyle bir analizi tam ve eksiksiz yaptığımızı söyleyecek durumda değiliz. Bu bakımdan TSİP'li yoldaşların ihtiyatlı olmak gerektiğini belirten uyarılarına hak verilebilir. Nevar ki, bir kere dünya ölçüsünde durumun değiştiği söylenince, "klâsik" denilen ve daha ziyade 1969 Komünist ve İşçi Partilerinin Danışma Konferansı sonuçlarına göre hazırlanmış programları gözden geçirmek de zorunlu olmaktadır. Bir çırpıda sonuca varmak, hele birlik sürecinde kolay olmasa da, programatik çalışmaya böyle bir ön kabul ile başlamak gereklidir. Sanırım TSİP, bu gözden

(6)

geçirme işlemini kabul etmiyor ve "klâsik" diye adlandırdığı kendi programını ^{anlayışında} ~~israr~~ ediyor.

TBKP'ye gelince, biz kendi programımızı TSİP'e önermiyoruz. Fakat yeni durumda eski programların köklü şekilde gözden geçirilmesinde ısrar ediyoruz. [Görüldüğü gibi burada, daha ziyade, Marksist metodolojiye ilişkin bir ilke sorunu tartışılmaktadır: Somut tarihsel koşullardaki her değişim, bu değişimin kesin olarak kavrayabildiğimiz kadarıyla, prati programlarında gecikilmeden yansımalıdır.] Uluslararası komünist hareketin en büyük ^{zayıflıklarından} ~~hatalarından~~ birisi çağdaş gelişmeler karşısında yeniyaklaşımlar geliştirmedeki çok ciddi gecikmelerdir.

Öte yandan, bizim kanımıza göre, her iki parti tarafından ilke olarak onaylanan "barış ve demokratikleşme projesi" başlıklı ve programın ikinci bölümünü oluşturacak olan belge, programın ~~çok~~ önemli bir özelliğidir. Çünkü bu belgedeki hedefler uğrunda mücadele, bize göre, "olursa da olmasa da" denebilecek türden bir mücadele değildir. [Belki bu parti ve kitleler, emekçi iktidarı gerçekleşene kadar bu mücadeleyi sürekli güçlendirme, genişletme ve derinleştirme göreviyle karşı karşıya kalacaklardır.] Bu "proje" marksist hareketin, öteden beri, uzun yıllar boyunca yürüttüğü mücadeleyi programlaştırmakta, onu rastgelelikten kurtarmakta, kitleleri ısrarla belirli, somut hedeflere yöneltmektedir. Bu açıdan [Bu somut hedefler uğrunda mücadele, Türkiye'yi devrimci değişimlere hazırlayıcı stratejik-politik bir öneme sahiptir.

[Bizim kanımıza göre, parti muhalefette de, ya da kapitalizm koşullarında, henüz devrimci dönem başlamadan hükümete geldiği ya da katıldığı durumda da, bugünkü durum sürdüğü ^{öfkede} ~~durumda~~ "proje"deki amaçlarını gerçekleştirmek için çalışacaktır. Parti aynı zamanda bu belgenin en önemli amacı için de çalışacaktır: Onun amacı, bize göre emekçi kitlelerinin iktidara hazırlanmasıdır.]

7

[Nitekim iki parti bu belgenin önemini, taslakta ortak olarak şöyle saptamışlardır: "(.....) Partisi, emekçi iktidarının yolunu açacak ~~sistem~~ mücadele, bu programın tamamlayıcısı olan(barış ve demokratikleşme projesi)....programı esasları dahilinde düzenler ve yürütür."

Aramızdaki farklılık, bu çok önemli ortak saptamaya rağmen ne yazık ki giderilememiştir.]

TSİP, "emekçi iktidarının yolunu açarak mücadele"nin programı olan söz konusu "proje" ^{si belgeli belgenin öngördüğü aşamadan} ve emekçi iktidarının değişmez amacı olan sosyalist dönüşümlerden ^{34/1} farklı olarak, adeta ikinci bir "asgarî programı" andıran bölümün program tasarısına girmesinde ısrar etmiştir. TSİP'li arkadaşlarımız, haklı olarak, emekçi iktidarının sosyalizmi doğrudan doğruya kurmaya girişmeyeceği ve sosyalizme doğru yönelen bir geçiş programının uygulanacağı ^{34/1} noktasından hareket etmektedirler. Bununla, aramızda görüş ayrılığı kanıma göre yoktur.

Ancak, hangi tarihsel, somut durumda gerçekleşeceğini bilemediğimiz emekçi iktidarının (eğer bu kapitalizm koşullarında KP'nin hükümete katılımından farklı nitel bir devrimci değişiklik anlamına geliyorsa, ki öyle olmalıdır) ilk anda ne gibi somut görevleri çözeceğini de ^{bilemeyiz} [Bizim bugünden, "proje" bağında, programda söyleyebileceğimiz hususlar ilke olarak şunlardır:]

[Birincisi, emekçiler, tüm çalışanlar iktidarı ele almalıdırlar. Onların iktidara hazırlığı her somut tarihsel duruma uygun olarak yapılacak "proje" ve benzeri programatik hedefleri kapitalizm koşullarında hayata geçirme mücadeleleri içinde olacaktır.

İkincisi, bu iktidar, "proje"nin, ya da benzer bir programatik hedefler bütünü'nün somut hedeflerinden çözülmeyip, orta

"barış ve demokratikleşme"

bugünden

8

kalan tüm demokratik, anti-emperyalist görevleri çözmelidir.

Üçüncüsü, bu iktidar, ülkedeki üretici güçlerin ve diğer faktörlerin o andaki gelişkinlik düzeyine uygun bir geçiş süreci ile sosyalizme yönelmelidir. Partinin değişmez amacı sosyalizm ve komünizmdir.

Emekçi iktidarının "birinci ve ikinci" şıklarda tanımlanan görevlerini, bugün somut olarak ifade etmenin gücü sanırım açıktır. Bu görevleri, taslakta itiraz ettiğimiz şekliyle dile getirmek ise, hem pratik bir yarar sağlamamakta, hem de, "proje" ile "sosyalist" amaç arasına üçüncü bir aşama konulduğu izlenimini yaratmaktadır. Bilindiği gibi biz, benzer bir hatalı yaklaşıma 1983 TKP Programı ile düşmüştük.

Program Komisyonu üyelerinin yoldaşça bir havada geçen tartışmalarının sonucunda biri birleştiren ve ayıran noktalar bu şekilde özetlenebilir.

ise kısaca,

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAN
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(9)

Yanıt 5: Program komisyonunun çalışmalarına ara verilmiş olmasına, programatik konulardaki farklılıkların devam ediyor olmasına rağmen, biz yine de birlik sürecinin ilerletilebileceğini düşünüyoruz. Açık ki partilerimiz yasalda kurulacak komünist partisinin daha geniş bir parti olacağını düşünüyor. Bu konuda ortak görüşlerimiz var. ~~En~~ O zaman, programa ilişkin teorik konuların tartışmasına, dışımızdaki marksist çevreleri de katmak gerekli olacaktır. Bu görüşmeler ve tartışmalar hiç bir koşula bağlı olmaksızın şimdiden başlatılabilir diye düşünüyoruz. Program ve politik strateji konusundaki görüş farklılıklarımız tartışmalar içi inde aşılabılır kanısındayız. Gerçeğin tekeline kimsenin sahip olmadığını söylüyoruz. Karşılıklı etkilenmeye açık olunmalıdır. Yeni olgulardan söz ediyorsak, sorunların çözümüne yönelik yeni öneriler geliştirmede de ortak arayış içine cesaretle girmek gerektiğini düşünüyoruz.

Parti yönetimimiz program komisyonunun aldığı sonuçları ve birlik sürecinin bugünkü durumunu değerlendirdi. Gerek program komisyonunun tartışmaya temel olarak program taslaklarını, gerekse birlik sürecine ilişkin alınışlar kararları parti örgütlerine ulaştırmaktadır.

(10)

Yanıt 6. TSİP'le birlik deneyinden kesin sonuçlar çıkartmak için henüz zaman erkendir. Hemen belirteyim ki, ilk zorlukla beraber karamsar sonuçlara varmak doğru olmayacaktır. Birlik sürecinin henüz başlangıç noktasındayız, ~~ve birlik için herşeyi yapma~~ ~~olmaktan uzağız~~

Öte yandan, TKP-TİP birlik deneyinden çıkarttığımız sonuçlar da geçerliliğini koruyor. Bunlardan birisi, birlik sürecinde ortaya çıkan zorlukları, anlaşmazlıkları ve hataları abartmamak, kamu oyunun gözünde gereksiz aceleci tepkilere kapılarak birlik düşüncesini yıpratmamak, zorlukların, anlaşmazlıkların ve hataların geçici olgular olduğunu, birlik düşüncesinde ısrar ederek, zamanla aşılabileceğini unutmamak gerekiyor. Biz TİP TKP birliğinden çıkardığımız deneylerin olumlu sonuçlarını TSİP le birlik sürecine yansıtmaya çalışıyoruz.

Not: 3. sorunun yanıtı uzunca, kısıtlıdır. Eğer böyle kalırsa, düşünülürse, araya giren diğer sorular eklenmek geçebilir diye düşünüyorum.

MK

Sol Birlik'den sonra, solun birliği için!

Veysi Sarısoğan

Sol Birlik dağıldı.

Birliğin beş partisi geçtiğimiz aralık ayında yaptıkları ortak bir açıklama ile Sol Birliğin çalışmalarına son verdiğini kamuoyuna duyurdular.

Bizim parti basını üç ay sustuktan sonra Yeni Yol'un bu sayısında söz konusu ortak kararı yayınlıyor. Neden? Belki de biz, aşırı birlik düşkünlüğümüzden olacak, böyle "acı haber"lerle okuyucunun içini karartmak istemiyoruz. Okuyucu ise, genellikle "Sol Birlik neden dağıldı" diye bir soruyla pek ilgilenmiyor. Sol Birliğin dağılması, izleyebildiğimiz kadarıyla, ama dışardan öteki partilerde de pek bir yankı yaratmamışa benziyor. Genel olarak sol ise, Sol Birlik var mıydı, yok müydü, farkında değil.

Biz farkında olalım ya da olmayalım, geride bıraktığı dört yıl boyunca, kendisinden umulanla ne denli yoruna getirmemiş olursa olsun, Sol Birlik, Türkiye'de sol hareketinin birliği çabalarına önemli bir katkıda bulunmuştur. Dört yıl boyunca yapılan her düzeydeki görüşmeler, sınırlı da olsa ortak açıklamalar ve eylemler, en önemlisi, çoğu zaman karşıt görüş farklarının yansıttığı ve buna rağmen tamsayı kesintisiz yayınlanan ortak gazete, Sol Birlik deneyine, küçük de olsa, hem ülke ölçeğinde, hem de uluslararası alanda değer kazandırmış, ilgi uyandırmıştır.

1.

Birlik meselesi temel meseledir. Marksist hareketin de, parti millî kurtuluş hareketinin de acil meselesidir.

Başarısız deneyler birlik sloganına değer kaybettiriyor. Onu umutsuz bir dava haline getiriyor. Sonuçta, "devrim"in "acil" mesele olduğu bir hayli "devrimci" tarzda ilân edile durulurken, birliğin çok uzun vadeli, ancak birbir şartla kabul edilebilir bir iş olduğu, bu konuda "devrimci"ten kaçınılması, bu şafa bir hayli "gerçekçi", "akli" bir tutardır. İrsadeci-öznel ve "devrimci"den arınmış bir teviriyle dile getirilebilir. Temelinde devrim hareketi kapı eşiğimizde...birlik kelimesinin ardında...

Birliksiz devrim olmaz. Birlikli devrim de olmaz. Birlikli devrim de olmaz. Birlikli devrim de olmaz. Birlikli devrim de olmaz.

-2-

yatıştırıcı "reformlarıyla" izole olup, dağılmaktan da kurtulamaz. Birliksiz sol hiç bir şeydir. Birlikli sol her şeydir...

O nedenle Sol Birliğin kurulması önemliydi. Peki dağılışı?..

Sol Birlik dağılmıştır! Ama onun dört yıllık varlığı, birlik fikrini zayıflatmamış, onun iflâsına yol açmamış, tam tersine birlik fikrini somut hale getirmiş, kendisinden yeni koşullara uygun birlik biçimleri arayışını doğurmuş, birliğin içeriğini zenginleştirmiş, hiç bir birlik deneyinin başaramadığı ölçüde katkıda bulunmuştur.

Sol Birlik dağılmıştır! Ama zamanında önce, ömrünü doldurmadan yıkılıp gitmemiştir. Ona karşı partilerden bir ya da bir kaçının zararına diğerlerinin güçlenmesine yol açtığı için dağılmamış, çıkarların bencil çatışmasının kurbanı olmamıştır. Sol Birlik kendi birlik idealini kirletip, rezil ederek, birliğin alanını "birlikçilerin" savaş alanına çevirip torpilleyerek batıp gitmemiştir. Tam tersine, Sol Birlik, kurulduğu andaki somut tarihsel şartların ürünü olarak doğmuş, o şartların her bakımından, artık inkâr edilemez şekilde değiştiğinin görülmesiyle birlikte, ve ne yazık ki, önüne koyduğu hedeflere ulaşmadan, ömrünü doldurmuş, yerini yeni ve çok daha zengin, geniş ve derin içerikli çok daha yetkin biçimlerde birlik ihtilaflarına terketmiştir.

Sol Birlik deneyi, günümüz koşullarının zorunlu kıldığı yeni birliklerin okulu olmuştur. İşte Sol Birlik partilerinin bu okulda yaptıkları birlik stajının sonuçları: TKP-TİP birleşmiş, İBKP-TSİP birlik süreci başlamış, en geniş marksist çevrelerle yasal bir komünist partisi fikri güç kazanmış ve Kürt milli kurtuluş hareketinin marksist eğilimi İEVGER'de bir araya gelmiştir.

Sol Birlik deneyi, İBKP açısından, -bizim partimiz bu birliğe yapabileceği katkıların ne yazık ki çok azını yapmış olmakla birlikte- öğretici olmuştur. Öyle ki biz bu deneyin de sayesinde adım adım "marksist partilerin işbirliği" ile "marksistlerin tek parti çatısı altında birliği" meselesine yaratıcı şekilde yaklaşmaya başladık. Sol Birlik pratiği boyunca bizim geliştirilip, kazandığımız en büyük teorik kavramlar "solun çeşitlilik içinde birliği" kavramıysa, "komünist partisinde çeşitlilik içinde birlik" kavramıdır. Bu iki kavram, işbirliği o ruhani kesintisiz bir şekilde parti birliğine dönüşme süreciyle bağlanmamıza, çöğür komünist partisi konseptine ulaşmamıza yol açmıştır.

-3-

açmıştır. Yıllar ve yıllar boyunca marksist partiler arasındaki işbirliği çabalarını felce uğratan başlıca etkenlerden birisi, bu işbirliklerinin tek parti amacından yoksun oluşu değildir. Fakat, bir eğilimin ötekileri hazmedeceği bir parti birliği süreci anlayışı, marksistler arası işbirliklerini pratikte perspektiften mahrum bırakmış, işbirlikleri içinde yıkıcı ve çoğu zaman abartılmış nedenlere dayalı sözde bir "ideolojik meydan muharebeleri" pratiğine yol açmış, tartışma kültürünün oluşumunu engellemiş, güçlüde "eritme" istahını, güçsüzde "eritilmeme" yabansıl içgüdülerini kıskırtmıştır. "Solun çeşitlilik içinde birliği" kavramı ile, "komünist partisinin çeşitlilik içinde birlik" kavramı, işbirliği ile parti birliği arasındaki çin seddini yıkmakta, pratikte ise bu TBKK-KİP birlik sürecinde sınanmaktadır.

Sol Birlik deneyinin esinlendirici etkileri olmasaydı, biz sekterliği, dar kapıcılığı, doğru üzerinde tekel kurma alışkanlığını, kısaca burju büyük-kendi küçük dükkâncılığı -hiç değilse teori düzeyinde- daha zor aşabilirdik.

II.

Sol birlik, 12 Eylül'den devrimci bir çıkışın örgütsel-politik ön hazırlıklarından birisi, bu hazırlığın -kanımca- gecikmiş bir biçimi olarak ortaya çıkmıştır. Onun amacı, ülkeyi "faşist" egemenlikten kurtarmak olarak saptanmıştır.

Sürgünde Sol Birlik bu amacına ulaşamamıştır. Devrimci tüm solun, işçi sınıfının, emekçilerin, aydınların gücü 12 Eylül'den devrimci çıkışa yetmemiştir. Hazırlığımız her bakımdan yetersiz kalmıştır. Kitlelerle kaynaşmanın önündeki sekter-dogmatik hatalarımızı hep birlikte ve zamanında aşmamız ne yazık ki mümkün olmamıştır. Sorumluluğumuzu halkın önünde kabul etmemiz gerekir. Politik durumun adım adım değiştiğini, buna uygun yeni politikalar gerektiğini ~~xxxxxxxxxx~~ bizler zamanında kavrayamazken, sosyal demokrasi, radikal bir çıkış yolu arayışından önüne çıkan ilk yasal örgütlenme ve parlamentoya katılma imkanıyla birlikte vazgeçmiş, duruma hızla intibak etmiş, sağ-merkez muhalefet oligarşisinin desteğini yeniden kazanma umuduyla kendince "doğru" yol koymuştur. Ülke, 12 Eylül'den aynı oligarşisinin egemenliğinde "hekimden "laci"ye doğru dönen bir sürünen demokratikleşmeye mankûm olmuştur.

Devrimci çıkış yolunun bir önhazırlığı olarak Sürgünde Sol Birlik böylece işlevini doldurmuştur. Daha o zamandan belli olmuştur ki, artık ülke içinde son derecede çelişkili, elverişsiz ve nisbeten uzun süreceğe benzeyen, aynı zamanda demokratik kazanımlar elde etme olanaklarının genişlediği koşullarda çalışmalarını yeni den örgütlemek gerekmiştir.

Siz, TBKP liderlerinin ülkeye gidişi, yasal çalışma hakkını talep ettiği karşısında uyanan ve uyandırılan mübalağalı şaşkınlığa, hayret nidalarına, bizim devrimci ahlakımızdan, samimiyetimizden şüphe uyandırıcı müphem yorumlara, yarı alaycı, yarı kızgın azarlamalara filan bakmayın..."Yasallık likidatördür" sloganlarına da aldırmayın...Bir kaç istisna dışında, tüm sol partiler kendi tarzlarına, geleneklerine, kendi somut durumlarına elverişli biçimlerde sürünen demokratikleşme koşullarından dayattığı gereklere uygun çözüm yolları aramaya, inanılır değil ama, TBKP'den önce başlamışlardır. İyi de etmişlerdir. Kulu ve Sargın'ın gidişinden önce onlar gibi yapamayışımız, "devrimci çıkış" olanağını yitirdiğimize kendimizi bir türlü inandıramayıp, geleceğin devrimi için artık yeni bir rotanın gerekli olduğunu kavramakta gecikişimiz, bize özgü hata olmuştur; yoksa kimilerinin sandığı gibi zamansız yasaallaşmaya çalışmak değil...Diğer partilere bakınız: Dergiler peşpeşe yayınlanmış, değişik türden -yasal parti ve yasal parti kurma hazırlıkları, ülkeye kadro kaydırma ve kadro kaydirmaya hazırlık da içinde- örgütler ortaya çıkmış, herkes mücadeleyi ülkede merkezi ve mümkün olduğunda yasal biçimler altında sürdürmeye başlamıştır. Herkes aynı yola girmiştir. Yol aynı olmasına aynadır da, araba markaları, hızları, şoförlerin konumları, ustalıkları, trafik kurallarına uyup uymama huyları farklı farklıdır. Ama kesin olan bir şey varsa, o da, uzaktan kumandalı ve kamufleli arabalar hızla trafikten kalkmaktadır.

Sürgünde Sol Birlik, yasal olanakların yok olduğu darbe koşullarına tekabül eden biraz gecikmiş bir mücadele organıydı. Bu Biçim, sürünen demokratikleşme şartlarında mücadelenin ihtiyaçlarına cevap veremez duruma gelmişti. Sol merkezlerin sürgünden ülkeye doğru -sürünen demokratikleşme- bir ağası gereği, eşitsiz bir şekilde, farklı biçim, farklı zamanlama ve farklı örgütsel amaçlarla- kayması ve her birinin farklı tempolarla yasaallaşma sürecine girmesi ya da yasal olanaklardan yararlanma yoluna koyulması sonucu, Sol Birlik'ten farklı yeni birlik biçimleri kendiliğinden gündeme gelmiştir.

Sol Birlik dağılmıştır ama, onu oluşturan kardeş partiler şu ya da bu şekilde diktatörlerin her zamanından çok ülkeye çevirmişler, yeni koşullara ayak uydurma esnekliğini göstermişlerdir. Sol Birliğin dağılması bir de bu nedenle hareketimiz açısından yeni bir başarısızlık, ve yenilgi anlamına gelmemektedir.

III.

Elbette Sol Birlik her şeye rağmen yine de korunabilirdi. Bunun başarılmasında her parti kendi rolünü, sorumluluğunu umarız inceleyecektir. Fakat şurası açıktır ki, sürgünde Sol Birlik başka nedenlerle de işlevini yitirmiştir.

Sol Birlik kimlerin birliğiydi? Sol Birlik, Türkiye işçi sınıfı hareketinde marksist eğilimi temsil eden partilerin bir bölümüyle, Kürt millî kurtuluş hareketinde marksist eğilimi temsil eden partilerin bir bölümü arasındaki birliği organı olarak görülürse kavranabilir.

Ülkedeki politik koşulların değişmesi, diktatörlükten sürünen bir demokratikleşme ile çıkış sürecinin başlaması, aynı zamanda tüm Kürdistan'da ortaya çıkan yeni gelişmeler, Sol Birliğin bileşiminde var olan keskin bir problemi de gün ışığına çıkartmış, yeni çözüm yolları, biz farkına varalım ya da vermayalım, gündeme gelmiştir. Bu problem, marksist hareketin yasadışılıktan yasalığa geçiş olanaklarının genişlemesi ve bu olanakların mutlaka değerlendirilmesi zorunluluğu olgusu ile, Kürt millî kurtuluş hareketinin silahlı biçimlerden barışçıl biçimlere geçişte yüzyüze olduğu ve esas olarak oligarşinin Kürt meselesini silahla çözme politikasında kaynaklanan çetin zorluklar, engeller arasındaki çelişkidir.

Irak-İran savaşı sona ermiş, Filistin meselesi çözüm aşamasına gelmiş ve şimdi Kürt meselesi uluslararası bir karakter kazanarak, dünya çapındaki genel insan hakları ve barış mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Keskinleşen bu problemin, adil, demokratik, barışçıl bir çözüme kavuşturulmasının önünde gerçekten büyük engeller hâlâ duruyor. Ülkenin büyük kentlerinde komünist hareketin yasallaşması, komünistlerin yasal bir partiyle siyasal arenada yer almaya hazırlanması bir olguya, Türkiye Kürdistanı'nda akıl almaz barbarlık bir başka olgudur. Sürünen demokratikleşme, bu iki olgu arasındaki makası aşmaya, Kürt meselesinden arındırılmış bir komünist parti, Kürt meselesini gözine alamayan bir komünist basın çıkmasına bizi zorla mecbur etmeye çalışmaktadır. Aynı zamanda oligarşinin akıllı stratejileri, yasal bir komünist partisinin varolma

-6-

diği koşullarda Kürt meselesinin ülke ve dünya çapında tutarlı bir şekilde dile getirilmesini önleyebileceklerini çok iyi bilmektedirler. O nedenle, komünist hareketin yasal aşması, Kürt meselesinin keskinleşmesi koşullarında, çetin mücadelelerden geçecek olan bir süreç meselesidir. Bu süreç, komünizm sözdüğü üzerindeki yasağın kalkmasından, komünist partisinin Kürt meselesini hiç bir sınır tanımayan dile getireceği noktaya kadar sürecek, bir dizi aşamalardan geçecektir. Hukukî anlamdaki yasallık, bu süreçte hangi noktada gerçekleşirse gerçekleşsin, komünist hareket Kürt halkının haklı mücadelesiyle birleşmenin, bu meselenin çözümüne kendi özgür katkısını yapmanın yollarını er ya da geç bulacaktır.

Fakat ya hep ya hiç kumarı komünistler yabancısıdır. Herin ülkenin önüne, eğer durum beklenmedik şekilde değişmezse, komünist parti'nin üzerindeki yasağı kaldırma meselesini Kürt ulusunun acılar içinde kıvrandığı ve uzun süreceği benzer bir mücadeleye koyulduğu bir esnada getirmiştir. Bu bakımdan komünist hareketin hukuksal yasallığa kavuşması ülkemizin kükrenen demokratikleştiği anlamına gelmeyecektir elbette. Fakat bu, sürünen demokratikleşmeyi aşmakta ileriye doğru atılmış büyük bir adım olacak, yasal haklarına kavuşan komünistler demokrasiyi Türk ve Kürt halkları için kazanma mücadelesini kararlılıkla sürdüreceklardır.

Gerek iç politik durum, gerekse bölgedeki politik durum ve Birlik içindeki işçi sınıfının marksist eğiliminin temsil eden partilerle Kürt milli hareketinin marksist eğilimini temsil eden partileri kaçınılmazlıkla farklı biçimler, politik-taktikler arayışına götürmüştür.

O nedenle TİP ve İKP'den oluşan İBKP'nin, İSİP'in ve bir diğer yandan İKEP'in yasallaşma sorununu acil mesele olarak gündeme getirmeleri; buna karşılık İKSP ve KÖİP'nin de, Kürt milli hareketinin silahlı direniş karakterine bürünme eğilimine acilen ayak uydurma veya meseleni oligarşinin amansız imha eylemine karşı tüm halkların ve bölge barışının yararına çözüme girişimlerini hızlandırmak için geniş bir Kürt hareketi yaratma meselesini temel amaçları, rastlantı değildir.

Bir diğer deyişle, 12 eylül'den devrilen bir çıkışın sağlanamayışı, işçi ve emekçi halkın örgütlenme ve politik mücadelede kendi partisiyle yer alma meselesiyle, Kürt halkının özgürce örgütlenmesi, kendi kaderini tayin etme meselesinin eş zamanlı çözümünü olanaksız kılmıştır. Sürünen demokratikleşme koşullarında her iki mesele de karmaşıklaşmıştır. Agemen çevreler bir yandan "iç ve dış

-7-

dinamiklerin etkisi altında hem "komünist partisine sonsuza kadar yasak" şeklindeki antikomünist doktrinden; hem de "Kürt yoktur, Türk vardır" şeklindeki ırkçı-şöven doktrinden söz plânında yüzgeci etmişlerdir. Diğer yandan ise onlar, hem komünist partisinin yasallaşmasını mümkün olduğu kadar geciktirme, vöemarasist hareketi izole edip güçsüzleştirme yolunda yürünmekte, hem de Kürt ulusunun haklı davasını silahla bastırmak, barışçıl-politik çözüm yollarının gündeme gelmesini ve Kürt ulusunun varlığını resmen tanımayı mümkün olduğu kadar geciktirme, Kürt milli hareketini insan hakları ve barış güçlerinden izole edip güçsüzleştirme amaçlarından vazgeçmemişlerdir.

Sürgünde Sol Birlik oligarşinin bu yeni politikalarına gerekli yanıtları veremezdi. Sol Birlik partileri oligarşinin "liberal" anti-irredünizmine ve "liberal" ırkçı-şöven politikalarına en iyi, en doğru yanıtı, önce İKP-TİP birliği ve İKP-TSK Birlik sürecini başlatarak ve sonra "EVGER" in kuruluşuna katkıda bulunarak vermişlerdir.

Bu böyledir böyle olmasına ama, biz henüz Sol Birlik partilerinin bu kaçınılmaz yeniden birleşmelere aynı bakış açısından baktıklarını, ne yazık ki, söyleyebileceğimiz durumda değiliz. Hatta, eski birlik arkadaşlarının, şurada ya da burada bir diğeri hakkında ne en fazla da TBK hakkında yapılabilecek beyanlarına baktıkça, dört yılın boşa gidip gitmediği sonradan bile kafalara takılıyor. Ne olursa olsun, nesnel sonuç, eğer yeni birliktelikler amaca uygun geliştirilirse, günümüzün koşullarına uygundur, Sol Birlik deneyinin iflâs etmediğine, hareketimizi yeni ve daha üst düzeyde bir aşamanın görevleriyle yüz yüze getirdiğine en iyi kanıtı oluşturmaktadır.

Dışardan bakanlar, hatta, içerden bakanlar, böylece "Türk" ve "Kürt" marksizmlerinin ayrıldıkları, herkesin kendi milliyetinde, kendi yolları koyulduğu kanısına kapılırlar da, bu gürültü yerini er ya da geç yeni tarzda birliklere bırakacaktır. Sol Birliğin içinde yer alan Türkiye işçi sınıfı hareketindeki marksist eğilimi temsil eden partiler daha geniş marksist birliğe yönelecek. Kürt milli kurultay hareketindeki marksist eğilimi temsil eden partiler daha geniş Kürt ulusal cephesine, birlikteliklerine yönelecek...ve bu birliklerin muazzam enerjisi, her iki solum çok daha büyük bir birlik seli içinde buluşmaya zorlayacaktır.

Sol Birlik davasının zaferinden eminizdir.

KÖİP, TİP, TKEP, TKP, TKSE ve TSİP'in ortak kararlarıyla 1984 yılında kurulan Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği (kısa adıyla SOL BİRLİK), belli bir dönem program amaçları yönünde çalışma yaptıktan sonra süreç içinde, çeşitli nesnel ve öznel nedenlerin etkisiyle iş yapamaz duruma geldiğinden ve bu nedenle böyle de canlandırılmasına olanak görülmediğinden, şu anda birlik içinde olan beş parti tarafından (KÖİP daha önce ayrılmıştı) sona erdirilmesi uygun görüldü.

Partilerimiz, SOL BİRLİK'in, programında belirlenen amaçlara -büyük ölçüde- ulaşmasa da, sol partilerin ortak çalışması bakımından birçok olumlu çalışmalar da yaptı. Yine ortak amaçlara tek olarak ulaşılmadıkça solun birliğine, dayanışmasına her zaman gerek bulunduğunu biliyorlardı ve bu nedenle, SOL BİRLİK'in yaşatılamaması olumsuz bir sonuç olmakla birlikte, gelecekte daha geniş, etkili birlikler için birer gösterilmesinden yanadırlar.

16 Aralık 1988

yeni Görüşler, yeni olguların
sonucudur,

Devlet

N. GÜREL

M.Güneş, Yeni Yol'un 24. sayısında 15 soru formüle etmiş. Bu soruları "partinin politikasını savunan, özellikle yönetici yoldaşlara" yönelttiğini ~~ve~~ ~~verilecek~~ cevapların, "reformist veya devrimci bir politikaya mı sahibiz sorusuna net bir ayırım getireceği"ni söylüyor.

Bence yanılıyor. Bir kere sorunun böyle onbeş soruluk bir şablon çıkarıp buna uyup uymamaya göre değerlendirecek kadar basit olmadığını düşünüyorum. Yeni düşünce, yeni politik strateji, TBKP Programı gibi konuların "bir yazıda halledilecek" şeyler olmadığını sanıyorum.

İkincisi M.Güneş yeni dönemin olgularına eski dönemin anlayışlarıyla yaklaşıyor, sorularını formüle ederken yeni görüşleri eski dönemin ölçütleriyle değerlendirmek istiyor.

O nedenle soruları tek tek yanıtlamak ne olanaklı, ne de doğru. TBKP nin programatik yaklaşımına, yeni stratejisinin yeni olgularla, yeni gelişmelerle karşılaştırılarak eleştirilmesine, değerlendirilmesine ^{edir.} gidilmediği sürece, bu yeni yaklaşım, eski dönemin koşullarında oluşmuş anlayışlar temelinde eleştirildiği, değerlendirildiği sürece, tartışmada yol almak olanaklı olmayacaktır.

M.Güneş'in ise dikkatle uzak durduğu şey içinde yaşadığımız yeni koşullar, gerek dünyada gerek Türkiye'de sınıf mücadelesinin taşıyıcılarında, atmosferinde, içeriğinde, biçim ve ~~yöntem~~ yöntemlerinde bizim irademiz dışında gerçekleşmiş olan değişiklikler. Parti başınında bu konular üzerinde az duruldu, denemez. Aslında M.Güneş'in parti politikasına getirdiği eleştiriler, TBKP Kongresine sunulan "TBKP Program Komisyonu Raporu"nda oldukça ayrıntılı şekilde yanıtlanmıştır. Şimdi bence ancak bu yanıtları aşan eleştiriler yararlı olabilir. TBKP'nin yaklaşımlarının "reformist"

olduğunu yinelenmekten ibaret eleştirilerden kimsenin fazla birşey öğreneceğini sanmıyorum. ~~M. Güneş'in yaptığı da budur.~~

Bunu şunun için söylüyorum:İçinde yaşadığımız yıllarda, önümüzdeki on yıllarda reformist-devrimci ayrımı hangi temellere oturacak, hatta böyle bir ayrım kalacak mı, gibi sorulara hemen kolay ^{ca} cevap verilemeyeceğini düşünüyorum. Komünistlerle sosyal demokratların, işçi hareketinin ayrı düşmüş, karşı karşıya gelmiş bu iki kolunun diyalog ve işbirliği problemi nasıl çözülecek? Bu ayrılık hep kalacak mı? Bu soruların hazır cevapları olduğunu sanmıyorum. (Bu söylediklerimden hemen reformist-devrimci ayrımının öneminin kalmadığını düşündüğüm sonucu çıkarılmamalı.) Ama şunu gerçekten düşünüyorum. Bugün asıl dikkat verilmesi gereken, komünist partisinin, devrimci güçlerin gerçekçi bir politikası olup olmadığıdır. Adına ister güncel istemler, ister reform, ister demokrasi mücadelesi deyin, yaşamın içinde sürüp giden politik mücadelede ilerletici, geliştirici bir rol oynayamıyorsam z, fiilen mücadele içinde yoksanız, son dönemin moda sözcüğüyle, söyleminiz istediği kadar devrimci olsun, bazın varlığınızla yokluğunuz arasında birşey değişmiyor.

TBKP Programı ilk kez devrimci hareketin eline güncel, yapıcı, gelişmelerde yer alıcı bir politika ^{uygulama} olanağı veriyor. Onun bu yanı değerlidir. Devrimci harekete ilk kez sunulan bir olanağın, bu ^{yeterince} ırdelenmeden, hemen, "devrime doğrudan bağlanmıyor", "mücadeleyi reformlarla sınırlandırıyor", "burjuva demokrasisini aşmıyor" gibi dengelamalarla gölgelenmesi harekete ^{ne ~~man~~ yarar sağlar?} zarar verecektir.

Oysa birkaç deneme ⁿⁱⁿ bile bu politika doğrultusunda atılan adımların yeni dinamikler ortaya çıkardığını, süreçte olumlu bir gelişmeye katkıda bulunduğunu göstermektedir. ^{diğini düşünüyorum. İşlerin iyice gitmesi bizim elimizde. İlk kez bunu görüyoruz.}

Yeni dönemde güncel mücadelenin devrimle bağı, evrim ile devrimin diyalektiği, a demokrasinin sınıfsal ve evrensel yanları gibi konular aramızda geniş tartışmaların konusu olma-

lıdır. Partimizin bu konulardaki yaklaşımı yetersiz olabilir, geliştirilmeye muhtaç olabilir, hatta yanlışlar da taşıyabilir, ama ^{bu yaklaşım} bir kaleme silinip atılacak, birkaç ^{retorik soruyla} eleştirilip gecilecek sıradanlıktan ^{ta olmasa gerekir.} değildir. Yeni dönemi kavramaya çalışıyoruz, araştırıyor, arıyoruz. Buna katılmak, bunu hızlandırmak gerekiyor. Partinin fikirsel gelişme ^{çabası} geri ^{ye} çekilmemelidir.

Hele bu "parti içi savaşım" adı altında hiç yapılmamalıdır. M. Güneş Yeni Yol'daki yazısıyla "parti içinde savaşım" başlatmak istediğini söylüyor. "Tek tek merkez yöneticilerini hedef alıp, onları yıpratın bir kavga"yı onaylamadığını, bunu "temiz bir kavga" görmediğini belirterek, "ideolojik-politik temele ^{dayalı} ~~bağlı~~ düzeyli bir mücadele" çağrısı yapıyor.

^{her türlü kavgadan}
Parti içinde mücadele etme anlayışından, bence vazgeçmeliyiz. Elbette sürekli tartışmalıyız. Yanlış gördüğümüz fikirleri kıyasıya eleştirmeliyiz. Hakikat bu tartışmaların sonucu belirginleşecektir, ~~ta~~ tartışma ile bütünleşecektir. Ama partideki durumu ne bugün, ne de yarın "reformcu ve devrimci çizgilerin" ya da "yenilenmeci ve tutucu çizgilerin" mücadelesi gibi görme ve gösterme doğru olmayacaktır. Parti içi yaşam gerginleşmemelidir, ^{"Sınıf mücadelesinin parti içine yansımaları" fobisinden kurtulmalıyız.} hele yapay olarak hiç gerginleştirilmemelidir. Ideolojik-politik ayrılıkları gidermenin yolu da, bence, ideolojik-politik beraberlikleri çıkış noktası yaparak tartışmaktan geçecektir.

Dünyada gerginliğe, ülkede gerginliğe, parti içinde ~~xxxxxx~~ gerginliğe karşı çıkmak, ~~doğal-tarihsel bir gelişmeyi desteklemek,~~ mücadele ile işbirliğinin, karşıtlıkla birliğin uyumunu araştırmak gerekiyor. Politikanın günümüzdeki özellikleri, yalnızca, "iktidar sorununu dışlamamak"la değil, onu da içeren böylesi daha geniş ve boyutlu sorunları içerebilmekle belirleniyor, diye

Silahlı yoldan gelen bir yenilgiyi kabul edip etmemek söz konusu değildir. Bu yol ^{zaten} kendini zorla kabul ettirme yoludur. Zorla gelen yenilgi kabul edilirken, politik yoldan gelen yenilgiyi ~~niçin kabul~~ kabul etmeye niçin yanaşmayacağız? Ya da kazanımları ağırlıklı olarak askeri araç ve yöntemlerle koruyabileceğimize inanırken, ~~politik araçlarla~~ ^{politik} ağırlıklı olarak araç ve yöntemlerle koruyabileceğimize niçin inanmıyacağız? ^{Sosyalizm}

~~Karşıtları politikalarını kabul ettirebilecek de, onları benim ettiremeyeceğiz?~~
TBKP Programının gerek sosyalizmde pluralizm, gerek proletarya diktatörlüğü, gerekse devrimin yolu konusundaki ^{yeni} yaklaşımları, politik mücadelenin politik araç ve yöntemlerle yürütülmesine ağırlık verilmesinin bir sonucudur. ~~Askeri yöntemlerin politika yönünden sonuçları~~

Bu, parti içi yaşama kadar uzanan bir anlayıştır. Parti içinde gerginlik yaratılmasına karşı çıkmak gerektiğine yukarıda değinmiştim. Parti yöneticiliğinde de her türlü ~~asker~~ askeri kökenli yaklaşımdan, emir-komuta sistemlerinden, kadroları terfi ettireceği rütbesi azaltılacak ya da yükseltilecek kişiler gibi görmekten, kışla disiplinine uymayanı dışlamaktan vazgeçmek gerekiyor.

Politik, karşılıklı uyuma dayalı bir yaşam tarzı- tutturmak ~~gerek~~ ^{gerek} na ihtiyacımız var. Tartışmaya ihtiyacımız var. Bir dönem aşırılıklar elbette olabilir. Her yönde bu söz konusu olabilir.

^{"Aşırılıklar var, disiplin zayıflıyor" diye bağışlamak çare mi?}
elbette aşırılıklar olabilir. Disiplin zayıflayabilir. Demokrasinin ilk dönemi demokrasi kültürümüzün yeni gelişmeye başladığı bir dönem olacağı için bunlar normaldir. ^{Tepkiler de normaldir.} Aynı şey ideolojik-politik ve teorik gelişme sürecimiz açısından da geçerlidir. Çare frene basmak değildir. Çare daha çok tartışmak, yeni olanı bütün boyutlarıyla ortaya ^{çıkarabilmek} koymak için daha çok diyalogtur. ~~Hepsinden önce de~~ ^{şöalliktir.}

Sosyalizmin karşıtlarını askeri araç ve yöntemlere basurmadan alıkoymak için mücadele mümkün mü? Askeri yöntem ve araçların politik yöresinden anlaşılması için önce bizim politik karşı politik araç ve yöntemlerle yürütmeyi benimsemişiz şart. Diğer, başka türlü nasıl yapılabilir?

DEMOKRATİK BİR PARTİ OLUYOR MUYUZ?

Dogan DINC

Biz delegeler çabucuk içinde ve deneyimsizlikten gelen bir beceriksizlikle "söz hakkı" diye bağırıyoruz. Divan tüpüyle hayatı nasıl bağdaştıracağını kara kara düşünüyor. Otorite ile seçilmiş yönetim organı sorumluluğunu, eski ile yeniye uzlaştırmaya, bu olmaz işi öldürmeye çabalıyor. Geçen dönemin yöneticileri demokrasinin "gerekli olanını" gösterişli bir şekilde ortaya koyarken, "gereksiz olan" kısımlarını küçük oyunlarla etkisizleştirmeye çalışıyorlar. Şimdilik masum gibi görünen bir karışıklık salona egemen oluyor. Hepbirlikte bu karışıklığın içinden geleceğimizi görmeye çalışıyoruz. Bir "demokrasiden" bir başkasına doğru ilerliyoruz. Aradaki ince köprü'nün üzerinden daha da başka bir "demokrasiye" yuvarlanma tehlikesi, böyle bir eğilim yavaş yavaş kendini gösteriyor.

Bir çarpıda üç demokrasi!

Katı demokratik merkezîyetçilikle yönetilen partiden demokratik bir partiye doğru ilerlerken, bugün Türkiye'nin politik yaşamına egemen olan partilerin, burjuva, sosyal demokrat partilerin tarzlarına özenmek, bu tarzı demokratik parti işleyişi sanmak küçümsenmesi gereken bir tehlike gibi görünüyor bana. ANAP'ta, DYP'de, SHP'de, DSP'de kısacası Türkiye'nin politik hayatının bu etkin örgütlerinin de demokrasi sözkonusu değildir. Şimdilik politik alanda bizim öze neceğimiz bir demokratik parti bulunmamaktadır. Bu partilerde var olan demokrasi partilerin, yandaşların eğilim ve istemlerinin sözkonusu partiler. Bu partilere, politikaların oluşumuna yansımalarına olanak veren bir demokrasi değildir. "Ömür boyu" politikacıların, kongre, delegeler, kararlar, moralsiz uzlaşmaların, paranın ve nüfuzun aracı olduğu bir demokrasi. Biz yakın geçmişimizin illegalitenin, yolsuzlukların, yandaşlarla yüklü "demokratik merkezîyetçiliğinden" kurtulmaya çalışırken böyle bir demokrasiye doğru ilerlemek istemiyoruz. Temiz, doğrudan kullandırılabilen olanaklarla iktidarların ve yandaşların, halkın sesi yerine susturucu kalar açık bir demokrasi arıyoruz. Politika

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAN TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

den semhi
kurtulmaya

-2-

olustururken tüm üyelerin bir beynin hücreleri gibi çalıstığı, buna olarak veren, düşünenler ve uygulayanlar ayırımının bir işbölümü olarak kabul edilmediği bir parti yaşamı istiyoruz. Böyle bir demokrasinin ilgelerini ve biçimlerini tartışıyoruz.

Yasal bir parti olmanın getireceği ve bugüne kadar tanıma fırsatı pek bulamadığımız zorlukları, sözünü ettiğim eğilime uygun düşecek bir ortamın bizi beklediğini de düşünerek, tehlike ciddidir diyorum.

.....

Bu tehlikeden korunmanın bir yolu yok mu?

Tehlikenin bizim tarafımızdan kaynağı yakın tarihimize kadar koruduğumuz katı demokratik merkezizetçi yapımızdır. Biz şimdi bu yapıyı olanaklı olduğu ölçüde demokratikleştirmeye çalışıyoruz. Buna "parti içi demokrasiyi genişletme" adını verdik. Bugün geldiğimiz noktada ise varolan yapı içinde demokratikleşmenin ancak bir yere kadar gelebileceğini öğreniyoruz. Şimdi karşımızda nesnel engeller ve olanaksızlıklar söz konusudur. Yapıdan kaynaklanan ve bu yapı için de güç kazanan kurumsalaşmış alışkanlıklar söz konusudur. İç duvarlar da yaptığımız değişikliklerle bir parça rahatladık. Ama gereksinimleri daha fazladır. Bu yapının içinde yeni düzenlemeler, yani parti içi demokrasinin genişletilmesi, bizim hareket alanımızı genişletmiyor. Evisizin metrekaresi bellidir ve dış duvarları da oldukça sağlamdır.

Daha başka türlü söyleyelim.

Stalinçi pasına terk edilmesi konusunda genel bir fikir birliğimiz var. Bizim için cısa da Stalinçiliği kendi pratiğimizde sıkı bir eleştiriden geçiriyoruz. Kulaklarımızın Stalinçi pasına seslenmesi için bir dikkat verdik ve şimdi daha iyi duyuyor gibiyiz. Ama "bizim parti modeli" dediğimiz model, yani 1920'lere geçmiş Bolşevik Partisi'nden varili tarihsel koşullarda oluşmuş örgütlenme modeli, hertz bir tarihsel bağlamdan payına düşeni almış değil. Bu nedenle "bugün koşullarda nasıl bir parti gereklidir" sorusuna

bugünkü koşullarda eleştirel bir değerlendirmeden geçmemiştir.

"Stalincilikten arınmış bir parti" yanıtı yeterli bir yanıt olmuyor. Stalin'in katkılarından kendimizi kurtarabiliriz, ama "Leninci parti modeli" adını verdiğimiz (bu adı kim koydu, bu tanımda ısrar etmek de Stalinci söylemde ısrar etmek anlamı taşıyor mu?) modelin geçerliliği konusunda duyduğumuz kuşkuyla açıkça dile getirmesek artık daha ileri gidemeyeceğiz, demokratik komünist partisi hedefimize ulaşamayacağız. Parti içi demokrasiyi genişletme sloganımız örneğini doğurdu ve artık bu sloganda takılıp kalmak başta işaret etmeye çalıştığım üçüncü demokrasiye doğru bizi götürüyor. Bize dayatılan illegal koşullarda katı, merkeziyetçi yeni parti yaşamımıza zararlı ve kötü alışkanlıklara yol açtı. Şimdi partide demokrasi rüzgarları eserken bu kötü alışkanlıklar da kendilerine yeni bir yaşam alanı arıyorlar. Alışkanlıklarımız bizi demokrasiyi yalnızca bir takım biçimlerden ibaret saymaya doğru sürüklüyor. Onun anlamı ve moral değerleri üzerinde düşünmek ikinci, üçüncü planda kalıyor.

Doğal olarak şu sonuçlara varıyorum: Katı demokratik merkeziyetçiliğe göre şekillenmiş komünist partisinde demokratikleşmenin bir sınırı vardır ve bu sınıra gelindiği zaman kendini gösteren ve kaçınılması da gerekmeyen sonuç bu yapının tümüyle yenilenmesi gerektiği sonucudur. Kısacası bize yeni bir parti gerek!

Bize yeni bir parti gerek ve bu parti şimdi varolan marksist partilerden hiç birisi olamaz. Belki biraz erken ama en yeni ve yasal deney olan Sosyalist Parti'nin de bu konuda kendine eleştirel bakmayı unuttuğunu düşünüyorum. İlginç bir deneme olan SP Tüzüğü kâğıt üstünde kalıyor gibi. TBKP'nin de demokratik bir komünist partisine, bu şekilde yasallaşırsa dönüşmesi kanımca olanaklı değildir. Şimdi artık TBKP'nin misyonu ve geleceği üzerinde daha cesur ve derinleşmesine bir değerlendirme yapmak zorunluluk haline gelmiştir.

Her partinin misyonu programında şu ya da bu şekilde yazılır. Komünist partilerinin misyonu ¹programlarında açıkça yazılır ve konularların bu misyondan yavaşça geçmek gibi bir eğilimleri yoktur.

İki dinge -e Tüzüğe
komünist hareketinde varolan
onurlu ve devrimci hareketin
mirası olan ve fakat

-4-

Ama biz şimdi varolan küçük ve etkileri sınırlı partilerimiz yerine, çağın popullarına uygun, yasal, yığinsal, demokratik komünist partisi için kolları sıvadık ve bu nedenle de şimdiki programlarımız bu büyük partinin programı için tartışma taslakları niteliğindedir. ^{Bu nedenle} ~~ve~~ şimdiki partilerimizin misyonları da daha değişik olmak zorundadır. Bu nedenle biz TBKP'ye de programında dile getirilenden daha başka bir misyon yüklemek gibi bir görevle karşı karşıyayız. Daha doğrusu bunu açıkça dile getirmek ve bunun için yoğun çaba harcamak zorundayız. TBKP'nin yönetici ve sözcüleri de bunu sık sık dile getiriyorlar. Yasal, yığinsal, farklı yorumlarıyla birlikte marksistlerin çoğunluğuna politik etkinlik hakkı tanıyan bir komünist partisinin, demokratik bir komünist partisinin kurulmasına katılmak, bunun için çaba harcamak, böyle bir partinin oluşmasında bir tuğla olmaya hazır olmak, TBKP'nin misyonu işte budur. Böyle ise, yüksek sesle söylemek gerek: TBKP geçicidir!

Kendimize böylesi bir rota çizdikten sonra, böyle bir misyon yükledikten sonra, eski yapıyı tümünden bir yana bırakmanın da olanağını yakalamış oluyoruz. TBKP demokratik bir komünist partisi ~~ama TBKP ve TBKP'liler böyle bir partinin oluşumuna aktif katılabilirler. Özellikle nasıl bir komünist partisi sorusuna kendi deneyimimizden ve şimdiki sorunlarımızdan da yola çıkarak, etkili, gerçekçi, teorik ve pratik olarak işe yarar yanıtlar bulabiliriz. TBKP böyle bir parti için bu geçici dönemde iyi bir laboratuvar olabilir. Hem TBKP'lilerin kendilerini yeni demokrasi ruhuyla eğitmelerinin bir okulu hem de nelerin yıkılması nelerin yapılması gerektiğinin somut görülebileceği bir deneme alanı.~~

Biz TBKP'liler partimizin geçici olduğunun bilincine iyice varırsak, kalıcı olacak olan partinin demokrasiyi iyice içlerine sindirmesi, aydınları olmaya buradan hazırlanırsak partimize biçtiğimiz kısa ömür de o kadar değerli hale gelir.

.....

Neler yapabiliriz? Kuşkusuz pek çok şey. Öncelikle yapmamız ge-

bizi benzerce kendi
Geçenleri içinde sınırla
halına istiyile sarsılanlara
karşı

nin yeme namel
20.03.89

partilerin irad. Bu yazı, tamamlamak istiyorum.
Çünkü marksist grup ve partilerin üyeleri ile partiler arası bir
tartışmanın taraftarları olarak değil, marksistler arası bir tartış-
manın taraftarları olarak konuşmalıyız. Hepimizi ortak sorun-
ları olan sorunlara yanıtla. Bu tartışmalıyım diyorum. Böyle
le yapabilirsek, "trübünlere" kendimize gereksiz bürokratik
sınırlar çizmekten kurtulabiliriz.

Bu da, hepimiz için, ^{gelecekte} büyük partimizin misyonunu yerine getirebil-
mesinde ^{olan, bizim} üzerimize düşenleri yapabilme gücüne kavuşmamız için pek i-
yi olacak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

RAİF'E NOT

Sevgili Raif,

Aşağıda, konuştuğumuz gibi, Yeni Yol'un sorularını iletıyoruz.

Bu sorulara eklemek istediğin sorular olabilir. Ya da soruş biçimi senin söylemek istediklerine yeterince olanak tanımayabilir. Gerekli değişiklikleri yapabiliriz elbette.

Bu soruları ne sıfatla yanıtlayacaksın? Yani seni kim olarak tanıtacağız? Yalnızca B. Komitesi üyesi demek biraz zayıf düşer.

Bir başka konu, kullanacağımız isim. Bizim düşüncemiz en iyisi senin gerçek adınla yayınlamak. Bu mümkün mü? Eğer mümkünse fotoğrafını da koymak düşünülebilir. Bu konudaki düşüncen ve önerin ne?

Ayın 1'inde oradayım. O zamana kadar hazırlayabilir misin?

Sevgi ve selamlar.

RAİF'E SORULAR

SORU 1: Federal Almanya Örgütümüz yurtdışındaki parti örgütlerimizin en büyüğü olması nedeniyle, parti kamuoyumuz örgütümüzü haklı olarak yakından izliyor. Geçtiğimiz aylarda yaptığınız bölge konferansınızın sonuçları o bakımdan bütün parti üyelerinin ilgisini çekti. Bu konferansınızı yeni seçilen Bölge Komitesi nasıl değerlendirdi? Başarı ve zayıflıkları neydi?

SORU 2: Konferansınızda bizim dikkatimizi çeken bir şey de şu oldu: Yeni Yol'un 23. sayısında Basri Balıkçı yoldaşın yazdığı bir mektup örgütünüzde geniş yankılara yol açmıştı. Bu mektupta dile getirilen iddiaların ve bu iddiaların neden olduğu tepkilerin Yeni Yol'un sayfalarında olduğu kadar konferansınızın platformunda da dile getirilmesi ve çözümün orada aranması beklenirdi. Ama öyle olmadı.

Uygun bir
Formülasyon
yapılmalı

*B.K.'nin geleceğe yönelik gelişme planı

*B.K.'nin P-İşi demokrasisi konusuna ilişkin savr.

EEEE

Konferansınızda bu sorunları ne eski bölge komitesi ne de delegeler dile getirdi. Bunu nasıl açıklıyorsunuz.

SORU 3: Yeni Yol'a yansıyan mektuplardan anlaşıldığı kadarıyla, örgüt içi sorunlar o örgütün ilgili platformlarında tartışılıp orada çözüme kavuşturulmaya çalışılmadan parti basınına yansıtılıyor ve sorunun çözümü bir anlamda yayın organından bekleniyor. Sizce tıkanıklık nereden doğuyor? Parti içi sorunlar neden ilgili organlarda ele alınamıyor? Sorunların zamanında çözülemeden böyle birikmesinin nedeni nedir? Yeni Bölge Komitesi bu birikmiş sorunları çözüme kavuşturacak önlemler almayı düşünüyor mu?

SORU 4: Özellikle Federal Almanya ile ilgili örgüt içi sorunların okur mektupları kanalıyla Yeni Yol'un sayfalarında yansıması çok çeşitli tepkilere neden oldu. Yeni Yol'un bu tutumu kimi üyelere ve örgütlerden destek gördüğü gibi, kimileri tarafından da çok sert bir biçimde eleştirildi. Sizin düşünceniz nedir? Bu sorunların Yeni Yol'un sayfalarında yansıması partimizin imajına zarar veriyor mu? Sorunların çözümüne yardımcı mı oluyor, yoksa daha da mı zorlaştırıyor?

Yeni Soru! →

SORU 5: "B. Avrupa'daki politik faaliyetimizin amacı" konulu tartışma sürecinde Federal Almanya örgütlerinden farklı görüşler geldi. Konferansınız yeni Bölge Komitesi'ne bir komisyon kurarak mümkünse ortak bir görüşün oluşmasını sağlamaya çalışmakla görevlendirdi ve bir yıl içinde de bu konuda bir konferans toplanmasını kararlaştırdı. Bu arada Batı Avrupa Yürütme Komitesi de, bu konudaki yerel konferansların Mayıs ayı sonuna kadar tamamlanmasını ve seçilmiş delegelerle Haziran ayında Batı Avrupa konferansının toplanmasını kararlaştırdı. Konferansınızın ve Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin bu kararları doğrultusundaki çalışmalarınız ne durumda?

B. Avrupa konferansı Haziran ayında toplanıyor

Yerel konferanslarda seçilecek delegelerle toplanacak konferans, Batı Avrupa'daki politik faaliyetimizin perspektifleri konulu tartışmayı sonuçlandıracak

Batı Avrupa örgütlerimizin bölgeler düzeyindeki konferansları sonuçlandı, ama konferanslar partimizin B. Avrupa'daki politik faaliyetinin perspektifleri konulu tartışmayı sonuçlandıramadı. Konuyu görüşen Batı Avrupa Yürütme Komitesi, hem tartışmalar sırasında birbirlerinden köklü bir biçimde ayrılan görüşlerin ortaya çıkmış olmasını, hem de tartışma için ayrılan zamanın yetersizliğini ve tartışmanın örgütleniş tarzındaki eksiklikleri gözönüne alarak, bu aşamada kesin bir sonuçlandırmaya gidilmesini doğru bulmadı ve ülke konferanslarının seçecekleri delegelerle B. Avrupa konferansı toplanmasına karar verdi.

Merkez Komitesi, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin, tartışmanın B. Avrupa konferansında yolundaki bu kararını onayladı. Buna göre, her ülke parti örgütü Nisan ayının ortasından Mayıs ayının sonuna kadarki zaman dilimi içinde kendi konferanslarını tamamlayacak. Bu konferanslarda, tartışılan konu üzerine o örgütün görüşü belirlenmeye çalışılacak ve B. Avrupa konferansına katılacak delegelerin seçimi yapılacak. Haziran ayının ilk yarısı içinde de B. Avrupa konferansı toplanacak. Batı Avrupa Yürütme Komitesi, kendi hazırladığı ve tartışmaya açtığı metne gelen eleştirileri ve diğer görüşleri inceleyerek yeni bir metin hazırlayacak. Bu metni, ortaya çıkmış ve çıkacak diğer metinlerle birlikte her ülke parti örgütüne iletecek.

*
Boşa çıkan haklı endişeler: Konferanslar öncesinde Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin tartışmaya açtığı "Batı Avrupa'daki politik faaliyetimiz üzerine" başlıklı metin konferanslara kadar geçen süre boyunca hem parti örgütlerinin konferanslarında, hem de tek tek üyeler tarafından çok çeşitli yönleriyle eleştirildi. Bu eleştirilerin büyük bir çoğunluğu, tartışmaya açılan metnin "yeterli hazırlık yapılmadan tartışmaya açıldığı" ve "aceleyle getirilmiş" bir metin olduğu noktasında birleşiyordu. Federal Almanya'dan bir parti örgütü bu eleştirisini "Aynı paragraf yoldaşlar tarafından çok farklı biçimlerde anlaşılabilir" diye dile getiriyordu. Federal Almanya Konferans Hazırlık Komitesi'nin parti örgütlerine Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin metni dışında yığın örgütünde çalışan 5 kişilik birimin ve Hannover örgütünün görüşlerini de indirmesi bazı parti örgütleri tarafından olumlu karşılanıp "demokratik bir tutum" olarak nitelendirilirken, bazı örgütler de bunu tartışmayı daha da zorlaştıran bir tutum olarak nitelendiriyorlardı. Bu sonuculara göre, diğer parti örgütlerinin görüşlerinin de tartışmaya açılması "Üyelerin kendi düşüncelerini olduğu gibi yansıtmalarının önünü tıkamıştı" ve üyelere yardımcı olacağı yerde "onların kafalarını büsbütün karıştırmıştı". Ama daha önemli bir eleştiri, tartışmanın sağlığı ve demokratik bir biçimde sonuçlanmayacağı konusunda duyulan endişelerden kaynaklanıyordu. Bu endişeleri dile getirenler, Batı Avrupa Yürütme Komitesi sekreterinin Yeni Yol'un sorularını yanıtlarken söylediği sözlere ve Federal Almanya'da yığın örgütünde çalışan parti biriminin görüşlerine Yeni Yol'un "yeterli duyarlılıkla yaklaşmayı"na işaret ediyorlardı. Batı Avrupa Yürütme Komitesi Sekreteri Yeni Yol'un 23 sayısında, "Tartışmaya açılan metnin daha da geliştirileceğinden emin" olduğunu söylerken, "Merkez Komitesi'nin bu metnin temel doğrultusunu geliştirecek ve

İstiklal

Sonuçlandırıldı

Ama bu eleştiriler
yığın için yeterli
değil, tartışmaya
açılan metnin
yöneldiği.

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'ni

zenginleştirilecek önerileri de dikkate alarak bu metne son biçimini verebileceğine inanıyoruz" diyordu. Bu sözler, bazı Üyeler tarafından Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin, kendi hazırladığı metnin temel yaklaşımlarını kabul etmeyen görüşleri dikkate almamaya kararlı olduğu biçiminde yorumlanıyordu. Öte yandan, söz konusu metin bütün parti örgütlerine iletilmiş olduğu halde Yeni Yol'da tekrar geniş bir biçimde özetlenirken, yığın örgütünde çalışan parti biriminin görüşlerinin yetersiz bir biçimde özetlenilmesiyle yetinilmiş olması onların endişelerini güçlendiriyordu. Bu endişeler, daha önceki bazı deneyimlerden de hareketle, tartışmanın "göstermelik" kalabileceği, kararın "çoktan verildiği" noktasında yoğunlaşıyordu. Ülke konferanslarının çoğunluğu tartışmaya sunulan metnin temel doğrultusunu kabul etmezse ne olacaktı?

Bu sorunun yanıtını yaşamın kendisi verdi. Tartışmanın örgütleniş tarzındaki eksikliklere rağmen bölge konferanslarının büyük bir çoğunluğu açılan tartışmanın sürmesi istemiyle son buluyordu. Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin de, kendi hazırladığı metnin temel doğrultusunun yeterince benimsenmediği gerçeğini dikkate alarak Batı Avrupa konferansının toplanması istemiyle Merkez Komitesi'ne başvurması, haklı endişeleri ortadan kaldırıcı ve sürececek olan tartışmaların daha sağlıklı yürütmesini sağlayıcı bir gelişme oluyordu.

Dört farklı görüş: Bölge konferanslarının toplanmasına kadar geçen süre içinde, ezici çoğunluğu Federal Almanya'dan olmak üzere Konferans Hazırlık Komitelerine ve oradanda Batı Avrupa Yürütme Komitesi'ne 25'ten fazla görüş, öneri ve eleştiri yansıdı. Bunların en kapsamlıları Federal Almanya'dan yığın örgütünde görevli parti birimininki, Hannover ve İngiltere parti örgütlerininkiydi. Her üç görüş de, tartışmaya açılan metnin temel yaklaşımına köklü bir biçimde karşı çıkıyor ve kendi yaklaşımlarını getiriyordu. Böylece, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin tartışmaya açtığı metinle birlikte ortaya dört temel görüş çıkıyordu. Diğer bütün görüş ve öneriler şu ya da bu ölçüde bunlar etrafında toplanıyordu.

Bu dört görüş arasındaki temel farklılık "Batı Avrupa'da niçin örgütleniyoruz ve buradaki politik faaliyetimizin amacı nedir?" sorusuna verilen yanıtlardaki farklılıktan kaynaklanıyordu. Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin metnine, TBKP'nin "bir Türkiye partisi olduğu" gerçeğinden hareketle "B. Avrupa'ya Türkiye'den bakış" açısı hakimdi. Nitekim metninde bu, "Partimizin B. Avrupa'daki politik faaliyetinin amaçları, Ülkedeki mücadelenin amaçları ve gereksinimleri tarafından belirlenmektedir" biçiminde açıkça ifade edilmişti. Bununla birlikte, Komite, bu amaca ulaşılabilmesi için, B. Avrupa parti örgütlerinin bulundukları ülkenin -Türkiyeli göçmenleri de kapsayacak biçimde- sosyal ve politik yaşamında aktif bir biçimde yer almalarını zorunlu görüyordu.

Yığın örgütünde çalışan parti birimi ise, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin politik faaliyetin amacını "Ülkedeki mücadelenin amaçlarına ve gereksinimlerine" bağlamasını, "Herşey Türkiye İçin" anlayışı olarak eleştiriyor, bu yaklaşımı "çıkarıcı", "ulusal olanı uluslararası olanın önüne koyucu" ve "partinin çıkarını halkın çıkarından önde tutmaya kapı açıcı" buluyordu. Bu parti birimine göre, B. Avrupa'daki politik faaliyetimizin amacı, Ülkedeki mücadelenin amaçlarına ve gereksinimlerine göre değil, "aralarında 2 milyonu aşkın yurttaşımızın da bulunduğu yerli ve göçmen halkın gereksinimlerine göre" belirlenmeliydi.

İngiltere parti konferansının onayladığı görüş, her iki yaklaşımı da yanlış buluyordu. Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin metni "iki bağdaşmaz şeyi bağdaştırmaya çalıştığı" için içinden çıkılmaz tartışmalara yol açmıştı. TBKP örgütlerinin ve Üyelerinin doğal olarak Türkiye'yi temel alan ve alması gereken faaliyeti ile B. Avrupa'da

Partinin öyle de oldu. Tartışmanın doyutlu-
ğu tartışılabilir elverişlilikce rağmen konferansların
büyük bir çoğunluğu açılan tartışmanın
sürmesiyle son buldu.

ik

cc

in sevindigi
genç,

yaşayan Türkiyeli göçmenlerler arasındaki faaliyet birbiriyle bağdaştırılamaz ve birbirlerine bağlanamazdı. Yığın örgütünde çalışan birim ise, politik faaliyetin amacını, TBKP'nin mücadelesini yürüttüğü esas mekandan farklı olarak göçmenlerin yaşadığı B. Avrupa'ya dayandırmaya çalıştığı için, TBKP programından ve tüzüğünden ayrı bir "program" ve "tüzük" çalışmak zorunda kalacak farklı bir parti yapısı tehlikesini içeriyordu. İngiltere parti örgütüne göre, TBKP'nin yurtdışındaki varlığı, Türkiyeli göçmen yığınarı içinde adeta Türkiye'deki yığınlar içinde olduğu gibi örgütlenen bir varlık olamazdı. Gittikçe küçülen bugünün dünyasında komünist partilerinin de, yalnızca iktidardayken değil, muhalefetete iken de yurtdışında bir tür "elçilikler ağı"na gereksinimi vardı. B. Avrupa'daki örgütsel varlığımız esas olarak bu gereksinime yanıt vermeliydi. Hannover parti örgütü ise, bazı bakımlardan İngiltere parti örgütünün görüşlerine yaklaşmakta ise de, özünde her üç görüşten de temelden farklı bir başka görüşü savunuyordu. Hannover parti örgütüne göre, tartışma, B. Avrupa'daki örgütsel varlığımızın sürmesini veri alan bir biçimde açıldığı için yanlıştı. TBKP'nin bugün B. Avrupa'daki kendi varlığını böyle yoğun tartışma ihtiyacı duyması, TKP'nin geçmişte "B. Avrupa'yı bir köprü başı olarak" kullanmış olmasının yarattığı "çarpıklıktan ve yanlışlıktan"dı. Oysa sorulması gereken asıl soru, "B. Avrupa'da örgütsel varlığımız gerekli midir, değil midir?" olmalıydı. Hannover örgütünün bu soruya verdiği yanıt, "Hayır, gerekli değildir" biçimindeydi; çünkü birincisi, B. Avrupa'da örgütsel varlığı sürdürme hedefi Türkiye'de yasal parti olma hedefiyle çelişiyordu. İkincisi, günümüz dünyasının gerçekliğine uygun çalışmayı hedefleyen çağdaş ve yasal bir komünist partisi, "klasik komünist parti örgütlenmesini" de terketmek zorundaydı. İşte bu iki nedenden ötürü TBKP'nin "B. Avrupa'da örgütsel varlığa ve ülkeden kopuk ekstra bir politik faaliyete" ihtiyacı yoktu. Her dört görüşün de, büyük ölçüde "Niçin varız? Amacımız ne?" sorularına verdikleri yanıtlardaki farklılıklara bağlı olarak diğer konulardaki yaklaşımları da farklılıklar taşımaktaydı. Bu farklılıklardan biri de partinin B. Avrupa'daki örgütsel yapısı konusunda ortaya çıkıyordu. B. Avrupa Yürütme Komitesi parti örgütünün yapısı konusunda herhangi somut bir yaklaşım getirmezken, yığın örgütünde çalışan parti birimi "TBKP'nin Dostaları" adı altında yasal bir girişim biçiminde örgütlenmeyi öneriyordu. İngiltere örgütü, "girişim", "federasyon" ya da "vakıf" türü örgütlenme biçimlerini "parti örgütlerine göçmen derneği işlevi yükleme eğilimi" olarak görüyor, onun yerine Türkiye'deki siyasi yayın organının yurtdışı büroları biçimindeki yasal yapı içinde "Merkez Komitesi Uluslararası ilişkiler komitesi'ne bağlı bir yurtdışı parti birimleri ağı" öneriyordu. Hannover örgütü ise, temel yaklaşımının doğal sonucu olarak, her türlü örgütsel yapının ortadan kalkmasını savunuyordu.

*

Yeni bir sınav: Haziran ayına kadar uzanacak yeni tartışma döneminde bunlardan köklü bir biçimde farklılaşan bir başka görüş ortaya çıkmazsa, B. Avrupa konferansına hazırlık bu dört temel görüş etrafındaki tartışmalara sahne olacağı benziyor. Bu görüşlerden hangisinin ya da bir başkasının çoğunluğu kazanacağını şimdiden söyleyebilmek elbette olanaksız. Ama Haziran ayına kadar uzanacak bu yeni tartışma döneminin bütün parti örgütleri için, yeni deneyler edinecekleri ve partimizin tartışma kültürünü zenginleştirecekleri yeni bir demokrasi sınavı olacağı kesin.

-Ahmet Karam

B. Avrupa'da örgütlenmemizin nedenleri şunlardır:
Niçin örgütleniyoruz?

1) Giderek küçülen dünyada uluslararası faktörün rolü artıyor ve ülkedeki mücadeleyi doğrudan etkilen bir nitelik kazanıyor. Barış ve demokrasi mücadelesi her geçen gün daha geniş ölçüde uluslararası nitelik kazanıyor.

2) İki milyonu aşkın Türkiye vatandaşı göçmenin varlığı.

3) Askeri diktatörlük dönemlerinde B. Avrupa'nın geri çekilebilecek bir "cephe gerisi" özelliği taşıması.

Bugünden sonunu göremediğimiz uzun bir dönem boyunca partimizin B. Avrupa'da, ülkedeki barış ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunma amacına bağlı olarak politik ve örgütsel faaliyeti olacaktır.

*

Politik faaliyetin amacı

Partimizin B. Avrupa'daki politik faaliyetinin amaçları, ülkedeki mücadelenin amaçları ve gereksinimleri tarafından belirlenmektedir.

TBKP'nin bu ülkelerdeki politik faaliyetinin amacı, Türkiye'deki barış ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunmak ve bu mücadeleyi desteklemektir.

Bu politik amaç ancak bulunduğumuz ülkenin sosyal ve epolmitik yaşamında aktif bir biçimde yer alarak yaşama geçebilir. Bunun yöntemi ise, bulunduğumuz ülkede işçi ve emekçi halkın, barış ve demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadeleye etkin bir biçimde katılmak ve bu mücadelenin ön saflarında yer almaktır.

Dah Avrupa'daki parti örgütlenimin temel görevleri şunlar olacaktır:

1) Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma girişimleri örgütlemek.

2) Türkiyeli göçmenlerin eşit haklar mücadelesine ve onların demokrasi ruhunda eğitilmelerine yardımcı olmak.

3) Yaşadığımız ülkedeki barış ve demokrasi mücadelesinin gelişmesine katkıda bulunmak.

4) Varolan bütün yerli sosyal ve politik güçlerle, Türkiyeli değişik politik hareketlerle çok yönlü ilişkiler geliştirmek

*

Politik faaliyetin alanları

B. Avrupa'daki politik faaliyetin başlıca iki alanı olmalıdır. Bunlardan biri, bulunulan ülkenin sosyal ve politik güçlerine yönelik politik faaliyetidir. İkincisi, Türkiyeli göçmenlere yönelik politik faaliyetidir.

Bulunulan ülkenin sosyal ve politik güçlerine yönelik politik faaliyetin ana amacı, başta o ülkenin komünist partili olmak üzere bütün politik partilerle, işçi sınıfı örgütleri ve demokratik hareketlerle varolan Türkiyeli politik akım ve hareketlerle ortak mücadele temelinde çok yönlü ilişkiler geliştirmektir.

Türkiyeli göçmenlere yönelik faaliyetin bir yanını onların eşit haklar mücadelesine yardımcı olmak ve desteklemek, öteki yanını onların Türkiye'den kaynaklanan sorunlarının çözümü için mücadele etmek oluşturuyor.

Politik faaliyetin bu alanlarında yürütülmesinin başlıca araçları, göçmen işçi dernekleri, sendikalar, değişik amaçlar etrafında örgütlenmiş çevre ve demokratik hareketler ve ülke çapında ya da yerel inisiyatifler.

*

Parti örgütü

Partimizin yürüttüğü yasallaşma mücadelesi bizim B. Avrupa'daki politik faaliyetimizi daha açık ve legal biçimler altında yürütmemizi zorunlu kılıyor.

Partimizin politik faaliyeti giderek daha geniş ölçüde legal araçlarla, legal biçim ve mekanlar aracılığıyla yürütülmelidir.

Önümüzde, koşullara ve politik gereksinimlere uygun olarak yeni örgütsel biçimlerin yaratılması görevi duruyor.

Politik faaliyetin amacı

Partimizin Avrupa'daki politik faaliyetinin amacı bu ülkelerdeki (aralarında 2 milyonu aşkın yurttaşımızın da bulunduğu) yerli ve göçmenhalkın gereksinimleri belirlemelidir.

*

Politik faaliyetin programı-hedefleri

Programımız politik faaliyet gösterdiğimiz tek tek Avrupa ülkelerinin toplumsal ilerleme mücadelesine yönelik politikalar ve stratejiler saptamamaktadır.

Parti programımız Avrupa'ya yönelik olmadığına göre, buradaki politikamız, bulunulan ülkenin komünist ve işçi partilerine, geniş bağlaşıklardan oluşan yığın hareketlerine, partimizin programındaki yeni yaklaşım mantığına, tüzüğüme ve yaşanan ülkenin özgün koşullarına ve sunduğu olanaklara göre düzenlenmelidir.

Avrupa ülkelerindeki politik faaliyetimin amacı şu görev ve sorumlulukları yerine getirmemdir: gerçekleştirir:

1) Bulunulan ülkeye yönelik: Yaşanılan ülkelerde sosyal ve politik yaşamdaki mücadelelere aktif katılmak.

2) Türkiyeli göçmenlere yönelik: ~~Emiş~~ haklar ve Türkiye'den kaynaklanan sorunların çözümü için verilen mücadelede doğrudan ve aktif olarak yer almak.

3) Türkiyeye yönelik: Türkiye'deki tüm demokrasi güçleriyle doğrudan ve sürekli dayanışmada bulunmak, dayanışmanın örgütlenmesinde doğrudan yer almak, Türkiyeli siyasetlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmek, partimizin programının propogandasını yapmak.

Bu konuları karşı karşıya koymadan, bütünsel bir faaliyet yürütmek olanaklı ve zorunludur.

*

Politik faaliyetin örgütsel araçları

Türkiyeli göçmenlerin bu üç politik faaliyet alanına katılmaları bu alandaki yığın örgütleri ile mümkündür. Tüm TBKP Üyeleri yığın örgütlerinde bizzat görev yaparak ve göçmenlerin buralara katılımına yardımcı olarak desteklerler.

*

Parti örgütlenmesi

TBKP Üyeleri, politik faaliyetimizin her üç konusunda da komünist kimlikleriyle çalışmak zorundadırlar. Bu yaklaşım parti üyelerinin açık adıyla tavır belirlemesini, açık propoganda ve ajitasyon çalışması yürütmesini zorunlu kılmaktadır.

Her kademedeki örgütsel yapı en az bir üyesiyle legale çıkmalıdır. Legale çıkmak, üyenin kendi özgür istemine, bağlı olduğu örgütün önerisine ve bir üst örgütün onayına bağlıdır.

Legal faaliyet, örneğin legal girişim statüsünde "TBKP'nin dostları" şeklinde olabilir.

Yurtdışı faaliyetlerin koordinesi için, parti tüzüğümüzün temel normları temelinde bir içtüzük zorunludur.

Niçin örgütleniyoruz

TBKP'nin yurtdışındaki varlığı, Türkiyeli göçmen yığınları içinde adeta Türkiye'deki yığınlar içinde olduğu gibi örgütlenen bir varlık olamaz. Nesnel gerçeklik buna temel oluşturmadığı gibi, böylesi bir örgütsel varlığa TBKP'nin gereksinimi de yoktur. Ama göçmenlerin Türkiye'den kaynaklanan sorunlarına ciddi bir biçimde eğilen, bulundukları ülkelerdeki demokratik haklarına politik destek veren, bu doğrultuda uluslararası planda çaba gösteren bir parti olarak TBKP, göçmen yığınları içinde örgütlenmemekle birlikte, şartlara göre değişebilecek çapta ve biçimde "değinme noktaları" muhafaza edebilir ve politik etki sürdürebilir.

Politik faaliyetin amacı

uluslararası faktörün öneminin arttığı koşullarda gitgide küçülen dünyamızda siyasal partilerin "ulusal çerçevede" sınırlı kalmayıp aynı zamanda birer "dünya partisi" olmaları, yani "global düşünce, yerel eylem" yaklaşımını uygulayabilmeleri gerekiyor. Yalnızca ulusal ölçekte değil, uluslararası ölçekte de geniş bir demokratik bağlaşıklıklar sisteminin önemi her zamankinden çok artıyor. Yalnızca iktidardayken değil, muhalefette iken de yurtdışında bir tür "elçilikler ağı"na gereksinim var.

Politik faaliyetin programı-hedefleri

Nerede olurlarsa olsunlar tüm TBKP örgütleri tek bir tüzük çerçevesinde, tek bir program temelinde ve tek bir politik amaç doğrultusunda faaliyet yürütürler.

Göçmenlerin bulundukları ülkelerde yerli halkla birlikte yürüttükleri mücadelelerin ve eşit haklar mücadelesinin politik yönetimi TBKP programı temelinde, TBKP tüzüğü çerçevesinde kurulan ve TBKP'nin güncel politik amaçlarına bağlı olarak çalışan örgütler aracılığıyla gerçekleştirilemez.

Göçmen yığınının mücadelelerini yürüttüğü mekan onların yaşadıkları ülkeler, TBKP'nin mücadelesini yürüttüğü mekan ise Türkiye'dir. Elbette tüm TBKP örgütleri ve üyelerinin belgisi -en dar anlamda olmamakla birlikte- "Herşey Türkiye için"dir ve elbette göçmen toplumu için bu belge geçerli olamaz.

Temel görev

Yurtdışındaki faaliyetin asıl yöneleceği alan bu ülkelerin sosyal ve politik güçleridir. Bu faaliyet, içinde bulunulan ülkenin yaşamıyla çok boyutlu ve canlı bağlar içinde olarak, tüm demokratik hareketler içinde yer alarak, onlara politik destek vererek ve dayanışma göstererek, böylelikle onları daha iyi tanıyarak ve kendimizi onlara daha iyi tanıtarak başarıyla yerine getirilebilir.

Parti örgütü

Göçmen dernekleri aracılığıyla parti faaliyeti yürütme eğilimi ne denli zararlı olmuşsa, parti örgütleri ile göçmen derneklerinin işlevlerini bu kez tersinden karıştırma, yani parti örgütlerine göçmen derneği işlevi yükleme eğilimi daha az zararlı olmaz.

TBKP'nin yurtdışı örgütsel varlığı, şimdiki yurtdışı parti örgütlenmesinden köklü bir biçimde farklı olmalıdır. Öyle ki, buna MK Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne bağlı bir yurtdışı parti birimleri ağı demek daha yerinde olabilir.

Yasal bir yapı gereksinimine ve amaca dönük politik faaliyete en uygun biçim, Türkiye'deki siyasi yayın organının yurtdışı büroları olabilir.

"Niçin varız?" sorusu partimizin yasallık politikasıyla uyumlu düşünülmesi ve bunun getireceği sonuçlar göze önüne alınarak şekillenirilmelidir. B. Avrupa'da "örgütsel" varlık göstermek, bunu tartışmak, devamanın yollarını aramak günümüz düşüncesine uymuyor.

Yasalar TBKP'nin B. Avrupa'da yasal olarak örgütlenmesine olanak vermiyor. Türkiye'de legal B. Avrupa'da illegal olamayız. B. Avrupa'da örgütsel varlığa ve ülkeden kopuk ekstra bir politik faaliyete gerek yoktur.

*

Sosyal ve politik yaşama katılmadan politik çalışma yapılamayacağı doğrudur. Ama B. Avrupa'nın sosyal ve politik yaşamına TBKP örgütü olarak katılamayacağımız da bir gerçektir. O zaman politik çalışmadan söz edilebilir mi?

Göçmen komünist kendi mücadelesi olan eşit haklar mücadelesini desteklemez, bizzat kendisi yürütür. Partisinin bu mücadeleyi desteklemesini ister. Ama bunun için TBKP'nin B. Avrupa'da ekstra örgütlenmesine gerek yoktur. Eşit haklar mücadelesinin yada Türkiye'den kaynaklanan sorunlara yönelik mücadelenin Federal Almanya, Hannover, Münih, vb. gibi parti örgütü isimleri ile desteklenmesinin anlamı ve gereği yoktur. Bu TBKP merkezinin işidir.

*

B. Avrupa'da elbette TBKP Üyeleri var olacaktır. Onlar partilerinin görüşlerini yayacaklar, savunacaklardır. Derneklerde, senikalarda, deokratik hareketlerde çalışacaklardır. Yönlendirmeyi parti programından, kongre kararlarından ve parti basınından alacaklardır. Parti programında yurt dışındaki işçilerle ilgili bölüm ve istemler geniş olabilir. Parti merkezinde yurt dışı işçi sorunları bürosu kurulabilir. Bu büro gelişmelere göre istemler, politikalar üretebilir, yurtdışındaki Üyeleri yönlendirebilir. Yurtdışındaki parti üyesi de, partinin görüşlerini ve programını yayar, partiye taraftar ve seçmen kazanır.

M. GÜNEŞ

2

Biçim.

KOMÜNİST PARTİSİ ANLAYIŞI ÜZERİNE

Kısa.

Yeni anlayışla birlikte, partimizde or jinal fikirler üretilmeye başlandı. Bunlardan biri de parti anlayışı üzerine olan görüşlerdir. Başlangıçta, sohbetler arasında, fısıltılarla söylenen "esnek", "gevşek", "geniş tabanlı", "kararların bağlayıcı olmadığı", "kararların tüm parti üyeleriyle birlikte alındığı", "işçi sınıfının değil, halkın partisi" şeklinde ortaya atılan görüşler, kişileri bağlayan yazılar temelinde parti basınında yazılmaya başlandı.

Hiç bir yoldaşın yanlış görüşleri savunsa da parti basınında yazmasına karşı değilim. Yeter ki, bu görüşlerle savaşı karşı yazılara da aynı hak tanınsın. Bizim partimizde ideolojik yönlendirmede şimdi garip bir durum var. 3-5 yoldaş istediklerini yazıyorlar, karşı görüşlere gerekli platform yaratmadıkları gibi, kendi görüşlerini tüm partiyi bağlayan görüşler olarak sunma görüntüsü içine giriyorlar. Hangi görüşler partiyi bağlar, hangisi bağlamaz, belli değil. Böylece sıradan bir parti üyesi, bu görüşlerle belli bir yöne kanallize edilmiş oluyor.

Zaten merkezden 3-5 yoldaşın yazdıklarını değerlendirecek, yanlış-doğruyu ayıracak

örgütsel bir mekanizma yoktur.

Şüphesiz ki bu durumun eskiye dayanan yanlış kökleri vardır. Şimdiye kadar bizde şöyle bir anlayış oldu: İdeolojik işlerde bir gurup yoldaş çalışır, örgütlenmede bulunan MK üyeleri sadece örgütsel işlerle ilgilenir, ideolojik işler başkalarının işleridir. (Eskiden H. Kutlu yoldaşın düzeltici fonksiyonuyla bu hata çok belirgin farkedilmiyordu.)

Tekrar parti sorununa dönersem, kişisel görüşler olarak ortaya atılan tezlere karşı bir ses çıkmadığı, MK'den bir değerlendirme olmadığı için yavaş yavaş parti görüşü haline geliyor.

Önce şunu açığa çıkarmak gerekiyor: MK üyeleri "esnek, gevsek, sınıf partisi olma-
tan uzaklaşmış" parti fikri üzerine ne diyorlar? Parti basınında çıkan bu görüşlere
kişisel görüşler demek yeterli değildir. Parti yönetimi nasıl bir parti anlayışını
savunduğunu açık olarak ortaya koymalıdır, bu görüşleri onaylayıp onaylamadığı...
parti üyesinin kafasında bir netliğe ulaşmalıdır.

H. Kutlu ve N. Sargın yoldaşlar ülkeye giderken partiye şunu iletmıştim: Bugün değil ama yarın nasıl bir komünist partisi sorusunu tartışmak zorundayız. Bugün bu tartışma gündeme, örgütsüz biçimde olsa da girmiştir. Şimdi her komünist bu konudaki tutumunu ortaya koymalıdır. Şimdiki parti üyelerinin, gelecekte nasıl bir komünist partisinin üyesi olacaklarını bilmeleri haklarıdır.

Sorunun kanımca iki yönü vardır. Birinci yönü, legal komünist partisi üzerinde olan tartışmadır. İkinci yönü, legal sol parti üzerinde giden tartışmadır. Bu iki tartışma birbirine karışmış durumdadır. Nasıl bir legal komünist partisi sorununda şimdilik partinin söylediği; Çağdaş, yığınsal, demokratik bir komünist partisi kurulmak istendiği, TSİP de dahil, kimi Marksist çevreleri de bu partide toplamak istendiğidir. İçeriği belli olmayan kelimeler üzerinde kavga yersiz olacaktır.

Çağdaş sözcüğü, yığınsal sözcüğü olumlu yönde yorumlanacağı gibi, başka yönde de yorumlanabilir. Ne anlaşılıyor, önce parti bunu ortaya koymalı, sonra tartışabiliriz. Söz konusu edilen, Marksist çevreler, aydınlar kim? Bunu da ortaya koymalı.

Kendi görüşüm olarak şunu söyleyebilirim: Çağımızda da Leninci tip parti *ilkeler*, değişmemiştir. Sınıf partisi fikrinden vazgeçmek gerekmiyor. Genişlik adına, komünist partisinin sınırları silikleştirilemez, üyelik normları sulandırılmaz. Parti legal de olsa, hiç bir burjuva hukuku devrim yapma özgürlüğünü içeremez. Onun için, özellikle bizim gibi sınıf savaşının keskin geçtiği ülkelerde parti aygıtı buna göre örgütlenmelidir. Legale çıkmış olsa bile bu nokta unutulmamalıdır // Komünist partilerinde demokrasinin sınırlarını çizen, partinin nasıl bir politik ortamda mücadele ettiğidir. Bu yüzden illegal partideki demokrasinin sınırları ile legal olarak çalışan bir partideki demokrasinin sınırları nesnel koşulların zorlamasıyla farklı olmak zorundadır. Bugün Türkiye toprağında illegal olaraksavaşım veren komünist partisin-

de;

Bütün Kararlar tüm parti üyelerinin katılımıyla alınabilir mi? (Önemli konularda, parti üyelerine başvurulması, onlarla tartışılmasını dışarda bırakarak konuşuyorum.)

Kararlara

uyup uymamak üyenin ikna olup olmaması durumuna bırakılabilir mi? İlegal komünist partisinin aşağıdan yukarı doğru kurulması mümkün mü? Bu soruların hepsini kendi adıma olumsuz yanıtlıyorum. Bana öyle geliyor ki "Zaman zaman özlenen, demokratik koşullarda çalışabilecek komünist partiyle, bugünün olanağının, anti-demokratik koşullarda çalışan komünist partisi birbirine Türkiye'deki örgütlerin hangi ortamda çalıştıkları unutulurken genellemelere gidiliyor. // Halkın Avrupa örgütleri, kendilerinin kullanabileceği iç demokrasinin genişliğinden habersiz olarak yararlanırsa, bu olanaklı partinin daha henüz illegal olmasına rağmen kendilerine tanınan "fazla haklar" olarak görürse, değeri daha çok bilinecektir. Bu olanakların gelecekle ilgili konspiratif açıdan tehlikeler taşıdığına inanıyorum bile. Gezerken suna da ibaret etmeliyim? Merkezdeki yoldaşlar, Avrupa örgütlerine kağıt üzerinde tanınan demokratik olanaklar konusunda, ne kadar sözleri ile işleri arasında uyum yaratıyorlar? Bu ayrı bir tartışma konusudur.

X X X X X X X X X X X X X X X X

Sonucu şöyle bağlamak istiyorum: Biz devrim yapmaya aday -ona uygun örgütlenmiş bir komünist partisi mi istiyoruz? Yoksa, burjuva demokrasisine eklenmiş, düzenin denge unsuru olan, kapitalizmin demokratik istikrarını devrimden daha çok düşünen, seçimlere umudunu bağlamış, bu nedenle de olabildiğince yığınsal, kapıları kendisine komünist diyen her unsura açık, gevşek normlu bir parti mi istiyoruz?

Partinin önünde bu soruyu tüm ayrıntısına kadar tartışmak isteyen kadrolar bir yanıt bekliyor. Bugün belirtileri açığa çıkmış, yanlış bir parti anlayışına karşı açık bir savaşıma girişmeyi, her komünistin acil görevi olarak görüyorum. Gelecekte sınıf perspektifinden kopmuş

bir partinin üyesi olmak istemeyen her yoldaşın da aynı sorumlulukla davranacağına inanmak istiyorum.

Yeni Yol'a yanıtlar

Erol KOLOĞLU

Bölge Komitesi

Örgütlenme Bürosu sorumlusu

S.1. Şubat ayı başında toplanan konferansımızın bize, bütün parti üyelerine ve partimizin geneline önemli deneyler üreten bir konferans olarak tanımlanması, kanımca doğru olacaktır. Ne yazık ki, konferansımızın değerlendirmesi Yeni Yol'un geçen sayılarında yayınlanamadı. Parti ve göçmen kamuoyunu bu deneylerden yeterince bilgilendiremedik.

Bu önemliydi. Çünkü, örgütümüzün göçmen işçilerin yaşamında ve mücadele tarihinde önemli, saygın bir yeri vardır. Onun büyüklüğünü koşullandıran temel etmen de budur. Biz potansiyel olarak, parti anlayışımızı yenileyip, bu anlayışa uygun bir çalışma tarzını uyguladığımızda, bugünkü gücümüzün katlanacağına inanıyoruz.

Bölge Komitemizin ilk toplantısında konferansımızın değerlendirmesi yapıldı. Bu değerlendirmeden çıkarttığımız başlıca sonuçlar şunlardır:

Birincisi, konferansımızın tarihsel önemidir. TBKP Birlik Kongresi'nden kısa bir zaman sonra, TKP ve TİP örgütlerini, kadrolarını **tek bir yapı** içinde organik bir şekilde birleştiren konferansımıza, büyük değer veriyoruz. Konferansın bir diğer özelliği, onun toplanması sürecinin aşağıdan yukarıya gelişmesidir. Bütün yerel örgüt konferansları toplandı, birlik önce bu temelde sağlandı, seçilmiş delegelerin bir araya geldiği Bölge Konferansı, Federal Almanya'daki ^{Parti Kurulunun} ~~komünistlerin~~ iradesini tam olarak yansıtabildi.

İkincisi, Konferans öncesinden başlayan süreçte parti içi demokrasi ve genel olarak demokrasi anlayışımızda gerçekleşen gelişmenin bu konferansa yansımasıdır. Sadece konuşan, hesap veren değil, **eleştiren**, hesap soran parti üyesi çıktı kürsüye. Eleştirilerin haklılığı-haksızlığı bir yana, ~~yolları~~ ^{ve yoldaşlarımızın} komünist partisinde böylesi bir gelişmeyi arzulayan, onu teşvik eden yönetim kademelerinin **kanımca dikkate almaları** gereken önemli bir noktadır bu. Değişimi gerçekleştirecek öz kaynaklara sahiptir parti.

Üçüncüsü, Konferansımızdan çıkarttığımız derslerdir. Yüklü bir gündem, dar bir salon, teknik ön hazırlığın yetersizliği vb. delege yoldaşların ve eski yöneticilerin tartışmalara daha aktif ve daha çok sayıda katılmalarını engelledi. Bu konuda deneyim yetersizliğini de hesaba katmak gerekir. Yoksa, "bir şeylerden kurtulma" ya da olmazsa "bir şeyleri uzlaştırma" çabası yoktu kimsede.

Ve nihayet, Konferansımızın kararları. Önümüzdeki çalışmalara ışık tutacak, çok sayıda öneri ve karar çıktı konferansımızdan. Bunların tümü, bölge örgütümüzün gündemindedir. Eskiden olduğu gibi, "şimdi ne yapmalıyız?" sorusu söz konusu değildir. Şimdi soru, "nasıl bir çalışma tarzıyla yapmalıyız?" dır.

S. 2 ve 3 : Biraz önce sözünü ettiğim nedenlerden ötürü, konferansımızda yeterince tartışılmayan, Yeni Yol'un sayfalarına da yansıyan sorunlar, uzunca bir süredir, dikkat merkezimizdedir. Durumu nasıl değerlendiriyoruz?

Herşeyden önce, şu gerçeği saptamalıyız: Kimi sorunlar var ve bu sorunlar etrafında, yoldaşlarımız arasında bir tartışma sürüyor. Ne ki, bu sorunlar parti organlarına getirilmiyor, getirilemiyor. Bu bizim öznel niyetlerimizden bağımsız, nesnel kimi eksikliklerimizden ötürüdür. Henüz, bu sorunları tartışabilecek, açık, olgun bir parti iç yaşamı sağlayamadık. Uzun yıllardan beri, fikir düzeyinde "mutlak bir birlik sağlamış" ve böyle hareket etmiş parti üyelerinin şimdi, birden bire, kimi farklılıklarını aynı organ içerisinde ortaya koyabilmeleri kolay olmuyor. Bu hemen güven sorununa dönüşebiliyor, soğukluk başlıyor. Her konuda "mutlak fikir birliği"psikolojisinden kurtulabilmiş değiliz.

Diğer yandan, yansıyan bu sorunlar genellikle "ideolojik-politik kaynaklı olmayan sorunlardır" deniyor. Gerçekten de, dışa vuran biçimiyle bu sorunlar politik olmayan ve böyle bir temele dayanmayan sorunlardır. Ama düşünceme göre, bu sorunların ortaya çıkmasında, birikmesinde, giderek parti içi yaşamı yoldaşlara dar hale getirmesinde bizim ideolojik eksikliklerimizi ve politik tavır belirlemedeki yetersizliklerimizi bir etmen olarak görmemiz gerekiyor. Sorunlar bir kez ortaya çıktı mı, "parti içerisinde tartışın ve çözün" demek de, nasihatten öteye gitmiyor. Böyle bir yaşamı örgütlemek gerekiyor.

Bunun için "sorun çözme" mekanizmaları kurmak, kurumları oluşturmak değil, ideolojik ve politik çalışmaya hız vermek gerekiyor. Şuna dikkat çekmek istiyorum: Her kademedeki parti yöneticileri ve yönetim organlarının yerel örgütler ve tek tek yoldaşlarla ilişkilerinin düzeyi, bu konuda çözümleyici rol oynayacaktır. Aradaki mesafeyi, tabir doğru düşmeyebilir, yabancılaşmayı ortadan kaldırmamız gerekiyor. Herşey bizi ilgilendiriyor ve her konuda sıkı ilişki gereklidir. Partinin, parti üyesinin nabzını elimizde tutabilir, ihtiyaçlarını ve sorunlarını organlarımıza getirip, çözüm yollarına koyulabilirsek, tek tek yoldaşlarımızın yüzünü kişilere değil, organlara çevirebilmesini sağlarız. "Otorite" dediğimiz olay böyle gerçekleşir, organlara güven böyle gelişir, diye düşünüyorum. Ve bu,

boydan boya ideolojik bir sorundur bizim için. Bu yöndeki çabalarımıza hız vereceğiz.

S.4.: Kimseden saklamaya niyetli olmadığımız sorunlarımızın okur mektupları kanalıyla Yeni Yol sayfalarında yansması farklı değerlendirmelere yolaçıyor. Önce şu ortaya konmalı. Sorunlar var ki, yansıyor. Bir sorun ortaya konamıyor, çıkmıyor ve buna elverişli bir ortam yoksa, asıl tehlike ozaman vardır. Kutlu yoldaşın uyardığı gibi, "keskin sirke küpüne zarar verir". Yeni Yol sayfalarında dil bakımından, içerik ve boyut bakımlarından sorunların bu şekilde yansması bir çoğumuzun (bu arada benim de), hoşumuza gitmese de, bu aynı zamanda bir gerçeği gösteriyor. Bu gerçek, Yeni Yol'a duyulan güvendir. Doğru olan bütün parti organlarının güvenilir olmasıdır. Bu da sözle olmuyor.

Düşünceme göre, bu durum Federal Almanya örgütümüze şimdilik, belki prestij değil ama, çeşitli avantajlar sağlıyor. Bunlardan yararlanmak lazım. Her parti üyesi sarsılıyor. Yöneticiler ve organlar daha duyarlı hale geliyorlar. Yansıyan sorunlar her kademedede, her düzeyde daha dikkatli ve sorumlu davranmayı koşullandırdığı gibi, çözüm yoluna koyulma çabalarımızın artırılmasında bize itki veriyor.

Biz bu sorunların öncelikle parti organlarında tartışılmasını istiyoruz. Ama bunun için de, parti organlarında tartışmayı çekici hale getirmek gerekiyor. BK'mizin önünde böylesi bir ortamı yaratmak görevi duruyor. Yeni Yol'a ^{P. T. yaşamı içilendiren} ~~partinin~~ tartışılmış sorunların sonuçlarının ya da tartışılmış ama çözülememiş sorunların yansmasının daha doğru olacağı kanısındayım. Ayrıca eleştirilerin kişileri hedef alması yanlıştır. Burada öne çıkartılması gereken, uygulamadan sorumlu olan organların yeni anlayışımıza ve partinin politikasına göre hareket edip, etmedikleri olmalıdır.

Mehmet Karaca yoldaşın Bölge Konferansımızda yaptığı konuşmada ifade ettiği çok önemli bir fikri hatırlatmakta yarar görüyorum. Yeni Yol'un sayfalarına da yansıyan olumsuzlukların, partimizin demokratikleşme çabalarının ürünü olmadığı, fikridir. "Bunlar bizim geçmiş, eski tarzımızın biriktirdiği, çözemediği ve ancak demokrasi ortamında açığa çıkan olumsuzluklardır". Bunların üstesinden gelebilmek için, tartışmaya, açıklığa ve daha çok demokrasiye ihtiyacımız vardır.

Biz şimdi, Bölge Komitesi olarak tek tek yoldaşlarımız, parti örgütleri ve parti sorunları üzerine kulağımıza gelen "istihbaratla" yetinip yargılamada bulunmayı istemiyoruz. Bunun güvenilir bir yol olduğuna inanmıyoruz. Parti örgütleriyle sıkı ilişki içerisinde, mümkün olduğunca

sık ve çeşitli biçimlerde bir araya gelerek, tartışmaları parti platformlarına çekmek ve bu sorunların açıkca muhatabı olmak istiyoruz. Aynı şekilde, hangi düzeyde olursa olsun bütün yoldaşlarımızın da her türlü sorunu önce parti organlarında dile getirmek ve tartışmaya açmak konusunda çaba göstermesini bekliyoruz.

Partimiz bir değişimin eşiğinde, daha şimdiden bir çok şey değişti ve hepimiz değişimden yanayız. Kimimiz yıkılan tabuları görüp, "ne oluyor?" diye direniyor. Kimimiz "biz zaten söylüyorduk" diyor, ama bir başka biçimde direniyor. Bunlar doğal. Ama sonuçta hepimiz, büyük bir yeniliğin önkoşulunu yaşıyoruz. Çevremizde bu yenilenme sürecine katılmak ve katkılarda bulunmak için parti üyesi olmada sabırsızlaşan yandaşlar görüyoruz. Parti örgütleri yeni tarz bir çalışmaya girebilmek için silkinmeye çalışıyor. Bu arada hiç yoktan sorunlar çıkıyor. Bu sorunlara muhatap olan yoldaşlar arasında "partide demokrasiyi savunanlar" ile "demokrasinin önünde duranlar" şeklinde benzetmelere de rastlanıyor. Dışa vurana bir "kaos" olarak yorumlayanlara da...

Ama yaşanan sürecin içeriği, özü önemli. Dediğim gibi, komünist hareketimizin kabuğunu yırtan bir değişim yaşanıyor. Örgütümüzdeki harekete damgasını vuran, onun çağdaş, demokratik bir komünist partisi ^{ne ulaşma} olmasını ^{çabalarını} koşullandıran bu özür. ^{bu} Görülemezse, hiçbir şeye anlam verilemez. ^{sürekli yenilenme süreci olan bir} Bize, parti lazım ve çabamız buna yöneliktir. Bu canlılığa ve hareketliliğe uygun bir yapı, onu yönlendirecek kapasitede bir yönetici ^{(Fauliyet) (Halklar)} ve bu arada yeni güçlerle, dışarıya açılmaya, toplumun içine dalmaya elverişli bir çalışma tarzı, sorunlarımızın çözümünü kolaylaştıracaktır.

(* . Burada Yeni bir soru formüle edilebilir mi? Konu önemli!!)

Bölge Komitesinin kendi arasındaki işbölümünde en önemli nokta şudur. Şimdi her BK üyesi belli bir alandan sorumluluk taşıyor ve sadece kendi alanındaki çalışmaların sorumluluğunu değil, aynı zamanda parti çalışmalarının bütününden de sorumluluk taşıyor. Örneğin; Önceden örgüt sorumluları sadece kendi temsil ettikleri örgütlerin sorumluluğunu taşıyorlardı. Şimdi ise, Örgüt sorumluları, BK Örgüt Bürosunda bütün parti örgütlerinin sorumluluğunu taşıyorlar. Aynı şekilde, öncekinden farklı olarak parti örgütleri, sadece kendi sorumlularını değil, bütün örgüt sorumlularını tanıyor ve Örgüt Bürosuyla muhatap oluyorlar. Dolayısıyla, BK'nin Örgüt Bürosu aracılığıyla bütün parti örgütleriyle canlı ilişkiler kurma olanağı var.

Aynı işlerlik, diğer Bürolar içinde geçerli. Eskiden parti büroları sadece kendilerine göre doğru olanı, yada parti yönetiminin belirlediğini gündemlerine alıyorlardı. Şimdi ise, bununla birlikte, örgütün ihtiyaçlarını dikkate alıyoruz. Yani işi bizzat partinin yerel örgütleri koyuyor bu büroların önüne. Ayrıca her parti üyesinin bu büroların çalışmasına katılmasının önünde bir sınır da yok. Böylece her alandaki çalışmaya parti tabanının geniş katılımını sağlayabileceğimize inanıyoruz.

Planlı çalışma konusunda, önceden bütün sınırları çizilmiş, çerçevesi belirlenmiş ve takvime bağlanmış bir plan düşünmüyoruz. Bürolar kendi konseptlerini hazırlamalı ve BK, bütünsel faaliyetin hangi temel üzerinde ve hangi alanlarda yürütüleceğini karara bağlamalıdır. Bizce sorun refleks sorunudur. Partinin gelişmeler karşısında duyarlı, gergin ve harekete hazır olması sorunu yani. Adımlar Bakırköy Şubesinden içinde çocukların da bulunduğu 16 kişinin, anti demokratik bir şekilde alınıp Emniyete götürülmesine ve iki haftadan fazla tutulmasına, giderek artan yabancı düşmanı ve ırkçı faaliyetlere karşı anında tepkinin ortaya çıkmasına tek başına planlar yetmez. Bunun için çalışma tarzının değiştirilmesi gerekiyor. Önlemlerimiz buna yöneliktir.

S.5.: Bölge Konferansının "Avrupa'daki Politik Faaliyetin Amacı" konusundaki tartışmayı sürdürme ve bu doğrultuda bir Komisyonun oluşturulması kararı, BK'nin ilk toplantısında gündeme geldi. FAC Konferansı ve Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin "Avrupa Konferansı" kararı çerçevesinde çalışmaya başlanması için girişimde bulunduk. Ancak, Komisyonun toplanıp, çalışmaya başlaması Mart ayı içerisinde gerçekleşmedi. Bu arada hem BK'nden ve hem de parti örgütlerinden Avrupa Konferansı sürecinin zamanlamasının tartışmaları sonuçlandırmaya yetmeyeceği yönünde uyarılar geldi.

Bunun üzerine, BK Yürütme Kurulu olarak, BAYK'ne sürecin ele alınması biçimine ve zamanlaması ^{sına} ilişkin bir öneri sunduk. Yoldaşlar ilk toplantıda bu önerimizi dikkate alacaklarını bildirdiler. Buna göre, önerimiz şunları içeriyor: F.Almanya'daki Komisyon çalışmalarına Nisan ayının ilk haftasında başlayacak. Farklı düşünceleri ve bugüne kadar yapılan tartışmaları dikkate alarak hazırlayacağı bir taslağı Mayıs ^{Haziran} ~~başında~~ ^{Sonunda} parti örgütlerine iletecek. Parti örgütleri ^{Haziran} ~~Mayıs~~ ayı içerisinde bu taslağı tartışacaklar ve düşüncelerini Komisyona ^{Haziran} ~~iletecekler~~ ^{iletecekler}. Komisyon, bunları dikkate alarak, yerel konferanslara sunulmak üzere ikinci bir metni hazırlayacak. Haziran-Eylül ayları arasında parti yerel konferansları

* EK 1
Bölge Konferansı'nın toplantısında
BAYK'nin Avrupa Konferansı'na
ilgili sunduğu talebin değerlendirilmediği ve Konferanslar sürecinin
uzatılmasının BAYK'ne önerilen
kararı aleyhinde.

toplanarak, bu metni tartışacak, oylayacak ve üst konferansa delegelerini seçecekler. Eylül ^{Sonunda} ayının ~~üçüncü~~ haftasında toplanacak Bölge Konferansı ortaya çıkan sonucu tartışacak, genelleştirecek, oylayacak ve seçilen delegeleri aracılığıyla, ^{Daha Sonra} Ekim ~~ayında~~ toplanacak olan Avrupa Konferansına taşıyacak. Avrupa Konferansı tartışmaları sonuçlandıracak ve bağlayacak. Önerimiz kaba hatlarıyla budur.

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin Nisan ayı ortasında yapacağı toplantının sonuçlarını dikkate alarak, Avrupa Konferansı sürecinin nasıl ele alınacağını ve takvimini işleyip, parti örgütlerine iletacağız.

Kanımcı, önerimizin dikkate alınmasıyla, olgun bir tartışma süreci yaşayabilecek ve parti üyelerinin iradelerini ortaya çıkartabileceğiz. Pratik çalışmalarımıza kısmen de olsa olumsuz şekilde yansıyan bu tartışmanın sonuçlandırılması, netleştirmek istediğimiz yapıya da etkide bulunacağından, faaliyetimizin daha bir verimli hale gelmesinde kendisini gösterecektir.

Yeni Yol'a böylesi bir söyleşi fırsatı verdiği için teşekkür ediyor, bu vesileyle bir öneride bulunmak istiyorum. Yeni Yol redaksiyonu, parti üyeleriyle, parti örgütlerinin ve örgüt sorumlularının yaptıkları periyodik toplantılarda sık sık bir araya gelmelidir. Mektuplar aracılığıyla tartışmayı, karşı karşıya tartışmayla da sürdürmeliyiz. Buna bizim de ihtiyacımız var. Daha objektif bilgi Yeni Yol'un da amacına uygundur kanısındayım.

ÖRGÜTSEL DOGMATİZM

M. TAŞ

Örgütsel dogmatizm ,politik dogmatizm gibi tarihsel nedenlere dayanmaktadır.Çünkü KP'ler kapitalizmin ilk doğduğu yıllarda oluşmaya başladılar. O dönemlerde ,yüksek kar ve ucuz işgücü için üretim yoğunlaşıp merkezileşiyordu. Şehirleşme hızla yayılıyor ve nüfus bu merkezlerde yoğunlaşıyordu.Üretim güçlerindeki gelişmişlik düzeyi ,işçilerin üretim süreci içinde ,üretim araçlarının yalnızca bir unsuru olarak rol almalarına olanak veriyordu.

19. yy sonu ve 20.yy başında işçi sınıflarının hareketleri genellikle kendiliğindenci bir karaktere sahipti. Bu özellikler çarlık Rusyası döneminde daha da belirginleşmişti. Toplumda sosyal grup ve sınıfların örgütlenmesindeki yetersizlikler, haberleşme sisteminin zayıflığı , kırsal nüfusun fazla oluşu , kültürel geri kalımlık ve buna benzer çeşitli nesnel engeller yığınları kendiliğindenci hareketlere itiyordu.

Komünist Partiler ve öteki tüm devrimci hareketler bu kendiliğindenci yığın eylemlerine öncülük edebilmeleri için monolitik örgütlenmelere başvuruyorlardı.Her şeylerini toplumsal davaya adanmış "profesyonel devrimciler",polisten iyice gizlenebilmek,örgütün aldığı kararları harfiyen yerine getirebilecek ,herkesin hemen hemen aynı düşünceleri paylaştığı türdeş örgütlenmeyapıları kurdular.

Özellikle KP'ler de örgütsel türdeşlik yalnızca yığınların bu sosyal psikolojik konumlarından kaynaklanmıyordu.Bunun bir de sosyo-ekonomik nedenleri vardır.O tarihlerde işçiler ,fabrikalarda üretim yaparken belli bir zaman ve mekan dahilinde iş süreci-

me katılıyorlardı.Elbette şimdide aynı durum söz konusudur.Fakat o dönemlerde merkezi disipline gereksinim çok fazlaydı ..

KP'lerde monolitik örgütsel yapılar, emperyalist savaşların başlamasıyla daha da güç aldı.Komintern bütün partilere "yari askeri" hiyerarşik mekanizmalara dönüşmeleri için talimatlar veriyordu. Stalin ise sorunu daha da keskinleştirdi."kişi putlaştırılması",partinin alt üst tüm aparatlarını emir-komuta zincirine bağladı. Bu örgütler hareketin" birer kayışları" olarak söylenenlere uymakla ve uygulamakla sınırlandırıldı, enerji ve inisiyatifleri köreltildi.Partinin saflarının "oportunizmden"arındırılması"adına" Sovyetlerin yetiştirdiği en değerli komünist liderler ve sayısız parti üyesi öldürüldü.Ölenlerin sayısı hala daha tesbit edilemedi. Ancak daha da önemlisi tüm toplum, tüm parti, tüm iktidar Politik Burada olan bir avuç insanın daha doğrusu Stalinin iradesine bağlandı. Böylece Stalinci Sosyalizm ve Stalinci parti modeli ortaya çıktı.

İlk başlarda, çarlık Rusyasında kendiliğindenci işçi hareketini sürükleyebilmek için türdeş örgüt yapıları belki gerekli olabiliirdi.Fakat Stalinin ve kominternin olumsuz müdahaleleri sonunda KP'ler örgütsel sektirizm sürecine girdiler. Onun ömrünün sonuna doğru devlette ve partide reform yapma ihtiyacını duyuyordu.Onun amacı, Sovyetleri halka mal etmek ve partiye devleti yönetmek gibi bürokratik işlevlerden uzaklaştırmaktı.Partinin yeniden gerçek faaliyetleri olan yığınların içinde ideolojik politik etkinliklere yeniden dönmesini istiyordu.~~Gercektende böyle~~

Bu ^{deschilse}gerçektede ^{ise}ayrı bir parti homojenlikten bürokratik merkeziyetçilikten kurtulabiliirdi.Stalin rakiplerini ezebilmek için bu yapıyı korumayı daha avantajlı gördü.Herhangi bir reform yapma gereğini duymadı bile.

Sonuçta başta SBKP 'de ve diğer kerdeş KP'ler de merkeziyetçilik ve örgütsel dogmatizm kökleşti. Partililerin düşünme ve hissetme alışkanlıkları, tartışma kültürü ve bağımsız inisiyatif kullanması köreltildi.

KP'lerin örgütsel anlayışı tekelci devlet kapitalizmi ve askeri sanayi kompleksinin oluşmasından önceki yıllara aittir. O dönemlerde sosyal ilerleme ağır geliyordu. Şimdi ise kapitalist toplum dinamikleşmiş ve karşılıklı bağımlılık ilişkileri yeni koşullar yaratmıştır. KP'lerin yığınlardan kopmamak ve marginal kalmamak için politik ve örgütsel düzeyde dinamik alternatifler bulabilmelidir. Parti sürekli gelişen ve her aşamada yığınların istemine çözüm sunabilen bir konuma gelebilmelidir. Politik planda TBKP'nin "barış ve demokratik yenilenme" programı bu yönde atılmış önemli bir adımdır.

Partinin sol demokratik alternatif programları türdeş bir örgütlenme ile etkili bir toplumsal güce dönüşemez. Yeni politikalar eski mücadele biçim ve anlayışı içine sıkıştırılarak, yığınlara götürülemez. Yıllarca değişmeden kalan örgütsel dogmalar aşılmalıdır.

Canlı bir organizma olan parti, hızlı bir biçimde değişen modern çağın sosyo-politik koşullarına ayak uydurabilmesi için şu temel özellikleri içeren örgütsel anlayışı olmalıdır: söz ve eylemi birbiriyle kaynaştırmalı, üyelerin özgür düşünce eylemine geniş alanlar açmalı, fikirlerin çoğulculuğuna dayanan bir demokratik merkeziyetçilik anlayışını yerleştirmeli, örgütsel yapının her aşamasında seçimleri özgür iradenin önkoşulu olduğu için titizlikle uygulamalı, iktidara dayanan ideolojik çalışmalara öncelik vermeli, tartışma ve açıklık parti yaşamında sürekli işlerlik kazanmalıdır, vs.

İç dinamikleri oldukça geniş olan böylece bir partiye ka-

vuşabilmek için yasal koşullara ve uzun bir tartışmaya ihtiyaç vardır.

Stelinci ~~politik bir parti~~ dogmatik örgütlenme yapısıⁿ Ülkemi-
zin toplumsal yapısıyla gelişki içine^{girdiği} girmektedir. Çünkü Ülkemiz-
de belli bir marksist sol potansiyel var^{dır}, aydınlarımızın etkisi
ve sayısı hızla artıyor. Halkın kültürel düzeyi yeterli olmasa da
belli boyutlara varmış durumdadır. Ülkemizin haberleşme sisteminin
modernleşme süreci hızla sürüyor. İşçiler modern birimlerde çalı-
şıyor ve ileri teknolojik gelişmeleri kullanıyor. Parti toplumun
bu ileri unsurlarına yönelmelidir. "neoliberal politikaların" bize
özgü varyantlarının uygulandığı bugünlerde parti dinamik örgüt-
sel yapılara hemen geçmelidir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TBKP'nin Batı Avrupa'daki Varlık Nedeni ÜstüneÖzlem Özgür

TBKP Batı Avrupa Yürütme Komitesi tarafından hazırlanan "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetlerimiz Üzerine" başlığını taşıyan tez taslağının hemen girişinde, partinin "niçin Batı Avruda'da örgütlendiği ve belirli bir faaliyet yürüttüğü?" sorusuna açık bir yanıt verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Konuya ilişkin olarak sürdürülen tartışmaların da, "TBKP'nin Batı Avrupa'daki varlık nedeni ile politik faaliyetlerinin amacının ne olduğu?" soruları etrafında yoğunlaştığı gözlenmektedir.

Oysa, Türkiye'den Batı Avrupa ülkelerine başlayan işgücü göçünün üzerinden geçen süre, çeyrek asırdan fazladır. TBKP'nin, birleşen iki partiden birinin adıyla söylersek; TKP'nin, bu ülkelerdeki faaliyetinin başlangıcından bu yana geçen süre ise, yaklaşık onaltı yıl kadardır.

Peki, bunca aradan sonra, bu soru neden bugün gündeme getirilmektedir? Bizim görüşümüze göre, konuya "TBKP'nin Batı Avrupa ülkelerindeki varlık nedeninin ne olduğu?" sorusunun gerçek yanıtını aramakla yaklaşılmış olması, bazı önemli değerlendirmelerin sonucudur.

Herşeyden önce, böyle bir soruyu sormakla, yurtdışındaki Türkiyeli işçilere ilişkin olarak, partinin bugüne kadar doğru dürüst bir politikası ile programının olmadığı saptaması yapılmaktadır.

İkinci olarak, konuya ilgili soruyla girilmekle, TBKP'nin Batı Avrupa ülkelerindeki varlık nedeni ile faaliyetlerinin amaçları konusunda, parti içinde farklı görüşlerin bulunduğu değerlendirilmesi yapılmaktadır. Nitekim, sürdürülen tartışmalar göstermiştir ki, farklı düşünceler, yalnızca parti anlayışı, TBKP'nin Batı Avrupa ülkelerindeki varlık nedeni ile politik faaliyetlerinin amaçları noktalarıyla sınırlı kalmamakta; aynı zamanda, partinin bu ülkelerdeki varlığına yanlış bulan yoldaşların olduğu da görülmektedir.

Bizim görüşümüze göre, konuyu bu çerçevede tartışırken, "TBKP'nin Batı Avrupa'daki varlık nedeni ile bu ülkelerdeki politik faaliyetlerinin amacının ne olduğu?" biçimindeki soruyu yanıtlarken, soruyu ikiye ayırarak ele almak

gerekmektedir.

Bu sorulardan birincisine, açıkça "TBKP'nin Batı Avrupa'daki varlık nedeni, bu ülkelerde iki milyonun üzerinde Türkiyelinin yaşamakta olması ve bunların özgül sorunlarının bulunmasıdır" biçiminde yanıt vermek gerekmektedir.

Bu sorulardan ikincisine, "TBKP'nin Batı Avrupa ülkelerindeki politik faaliyetlerinin amacı, partinin programı ile belgelerinde öngörülen genel amaç ve hedeflerden başka birşey değildir" biçiminde yanıt vermek yerinde olacaktır.

Partinin buradaki varlık nedeninin, doğrudan bu ülkelerde yaşayan Türkiyeli göçmen işçi kitlesinin varlığına bağlanmaması ve politik faaliyetlerin amaçlarının, program ile belgelerin dışında aranması durumunda, bir dizi yanlışlık ile kargaşanın ortaya çıkması kaçınılmazdır. Nitekim, tartışmalarda görüldüğü gibi, partinin varlık nedeni doğrudan işçi kitlesine ve onların sorunlarına bağlanmayınca; onun bir takım türevleri ile bunun gereği olan görevler, TBKP'nin bu ülkelerdeki varlık nedeni olarak algılanabilmektedir.

Bu bağlamda ve aynı şekilde, partinin politik faaliyetlerinin amaçları program ile belgelerin dışında aranınca, TBKP'nin bu ülkelerdeki görevlerine ilişkin olarak katagorik zorlamalar yapmak zorunda kalınmakta ve ona, programı dışında "misyon"lar yükümlemek gereği duyulmaktadır.

Bütün bunların sonucu olarak, amaçlar ile hedefler ve görevler açılarından iki tür parti anlayışı ortaya çıkmakta ve bu konuda, TBKP'nin Türkiye örgütleri ile Batı Avrupa örgütleri arasında ayırım yapılmaktadır. Bizim görüşümüze göre, Türkiye'de yaşayan yurttaşların sorunlarına ve istemlerine oranla, yurtdışındaki göçmen işçilerin konumlarının çok farklı olması, politik amaçlar ile hedefler açısından, TBKP'nin Türkiye ile Batı Avrupa örgütleri arasında bir ayırım yapmayı gerektirmemektedir. Ve partiye, Batı Avrupa'daki örgütlenmesi nedeniyle, kendi belgeleri ve programı dışında yeni "misyon"lar yükümlemek ve örneğin, "ulusal" ve "evrensel" görevlerimiz diye katagoriler ayırımına gitmek, Türkiye'deki ile Batı Avrupa ülkelerindeki parti örgütlerinin amaç ve hedeflerini birbirinden koparmak, parti anlayışı ile yaşamın pratiğine uygun düşmemektedir.

Çünkü, eğer partinin sonul politik hedefleri ile amaçları, insan unsurunun ihtiyaçlarından kaynaklanıyorsa, onun Türkiye'deki ve Batı Avrupa'daki faaliyetleri, hem insanlığın, hem Türkiye halkının ve hem de, yurtdışındaki göçmen işçilerin ihtiyaçları açısından ayrılmaz bir bütün oluşturmaktadır ve bütün bunlar, TBKP'nin program ve belgelerinde yer alan genel politik hedeflerle tam bir uyum içindedir.

Örneğin, parti Türkiye'de ve dünyada barış, ülkede demokrasi ve yenilik diyor. TBKP'nin, Türkiye'de çağdaş bir demokrasi istemini ele alalım. Bu belge ve bunun için sürdürülen mücadele, doğrudan Türkiye halkı ile ülkenin ihtiyaçlarından kaynaklanmaktadır. Çünkü, halkın ve ülkenin sorunlarının çözümü, ancak Türkiye'ye çağdaş bir demokrasinin getirilmesiyle olanaklıdır.

Örneğin, yurtdışındaki Türkiye'li'ler? Onları, Türkiye'de demokrasi sorunu ilgilenmiyor mu? Bizim görüşümüze göre, aynen ülkede yaşayan yurttaşlar kadar, yurtdışındaki göçmen işçilerin de, Türkiye'de demokrasiye ihtiyaçları vardır ve onlar, yalnızca "demokrasi mücadelesiyle dayanışma"nın değil; aynı zamanda, bu mücadelenin esas öğelerinden birisidirler.

Çünkü, onların hem ülkeden ^{kaynaklanan} ve hem de, "eşit haklar mücadelesi"nin konularını oluşturan sorunların önemli bir bölümünün çözümü, doğrudan Türkiye'de demokrasi konusuyla bağlantılıdır. Demek ki, sorunlar farklı diye, TBKP'nin demokrasi konusunda Türkiye'de yaşayan yurttaşlar ile göçmen işçiler için ayrı politikalar oluşturmaması ve bu bağlamda, farklı parti örgütleri öngörmesi gerekmiyor.

TBKP'nin Batı Avrupa'daki varlık nedenini, onun bu ülkelerdeki faaliyetlerinin gerekliliği ile sonul politik hedefler açısından, Türkiye ile Batı Avrupa parti örgütleri arasında bir ayırım yapmaya kalkmanın yanlışlığını görebilmek için, yurtdışındaki göçmen işçilerin sorunlarının ve ihtiyaçlarının, iyi bilinmesi ve doğru bir biçimde kavranması gerekmektedir.

En başta, yurtdışındaki işçilerin Türkiye'den kaynaklanan bir dizi sorunları vardır ve bunlar, hiç de azımsanacak türden şeyler değildir. Üstelik, onlar ülkeye gönderdikleri dövizlerle, ulusal ekonomiye büyük katkılarda bulunmaktadır. Ama, yurtdışındaki işçilerin bu katkılarına ve T.C. yurtta-

şı olmalarına, bütün yurttaşlık görevlerini eksiksiz yerine getirmelerine rağmen, onlar en temel yurttaşlık hakkı olan seçimlere katılma hakkından bile yoksundurlar.

Bu ve benzeri sorunlar ile konularda, yurtdışındaki Türkiyeli işçilerin bulundukları ülkelerin partileri ile demokrasi ve barış güçleri doğrudan taraf değildirler. Ve onlar, bu sorunların çözümünde taraf olamazlar ve bu konuda, politika üretmekle yükümlü kılınamazlar.

Bu konular ile sorunların çözümünde, doğrudan taraf olan Türkiye'dir ve herşeyden önce, TBKP bu nedenle Batı Avrupa'da vardır ve bundan ötürü, bu ülkelerde faaliyet göstermek zorundadır. Aynen, Türkiye'de varolan bütün siyasi partilerin, bu ülkelerde örgütlenmekte ve faaliyette bulunmakta olmaları gibi.

İkincisi, yalnızca "eşit haklar mücadelesi"nin konularını oluşturan sorunların önemli bir bölümünün çözümüne ilişkin olarak değil; aynı zamanda, yurtdışındaki işçilerin bulundukları ülkelerin hükümetleri tarafından son yıllarda sertleştirilen yabancılar politikasının getirdiği ek sorunlar konusunda da, Türkiye doğrudan taraflardan birisidir. Çünkü, bütün bu sorun ve konular, büyük bir ağırlıkla, Türkiye ile Batı Avrupa ülkeleri hükümetleri arasında imzalanmış bulunan "Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri" ile "İşgücü Anlaşmaları"nın konularını oluşturmaktadır.

Öşte, bu sorun ve konular nedeniyle de, hem TBKP ve hem de, Türkiye barış ve demokrasi güçlerini temsil eden partiler, bu ülkelerde faaliyet göstermek zorundadırlar. Aksi durumda, yaklaşık ikibuçuk milyon dolayındaki işçi kitlesinin geleceği ve kaderi, Batı Avrupa ile Türkiye'nin tutucu güçlerinin eline bırakılmış olur.

Konuyla ilişkin olarak, eksik ve yanlış gördüğümüz bazı noktalara daha değinmek istiyoruz. Birinci olarak, yurtdışındaki işçilerin Türkiye'den kaynaklanan sorunları iyi bilinmemekte ve bunlar, çoğu kez küçümsenmektedir. Bu durum ise, ister istemez, Türkiyeli işçilerin sorunlarını, bulundukları ülkelerden kaynaklanan sorunlara indirgeme eğilimini beraberinde getirmektedir.

Aynı durum, işçilerin bulundukları ülkelerden kaynaklanan ve "eşit haklar mücadelesi"nin konularını oluşturan sorunlar için de sözkonusudur. Eşit haklar mücadelesinin konularını oluşturan sorunların, parti tarafından bilindiğini ve bunların öneminin kavrandığını söyleyebilmek de, gerçekçi bir değerlendirme olmayacaktır.

Bu konuda, önemli bir eksikliğimiz daha vardır. İster eşit haklar mücadelesinin konularını oluşturan sorunların çözümü için olsun ve isterse, son yıllarda Batı Avrupa ülkeleri hükümetlerinin sertleştirmekte oldukları yabancılar politikasına karşı mücadelede olsun, mektupları tek adrese gönderiyoruz ve bu konuda, Türkiye hükümetlerinin taraf olduğunu unutuyoruz.

Bizim görüşümüze göre, bu ve benzeri eksikliklerimiz, parti anlayışından çalışma yöntemlerine kadar bir dizi olumsuzluğu beraberinde getirmekte; ve Türkiyeli göçmen işçi kitlesi üzerindeki etkinliğimizin zayıflığı, sorunlar ile konuları iyi bilmemekten ve bunları, genel politik hedeflere bağlayabilmekteki yetersizliklerimizden kaynaklanmaktadır.

Yeni Yol'un 26. sayısında TBKP Politik Bürosu'nun iki genelgesi yayımlandı. Basınımızda ilk olma özelliğini taşıyan bu girişimiyle Yeni Yol, komünistlerin politikalarının ve faaliyetlerinin halkın çıkarlarından yola çıkan, demokrasi davasının ve bağlaşıklarının istemlerini dekkate alan niteliğiyle kamuoyuna açmayı amaçlamıştı. TBKP'nin politikasını ve faaliyetini halkın, soldaki dostlarının denetimine açık hale getirme çabası, onun parti yaşamını da olanaklı olduğunca açıklıkla kamuoyuna tanıtma uğraşıyla birleşiyor.

Ancak, komünist partisi söz ile işin birliğinin partisi olmalıdır. Yerel parti örgütleri PB genelgeleri doğrultusunda nasıl bir faaliyet yürütmüştü. Yeni Yol bu konuda küçük bir araştırma yaparak varolan durumu kamuoyuna yansıtmaya çalıştı. Batı Avrupa'da yerel örgütlerinin PB genelgeleri doğrultusundaki faaliyetlerini araştırarak, TBKP örgütlerinin iç yaşantılarını ve faaliyet biçimlerini yansıtmaya amacıyla konu ile ilgili olarak hazırladığı soruları F. Almanya'da Münih, Stuttgart, Köln, Düsseldorf, Emmerich, Gelsenkirchen ve Hamburg parti örgütlerine iletti.

Soru iletilen örgütlerden Hamburg ve Gelsenkirchen'in yanıtları elimize ulaşmadı. Düsseldorf Örgütü ise konunun Yeni Yol'u ilgilendirdiği gerekçesiyle söz konusu soruları yanıtlamayı reddetti.

HAZIR BİR ÇALIŞMA PLANI YOKTU

Yeni Yol sorularına yanıt veren yerel örgüt yönetimlerinin birleşti-
tikleri nokta ~~genelgelerin sözkonusu faaliyetlerxxx yürütülecekxxx~~
sözkonusu genelgelerin örgütlere önemli bir gecikmey~~er~~ uğramadan
ulaşmış olmasıydı. Genelgelerin ulaşmasıyla birlikte ortaya çıkan
durum ise örgütlere göre değişiyordu. Nevroz genelgesinin ulaşma-
sıyla birlikte Münih örgütü toplanmış, Kurtuluş ve Devrimci İşçi'
ye yapılan çağrıların olumlu yanıtlanmasıyla birlikte ortak hareket

etme kararı almıştı. Köan örgütü yaptığı toplantıda konuyu ele ~~alın~~ almış ancak planlanmış diğer işleri gözönünde bulundurarak kısa zaman içinde bir şey yapılamayacağı sonucuna varmıştı. Aynı örgüt böylesi bir çalışma için önkoşulların hazır olmadığına değiniyor ve ^{bunu} Kürt ulusal sorunu çevresinde örgütte yeterli duyarlılık sağlanmamış olmasına bağlıyordu. Stuttgart örgütünün yanıtında ise parti örgütünün genelgeler temelinde çalışmayı nasıl ele aldığı ve hangi çalışmaları planladığı yer ~~aynı~~ yermiyordu.

Yeni Yol'un sorularına yanıt veren parti örgütlerinin hiç biri, gerek nevroz ile ilgili gerekse açlık grevleriyle ilgili olarak genelgeler öncesi herhangi bir ^{bütünsel} çalışma planı oluşturmamış ve bu konuları ancak genelgeler ulaştıktan sonra ele alabilmişlerdi.

Nevroz ve açlık grevleriyle ilgili faaliyetlerinde Münih örgütü Türkiyeli sol örgütlerle ilişkiye geçebilmiş ve Kurtuluş ve Devrimci İşçi ile ortak bir panel düzenleyerek sonuçlarını birlikte değerlendirmişlerdi. Aynı örgüt açlık grevi ile ilgili olarak da, KOMKAR, Devrimci İşçi ve Kurtuluş ile birlikte Alman kamuoyuna yönelik bir çağrıya katılmış, payına düşen miktarda çağrının dağıtımını örgütlemişti. Diğer parti örgütlerinde ise Türkiyeli sol örgütlerle diyalog ve ortak faaliyet üzerine önemlice bir deney ortaya çıkmamıştı. Yeni Yol'un sorularına yanıt veren örgütlerin tümü de Kürt yurksever örgütlerinin düzenledikleri Nevroz şenliklerine değişik çap ve biçimlerde destek vermişlerdi. Stuttgart örgütü, Stuttgart'daki açlık grevi eylemine sol güçlerden gelen desteğe büyük değer biçiyordu.

Sözkonusu örgütlerin Alman kamuoyunu Kürt sorunu çevresindeki ~~vex~~ Türkiye'de cezaevlerindeki durumla ilgili bilgilendirmeleri de kıstıtlı kalmış, bu nedenle dayanışma da yetersiz olmuştu. Münih örgütü

3
Bavyera Parlamentosu milletvekillerine yönelik bilgilendirme ya
parken,Köln Örgütü de 50'nin üzerinde Alman aydınını açlık grevleri
leriyle ilgili olarak bilgilendirmişlerdi.Örgütlerin bir kısmı
Ostern yürüyüşlerinde ve yabancı düşmanlığına karşı düzenlenen
mitinglerde sözkonusu bilgilendirmeyi sürdürmüşlerdi.

DUŞUK KATILIM

Nevroz ve açlık grevleriyle bağlı faaliyetlerini değerlendiren
parti örgütleri bu konularla ilgili çalışmalarda çok kısıtlı bir
gücü harekete geçirebildiklerini belirtiyorlar.Örneğin,Köln Örgütü
Nevroz kampanyasında yalnızca bir kaç kişide bir duyarlılık oluştu
ğunu,~~xxxxxxx~~ Halepçe katliamının yıldönümü toplantısına I yol
daşın katıldığını belirtiyor.Münih Örgütü de,açlık grevlerine gere
ken önemin planlanan başka çalışmalar nedeniyle verilemediğini
yalnızca bir kaç kişinin telefon edebildiğine değiniyor.Sözkonusu
örgütler henüz Türkiye'de demokrasi mücadelesinin bu iki alanın
da B.Avrupa koşullarında yürütülen bu faaliyetlerde ortaya çıkan
eksiklikleri kapsamlı bir biçimde değerlendirebilmiş değiller.

Yeni Yol'un sorularını yanıtlayan örgütler ortaya çıkan kimi ka
zanımlara da değiniyorlar.Öncelikle,Nevroz kampanyasıyla ilgili PB
genelgesinde yer alan ayrıntılı açıklamalarla birlikte,Nevroz
sırasında önemli bir etkinlik gösterilememiş olmasına karşın ör
gütte Künt sorunu çevresinde ciddi bir duyarlılık oluştuğuna değin
iyorlar.Stuttgart Örgütü gelecek yılki Nevroz kutlaması için
şimdiden salon tutulduğuna değiniyor.Köln Örgütü yakında yapılacak
bir dayanışma gecesine yığinsal biçimde destek vermenin daha iyi
koşullarının oluştuğunu belirtiyor.Münih Örgütü de Türkiyeli sol
örgütlerle ortak yapılan eylemlerin sol içinde işbirliği deneyi
mine katkı sağladığı görüşünde.

4

Kürtlerin yoğunlukla bulunduğu Emmerich parti örgütü ise durumu farklı değerlendiriyor. "Kürt sorunu parti örgütünün gündeminden hiç bir zaman inmedi" diyen Emmerich örgütü, 14-21 Mart arasındaki dönemde mümkün olan en geniş katılımı örgütün canlı eylemler içinde olduğunu belirtiyor ve "Kürt ~~halkıyla~~ sorununa ilgi demokrasi bilincimizin derinliğiyle ilgilidir. Parti potansiyelimizi bu yönde harekete geçirebilmeliyiz. Bu açıdan, Kürt halkıyla dayanışma eylemimiz parti yaklaşımı açısından politikanın işe dönüştüğü önemli bir başlangıç oldu" diyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

5
~~Yine~~ Stuttgart örgütü açlık grevi eyleminde örgütün yakın çevresiy
le birlikte hareketlenebildiğini ve bu eylemin örgüt yaşamına ~~xxxx~~
sıcak bir hava taşıdığına işaret ediyor ve "Eylem içinde birbiri
mize güvenimiz gelişti,gereksiz dargınlık ve kızgınlıklar gideril
di "diye ^{ekliyor.} ~~değerlendiriyor.~~

Değerlendirmeler arasında üst örgüte eleştiriler de yer alıyor.
Köln örgütü,Nevrozla ilgili afiş ve bildirilerin kısıtlı miktarda
ellerine ulaştığına değiniyor ve "Türkçe Nevroz bildirisi ise ~~xxxx~~
Nevrozdan sonra elimize geçti"diyor.Aynı örgüt kampanyanın kısa
bir süreye sığdırılmasına karşı çıkıyor ve "Kürt sorunu çevresin
de yapacaklarımızı yalnızca Nevroz kampanyası olarak görmememiz ge
rekir" diye değerlendiriyor.

KISA ZAMAN-ÖNEMLİ DENEYİM

Yeni Yol'un küçük çaplı araştırmasına katılan kısıtlı sayıdaki ye
rel örgütün PB genelgeleri temelinde yürüttükleri ^{faaliyetleri} çarpıcı sonuçlar
da ortaya koydu.Türkiye'de demokrasi mücadelesine yönelik anlık
gelişmelere örgütlerin tepkileri zayıf kalırken,Kürt ulusal sorunu
konusunda parti çizgisi de örgütlerde yeterince dikkate alınmamak
ta ancak Nevroz kampanyası ile ilgili PB genelgesinden sonra örgüt
lerde bir duyarlılık ortaya çıkmaktadır.Öte yandan,geç de olsa har
rekete geçen örgütler üye ve sempatizan kapasitelerinin çok az
bir bölümünü aktifleştirmekte,yerel sorunlarla böylesi dayanışma
içerikli faaliyetleri birleştirebilmekte zorluk çekmektedirler.

Örgütlerin başta Kürt yurtsever parti ve gruplar olmak üzere Türki
yeli sol örgütlerle ilişki ve işbirliği düzeyi de zayıftır.Ancak
daha önceden diyalog kurabilmiş yerel örgütler faaliyetlerini di
ğer sol örgütlerle birlikte yapabilmiş,diğerleri ise bir başlan
gıç olarak sol örgütlerle dirsek temasına girebilmişlerdir.

*

Klasik komünist parti örgütlenmesi bugünün gereksinimlerine yanıt vermiyor. Günümüze uygun, yığınsal, çağdaş, demokratik bir komünist partisi hedefimize uygun örgütlenme biçimlerine ihtiyacımız var. Binlerce birim kurup bunları yönetmek büyük bir eziyettir. Bürokrasi doğurur. Komünist partileri artık her üyenin bir parti hüccesinde çalışması gereken ve tüm üyelerinin militan olduğu örgütler konumundan çıkmalıdır.

6

Sözkonusu faaliyetlerin örgüt yaşamına ilişkin sonuçları da dikkat çekicidir. Harekete geçebilen parti örgütleri iç yaşamlarında ki kimi olumsuzlukları aşabilmekte, ancak örgüt mekanizmalarının bu faaliyetlerde demokratik işleyişine ilişkin önemli deneylerden söz edilememektedir. Nitekim, sözkonusu faaliyetlerin programlanması ve sonuçlarının değerlendirilmesi süreçlerine parti üyelerinin katılım düzeyine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmamaktadır.

Yerel örgütlerin kendi başlarına harekete geçme becerilerindeki zayıflıklar da genel bir nitelik taşımakta, özellikle Türkiye'de demokrasi mücadelesine destek içerikli faaliyetlerde üst örgütlerin direktifleri beklenmekte, bu gerçekleşmediğinde de tepkisiz kalınmaktadır.

Herşeye karşın, PB'nin Nevroz ve açlık grevleri üzerine genelgeleri ve örgütlerin bu doğrultuda yürüttükleri faaliyetleri örgüte yeni türde deneyler de kazandırmış görünüyor. Şimdi yerel örgütler eksikleri ve kazanımlarıyla bu deneyimlerden sonuçlar çıkarıyor, geleceğe ilişkin sonuçlar çıkarıyorlar.